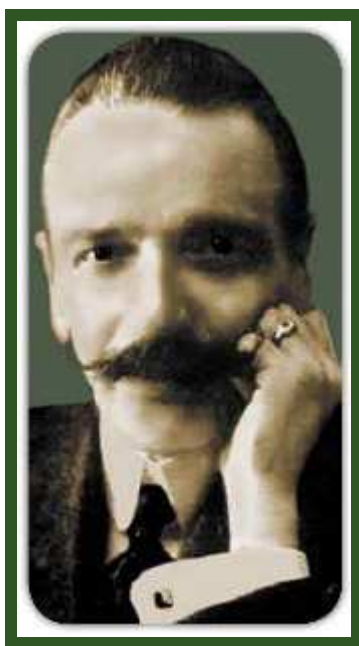

8ο ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

ΤΑΞΗ Α΄ - ΤΜΗΜΑ 1ο

**ΟΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΥΟ ΦΥΛΩΝ
ΣΕ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ**

ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ : 2013-14

8ο ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

ΤΑΞΗ Α' □ ΤΜΗΜΑ 1ο

ΣΧ. ΕΤΟΣ. 2013-14

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ :

ΟΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΥΟ ΦΥΛΩΝ ΣΕ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΤΟΥ Α1

ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ
ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ
ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ ΗΛΙΑΣ
ΑΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΑ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ
ΑΡΒΑΝΙΤΑΚΗ ΚΩΝ/ΝΑ
ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ
ΑΥΤΕΡΙΝΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΕΝΗ
ΒΑΣΙΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ
ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΒΕΛΤΣΙΣΤΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΒΕΝΕΤΣΙΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΒΕΡΡΑ ΜΑΡΘΑ
ΒΙΤΑΚΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ
ΒΙΤΑΚΗ ΔΗΜΗΤΡΑ
ΓΑΛΑΝΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ
ΓΙΑΚΟΥΜΗ ΠΗΝΕΛΟΠΗ
ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΕΝΗ
ΓΙΑΝΝΙΚΟΠΟΥΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ
ΓΚΟΡΙΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ
ΔΙΠΛΑΡΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΖΑΝΙΔΗ ΓΕΩΡΓΙΑ
ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ
ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΕΛΕΝΗ ΚΟΛΛΥΡΟΠΟΥΛΟΥ (ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδες

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.....	2
ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	3
ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	4
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	5
1. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑΣ, ΓΚΙΟΒΑΝΝΑ	6-10
2. ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ, Ο ΚΑΤΗΦΟΡΟΣ	11-16
3. ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΥ ΗΛΙΑ, ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΣΤΕΦΑ	17-22
4. ΑΥΓΕΡΙΝΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΕΝΗΣ, ΜΥΣΤΙΚΟΙ ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ	23-25
5. ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑΣ, Η ΑΝΑΔΥΟΜΕΝΗ	26-33
6. ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ, Ο ΑΡΡΑΒΩΝΙΑΣΤΙΚΟΣ ΜΟΥ	34-38
7 ^α . ΒΑΣΙΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΙΣΑΒΕΛΛΑ	39-42
7 ^β . ΔΙΠΛΑΡΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ, ΙΣΑΒΕΛΛΑ ,	43-45
8. ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ, ΔΕΝ ΗΤΑΝ ΓΡΑΦΤΟ	46-49
9. ΒΕΛΤΣΙΣΤΑ ΝΙΚΟΛΑΟΥ, ΛΑΟΥΡΑ, ΤΟ ΚΟΡΙΤΣΙ ΠΟΥ ΣΚΟΤΩΝΕΙ	50-54
10. ΒΕΡΡΑ ΜΑΡΘΑΣ, Η ΨΕΥΤΡΑ	55-59
11. ΒΙΤΑΚΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ, ΟΙ ΣΥΖΥΓΟΙ ΤΗΣ ΝΙΝΑΣ	60-63
12. ΒΙΤΑΚΗ ΔΗΜΗΤΡΑΣ, Η ΜΕΓΑΛΗ ΓΥΝΑΙΚΑ	64-67
13 ^α . ΓΑΛΑΝΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, ΤΡΙΜΟΡΦΗ ΓΥΝΑΙΚΑ	68-71
13 ^β . ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ, ΤΡΙΜΟΡΦΗ ΓΥΝΑΙΚΑ	72-74
14 ^α . ΓΙΑΝΝΙΚΟΠΟΥΛΟΥ ΑΡΓΥΡΗ, ΣΤΕΛΛΑ ΒΙΟΛΑΝΤΗ	75-78
14 ^β . ΒΕΝΕΤΣΙΑΝΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ, ΣΤΕΛΛΑ ΒΙΟΛΑΝΤΗ	79
15. ΓΚΟΡΙΑ ΙΩΑΝΝΗ, Η ΑΔΕΛΦΟΥΛΑ ΜΟΥ	80-83
16. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑΣ, ΛΙΖΑ	84-87
17. ΖΑΝΙΔΗ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΧΩΡΙΣΜΕΝΗΣ	88-90
18. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ, Η ΑΠΕΡΙΓΡΑΠΤΗ	91-92
ΑΝΤΙ ΕΠΙΛΟΓΟΥ.....	93

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η εργασία μας αυτή έγινε στο πλαίσιο του μαθήματος της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, με αφορμή την πρώτη ενότητα που μελετήσαμε, με θέμα: Τα φύλα στη Νεοελληνική Λογοτεχνία. Επιλέχθηκαν μυθιστορήματα του ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ, γιατί είναι ευχάριστα, «εύκολα» για τα παιδιά και φυσικά για τον πλούτο και τον ανάγλυφο τρόπο παρουσίασης της ελληνικής κοινωνίας και κυρίως του τρόπου διάρθρωσης των σχέσεων των δύο φύλων κατά τον προηγούμενο αιώνα.

Τα θέματα των εργασιών επιλέχθηκαν από τα παιδιά, τα οποία μετά τη μελέτη των μυθιστορημάτων επικέντρωσαν το ενδιαφέρον τους σε ένα συγκεκριμένο θέμα. Τα δεδομένα των εργασιών τους συγκεντρώθηκαν με μελέτη και ερμηνεία των κειμένων και της εποχής τους.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στην παρούσα εργασία με τίτλο *ΟΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΥΟ ΦΥΛΩΝ ΣΕ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ* τα παιδιά ασχολήθηκαν με ποικίλα θέματα που αφορούν και στα δύο φύλα, όπως: ο περιζήτητος γαμπρός, ο απατεώνας υποψήφιος γαμπρός, ο μεγάλος σε ηλικία σύζυγος, ο άπιστος, ο πατέρας, ο αδελφός, η προίκα, το προξενιό, η μάνα, η αδελφή, η μοντέρνα και απελευθερωμένη κοπέλα, η ηθικά ξεπεσμένη νέα, το διαζύγιο, ο λευκός γάμος, το ερωτικό τρίγωνο και πολλά άλλα που κέντρισαν το ενδιαφέρον των παιδιών. Η εργασία αυτή έγινε βέβαια έγινε μέσα στο περιορισμένο χρονικό πλαίσιο κάποιων διδακτικών ωρών, όπως προβλέπεται από το ωρολόγιο πρόγραμμα.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η εργασία μας περιλαμβάνει 18 ενότητες , ισάριθμες με τα μυθιστορήματα του Ξενόπουλου που παρουσιάζονται εδώ. Για κάθε μυθιστόρημα παρουσιάζεται

- περίληψη της υπόθεσής του
- τα πρόσωπα, κύρια και δευτερεύοντα, του έργου
- η σχετική με τα δύο φύλα εργασία

Δε θεωρήσαμε σκόπιμο να συμπεριλάβουμε σε αυτήν την εργασία άλλη μια βιογραφία του συγγραφέα. Σημειώνεται επίσης ότι κάποια σφάλματα, κυρίως ορθογραφικά, που υπάρχουν στα διαγράμματα των προσώπων δεν ήταν να διορθωθούν λόγω των επιλογών στη Μορφή, που τα παιδιά είχαν κάνει. Αναφέρουμε επίσης ότι οι παραπομπές σε σελίδες αφορούν τα αντίστοιχα έργα του Γρ. Ξενόπουλου από τις εκδόσεις Αφοι ΒΛΑΣΣΗ.

ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑΣ

1. ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ, ΓΚΙΟΒΑΝΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ο Ξενόπουλος παρουσιάζει στο μυθιστόρημα του την ιστορία της Γκιοβάννας, μιας κοπέλας της Ζακύνθου. Η Γκιοβάννα στο ξεκίνημα της εφηβείας της αναζητά τη μοναδική αγάπη μέχρι την ηλικία των δεκαεπτά που γνωρίζει τον Τζώρτζη. Η σχέση τους αναπτύσσεται με αλληλογραφία μέσω της Μπονίκαινας. Η συνάντησή τους όμως στο εξοχικό της θα σημάνει και το τέλος της αγάπης του Τζώρτζη στην Γκιοβάννα. Στη συνέχεια, γράφοντάς της ένα αποχαιρετιστήριο γράμμα, τα φτιάχνει με την κόρη της Μπονίκαινας, την Κέβη, την οποία είχε ερωτευτεί και ο φίλος του Κωστάκης.

Ο Κωστάκης είναι αυτός που μεταφέρει τα νέα του Τζώρτζη στην Γκιοβάννα και της αποκαλύπτει την αγάπη του. Η Γκιοβάννα συνδέεται με τον Κωστάκη, παρά τις συμβουλές της ξαδέρφης της να είναι πιο επιφυλακτική με τους άνδρες. Το μυθιστόρημα συνεχίζει με τον Κωστάκη να την ζητάει σε γάμο, μια κίνηση που βρίσκει αρνητικό τον πατέρα του. Ωστόσο, ο Κωστάκης την ζητάει σε γάμο από τον πατέρα της, Κόντη Λάντη, ο

οποίος του ζητά να περιμένει γράμμα με την απάντησή του. Όταν το γράμμα φτάνει και ο Κωστάκης επισκέπτεται τον Κόντη Λάντη, παραδέχεται την άρνηση και του δικού του πατέρα να παντρευτεί μέχρι να πάρει το πτυχίο του δικηγόρου. Εξομολογείται τα συμβάντα στον φίλο του τον Τζώρτζη, για να εισπράξει και την δική του αρνητική στάση στο γάμο. Στο μεταξύ, η Γκιοβάννα του γράφει ότι περιμένει να την επισκεφτεί ως αρραβωνιαστικός και ο πεθερός του, όταν τον συναντά, ζητά και πάλι να έχει και την έγκριση του πατέρα του. Ο πατέρας του Κωστάκη αρνείται και πάλι να δώσει άδεια για αυτόν τον γάμο και ο Κωστάκης αναγκάζεται να ζητήσει δάνειο από τοκογλύφο.

Όταν τελικά ο πατέρας του δίνει την άδειά του για το γάμο, γίνονται και επίσημα οι αρραβώνες. Στους αρραβώνες ο Κωστάκης γνωρίζεται με την ξαδέρφη της Γκιοβάννας, τη Ντόλη, η οποία τον φλερτάρει. Μετά την επίσημη αναγγελία των αρραβώνων, ο Κωστάκης και η Ντόλη καταλαβαίνουν ότι τρέφουν αισθήματα ο ένας για τον άλλο και ότι ο ίδιος δεν αγαπά την Γκιοβάννα. Ωστόσο, η Ντόλη τον αποτρέπει να χωρίσει την Γκιοβάννα, αλλά την αφορμή για τον χωρισμό θα δώσει η αυτοκτονία του Μίμη Χρυσαίτη που αγαπούσε την Γκιοβάννα. Το μυθιστόρημα τελειώνει με άλλες σύντομες ερωτικές περιπέτειες της Γκιοβάννας και με την ίδια να παραμένει τελικά ανύπαντρη και μονάχη της.

ΕΜΠΟΔΙΑ ΣΕ ΕΝΑΝ ΓΑΜΟ

Η «Γκιοβάννα»... Μια παλιά ζακυνθινή ιστορία, που ο Ξενόπουλος τη μεταπλάθει σε μυθιστόρημα πολλών συναισθηματικών συγκινήσεων, σε έργο τέχνης που διαθέτει τρία μεγάλα προσόντα: αφηγηματική μαεστρία, φανταστική, σχεδόν ψυχολογική δύναμη και την ιστορία μιας κοπέλας, που μένει αξέχαστη.

Η ιστορία της «Γκιοβάννας» πραγματεύεται θέματα όπως τα εμπόδια για να πραγματοποιηθεί ένας γάμος, δηλαδή την άρνηση έγκρισης του πατέρα του γαμπρού, τη σειρά με την οποία παντρεύονται τα παιδιά μιας οικογένειας, το όνομα της οικογένειας, η προίκα της νύφης και η επαγγελματική αποκατάσταση του γαμπρού.

Τα εμπόδια για ένα γάμο είναι πολλά και ιδιαίτερα την εποχή που ζούσε η Γκιοβάννα. Αρχικά έπρεπε ο πατέρας της νύφης, ως αρχηγός της οικογένειας να δώσει την έγκριση του και το μελλοντικό ζευγάρι έπρεπε να ακολουθήσει την συμβουλή του αλλά και να σεβαστεί την πιθανή αντίθετη γνώμη του. Για αυτό και ο Κωστάκης ¹αναφέρεται στην άδεια που πρέπει να ζητηθεί από τον πατέρα του με σκοπό να παντρευτεί την Γκιοβάννα.

Ένα δεύτερο εμπόδιο ήταν η σειρά που έπρεπε να παντρευτούν τα παιδιά μέσα στην οικογένεια. Ο αδελφός, για να προστατέψει την υπόληψη και το καλό όνομα της οικογένειας του, έπρεπε να προσέχει την αδελφή του σε σημείο που δεν μπορούσε να παντρευτεί ο ίδιος, αν δεν πάντρευε πρώτα την αδελφή του. Αυτό αποτελούσε συχνά και την τελευταία επιθυμία των γονιών, αφού όταν υπήρχε αδελφή καθήκον του αδελφού είναι να παντρευτεί πρώτα εκείνη. Αυτό φαίνεται και στο μυθιστόρημά μας, όπου ο φίλοι του Τζώρτζη αναφέρονται στο γεγονός του πώς μπορεί να παντρευτεί ο Τζώρτζης την Γκιοβάννα, αφού η αδελφή του είναι αρραβωνιασμένη. Θεωρούν ότι το σωστό είναι να αρραβωνιαστεί με την Γκιοβάννα και αφού παντρευτεί η αδελφή του να παντρευτεί και αυτός.

Ένα τρίτο εμπόδιο ήταν το όνομα της οικογένειας είτε της νύφης είτε του γαμπρού. Για αυτό και ο πατέρας της Γκιοβάννας² δε δίνει αμέσως την συγκατάθεση του, αλλά πρώτα ρωτάει για την οικογένεια του γαμπρού αλλά και για τον ίδιο.

Ένα άλλο εμπόδιο ήταν το θέμα της προίκας. Η προίκα είναι ένας θεσμός κατά τον οποίο η οικογένεια παραχωρεί στη νύφη περιουσία, όταν παντρεύεται. Ο θεσμός της προίκας υπήρχε από τα αρχαία χρόνια και αποτελούσε τη συμβολή της γυναίκας στον κοινό βίο. Οι συνήθεις λόγοι που επιβαλλόταν η προίκα ήταν οικονομικοί και κοινωνικοί. Πέρα από τα φυσικά προσόντα της νύφης και το καλό της όνομα, βάση και αιτία ενός γάμου αποτελούσε και η προίκα. Η προίκα ήταν ένα συμβόλαιο γάμου, έγγραφο και ενυπόγραφο, το οποίο επιβεβαιωνόταν από το προικοσύμφωνο. Ήταν μια ενέργεια στην οποία το συναίσθημα είχε ανύπαρκτο ρόλο στην διαδικασία λήψεως της απόφασης.³

¹ Σελ.25

² Σελ.125

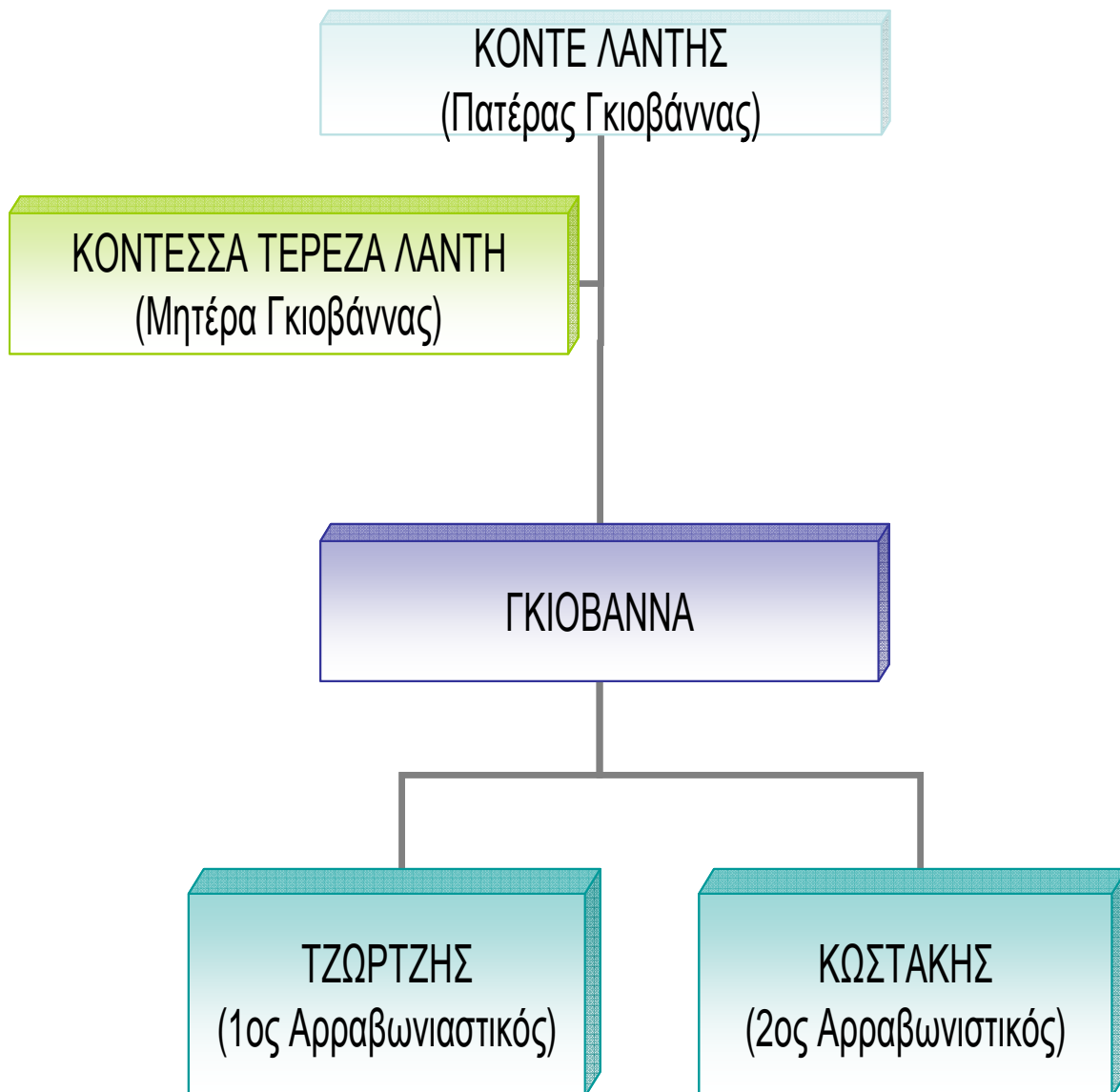
³ Σελ.155: «ως μια λωρίδα γης»

Το τελευταίο εμπόδιο για έναν γάμο είναι η επαγγελματική αποκατάσταση του γαμπρού. Στο μυθιστόρημα ⁴ τονίζεται η επιτακτική ανάγκη της επαγγελματικής αποκατάστασης του Κωστάκη πριν παντρευτεί.

Οι αντιλήψεις αυτές, όπως είναι ο θεσμός της προίκα, έχουν αλλάξει πλέον στην Ελλάδα. Οι σημερινοί άνθρωποι δεν πιστεύουν στην προίκα, καθώς υποβιβάζει την γυναίκα και καθιερώνει την απόλυτη εξάρτησή της από τον σύζυγό της. Δηλώνεται έτσι η κατώτερη θέση της, καταρρίπτεται η ισοτιμία ανάμεσα στα δύο φύλα και χαρακτηρίζεται η γυναίκα ως δεύτερης κατηγορίας άνθρωπος.

⁴ Σελ.128

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

2. ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ, Ο ΚΑΤΗΦΟΡΟΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στο βιβλίο του Γρηγορίου Ξενόπουλου *Ο κατήφορος* ξεδιπλώνεται η ιστορία μιας δεκαεξάχρονης κοπέλας, της Ρόζας, μια ιστορία όμως με άδοξο τέλος.

Αρχικά, η Ρόζα ήταν μια κοπέλα από καλή οικογένεια με κύρος. Σε ένα χορό λοιπόν γνώρισε έναν νεαρό, το Ζόζο, ο οποίος ανήκε στην ίδια κοινωνική τάξη, μόνο που ήταν επιπόλαιος. Η Ρόζα, τρεις φορές την εβδομάδα έκανε μαθήματα πιάνου στο Ωδείο, το οποίο ήταν στα περίχωρα της γκαρσονιέρας του Ζόζου. Έτσι λοιπόν ο Ζόζος βρήκε την αφορμή να την προσκαλέσει για μια επίσκεψη. Ήταν όμως σίγουρος ότι μια κοσμική κοπέλα σαν την Ρόζα δε θα καταδεχόταν να επισκεφτεί τη γκαρσονιέρα ενός νεαρού εργένη που είχε μάλιστα τέτοια φήμη. Αναπάντεχα όμως, μετά από λίγες μέρες η Ρόζα πήγε στην γκαρσονιέρα του Ζόζου κρατώντας την υπόσχεση της, λέγοντας ότι θα περάσει για μια απλή επίσκεψη. Η Ρόζα έφτασε στην γκαρσονιέρα με την συνοδεία της πιστής καμαριέρας. Αφού για αρκετή ώρα ο Ζόζος ξεναγούσε τη Ρόζα στην γκαρσονιέρα, κάποια στιγμή η Γεωργία, η καμαριέρα, υπενθύμισε στη Ρόζα ότι ήταν ώρα να φύγουν. Ο Ζόζος, απογοητεύτηκε από την ξαφνική αποχώρηση της Ρόζας, όμως δε δίστασε να την ρωτήσει πότε θα ξαναέρθει. Η Ρόζα νιώθοντας αμήχανα του απάντησε αόριστα. Ο Ζόζος όμως, επειδή ήθελε να τον ξαναεπισκεφτεί η Ρόζα, για να την προβληματίσει, της είπε: «*Ας είναι εγώ σε αφήνω στη διάθεση σου, από αυτό όμως θα καταλάβω πόσο με αγαπάς*». Καθώς όμως η Ρόζα έφευγε συνάντησε την Έλλη μια θεατρίνα, που και αυτή είχε έρθει να επισκεφτεί τον Ζόζο. Η θεατρίνα έγινε έξω φρενών, χάνοντας τον έλεγχο. Από την άλλη και η Ρόζα τα έψαλλε στον Ζόζο και έφυγε μαζί με την Γεωργία. Ήταν σίγουρη πως δε θα ξαναπάει, είχε απογοητευτεί πολύ από τον κύριο Ζόζο. Ένα γράμμα όμως από τον νεαρό την έκανε να αλλάξει γνώμη. Της έγραψε χίλιες δικαιολογίες, πως την αγαπά, ότι θα ήταν πολύ δυστυχημένος αν την έχανε για μια παλιοθεατρίνα, ζητώντας της να τον συγχωρήσει. Έτσι, η Ρόζα ξαναπήγε στην γκαρσονιέρα, καθώς δεν μπορούσε να αντισταθεί στον κύριο Ζόζο. Στην γκαρσονιέρα όμως αυτή τη φορά ήταν και ο Κόκος, φίλος του Ζόζου, ο οποίος όση ώρα η Ρόζα ήταν απασχολημένη με τον Ζόζο, άνοιξε την καρδιά του στην Γεωργία, που συνόδευε πάλι την Ρόζα, μιλώντας για τα συναισθήματα του. Αυτές οι συχνές επισκέψεις της Ρόζας και της Γεωργίας στην γκαρσονιέρα του Ζόζου συνεχίστηκαν. Όσοι μια από αυτές τις επισκέψεις απέβη μοιραία. Μια μέρα που η Ρόζα είχε πάει στην γκαρσονιέρα του Ζόζου, αυτός σκέφτηκε να την τραβήξει μια φωτογραφία και η απερισκεπτη Ρόζα δέχτηκε. Καθώς απομακρύνονταν από τη γκαρσονιέρα η Ρόζα ανάφερε στην καμαριέρα της το περιστατικό με την φωτογραφία. Η Γεωργία, πιο πονηρή από την Ρόζα, κατάλαβε ότι αυτήν την φωτογραφία μπορεί να την δει οποιοσδήποτε στο σπίτι του Ζόζου και έτσι να προδοθεί η κυρία Ρόζα. Έτσι, η Γεωργία αναζήτησε μια αποτελεσματική λύση καθώς ήθελε να βγάλει την κυρία της από την δύσκολη θέση. Αποφάσισε λοιπόν, να βάλει κάποιον δικό της άνθρωπο, τον Φώκο, να πάρει κρυφά την φωτογραφία από το σπίτι του κύριου Ζόζου. Όμως, ο Φώκος ήθελε και «αντάλλαγμα», έτσι η δύσμοιρη Γεωργία αποφάσισε να μην ξαναπάει στην γκαρσονιέρα.

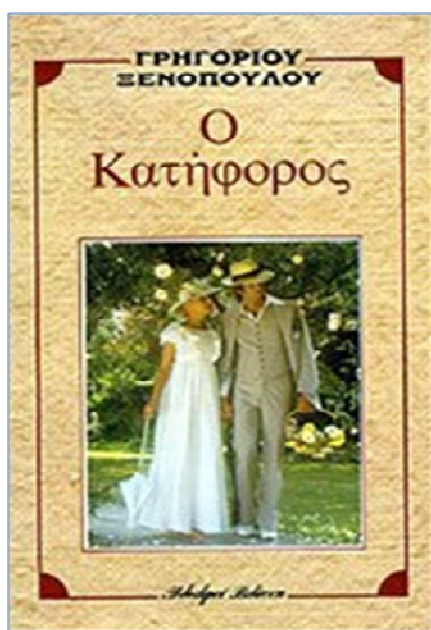
Μετά από δύο ολόκληρα χρόνια η Ρόζα γνώρισε έναν καινούργιο νεαρό, τον Φίλιππο, με τον οποίο θα έκανε μια καινούργια αρχή, ξεχνώντας τα περασμένα. Με τον Φίλιππο αποφάσισαν να παντρευτούν, γιατί τον αγαπούσε. Μια μέρα όμως ο Φίλιππος, είπε στην Ρόζα, ότι πρέπει να φύγει για την Αίγυπτο. Της ζήτησε όμως να συναντηθούν, για να την αποχαιρετήσει. Η Ρόζα δέχτηκε, καθώς τον αγαπούσε και είχε στεναχωρηθεί που θα έφευγε. Ο Φίλιππος προσκάλεσε την Ρόζα σε μια γκαρσονιέρα. Όταν όμως η Ρόζα έφτασε στην γκαρσονιέρα, κατάλαβε ότι ήταν εκείνη του Ζόζου. Αναστατώθηκε, καθώς δεν πίστευε ότι ο Φίλιππος ήταν φίλος του Ζόζου. Ο Φίλιππος όμως την διαβεβαίωσε ότι δεν πρόκειται να μάθει κανείς τίποτα. Έτσι κατάφερε να την κατακτήσει, πριν φύγει για την Αίγυπτο. Αυτό το ταξίδι όμως του Φίλιππου ήταν χωρίς επιστροφή.

Μια μέρα που επέστρεφε η Ρόζα από το Ωδείο συνάντησε ξανά τον κύριο Ζόζο. Ο Ζόζος ξέροντας για το μυστικό της με τον Φίλιππο, της ζήτησε να τον επισκεφτεί στην γκαρσονιέρα, εκβιάζοντάς την με την απειλή ότι θα στείλει γράμμα στον πατέρα της και θα του πει όσα ξέρει για αυτήν και το Φίλιππο. Έτσι, η Ρόζα υπέκυψε, όπως όλες οι υπόλοιπες φιλενάδες του κύριου Ζόζου, Νέλλυ και Νότα, με τη διαφορά ότι η Ρόζα δεν είχε υλική ανταμοιβή ακόμη για τις «υπηρεσίες» της. Και έτσι άρχισε ο κατήφορος της Ρόζας, διότι επισκεπτόταν συχνά τον κύριο Ζόζο και ακόμη άρχισε να δέχεται τα δώρα του, κάθε φορά που ερχόταν σε επαφή μαζί του. Με την ανταμοιβή που της πρόσφερε ο κύριος Ζόζος η Ρόζα άρχισε να αγοράζει φορέματα και άλλα πράγματα, καθώς ευχαριστιόταν αυτή τη ζωή που έκανε. Στη συνέχεια, ο κύριος Ζόζος, πρότεινε στη Ρόζα να δεχτεί και τον φίλο του, τον Κόκο. Η Ρόζα στην αρχή ένιωθε άσχημα για την κατάντια της, αλλά στο τέλος υπέκυψε και επισκέφτηκε την γκαρσονιέρα του κύριου Ζόζου, όπου όμως αυτή την φορά αντί για τον Ζόζο ήρθε ο Κόκος. Μετά από εκείνο το βράδυ κάθε φορά που γύρναγε σπίτι θυμόταν όλα αυτά τα ανήθικα πράγματα που είχε κάνει και κάθε φορά σκεφτόταν να αυτοκτονήσει. Αλλά η αγάπη για τα χρήματα και την πολυτέλεια δεν την άφηνε.

Τον χρόνο εκείνο όμως συνέβησαν δύο πολύ σπουδαία πράγματα, το ένα για την Ρόζα και το άλλο για την Γεωργία. Πέθανε ο πατέρας της Ρόζας και την Γεωργία την παράτησε ο αρραβωνιαστικός της. Έτσι, η Ρόζα δεχόταν πιο εύκολα όλα αυτά που της πρότειναν. Αποφάσισε λοιπόν να πάει στο σπίτι μιας πλούσιας γυναίκας και να εργαστεί πλέον εκεί με αμοιβή. Κάποια στιγμή το έμαθε η μητέρα της, αλλά δεν είχε αντίρρηση, καθώς είχε γλυκαθεί και η ίδια από τα χρήματα που κέρδιζε η κόρη της. Όταν όμως το έμαθε ο αδελφός της, τις παράτησε και τις δύο, και την αδερφή του και την μάνα του, και έφυγε από το σπίτι. Εκείνες σκέφτηκαν λοιπόν να κάνουν αυτή τη δουλειά σπίτι τους και να προσλάβουν και υπαλλήλους, όπως τη Γεωργία.

Ένας από τους υπαλλήλους όμως της Ρόζας είχε αισθήματα για αυτήν και ζήτησε όταν έβλεπε άλλους άντρες να έρχονται να την επισκέπτονται. Έτσι τους έδιωχνε με τον τρόπο του. Ένα από αυτά τα βράδια ήρθε στο σπίτι της Ρόζας ένας νεαρός, ο οποίος την αγαπούσε και της είπε ότι ήθελε να την παντρευτεί. Η Ρόζα έμεινε έκπληκτη, καθώς πίστευε ότι δε θα βρισκόταν πια κανείς να θέλει να την παντρευτεί, έτσι όπως είχε ξεπέσει. Αποφάσισαν να παντρευτούν και η Ρόζα ήταν πλέον σίγουρη πως η ζωή της θα άλλαζε προς το καλύτερο. Είχε κάνει λοιπόν όλες τις ετοιμασίες για το γάμο. Όταν έφτασε η μέρα του γάμου η Ρόζα πήγε στην εκκλησία, όμως ο νεαρός ήταν άφαντος. Έβαλε λοιπόν τον υπηρέτη της να τον ψάξει. Έμαθε ότι πήρε μετάθεση στη δουλειά του και πως προτίμησε να φύγει παρά να την παντρευτεί. Η Ρόζα επέστρεψε με τον υπηρέτη σπίτι λέγοντάς του ότι ήταν ο μόνος που της έμεινε και ότι αποφάσισε να συνεχίσουν μαζί την παλιά ζωή

τους. Ενώ κάθονταν στο δωμάτιο, η Ρόζα βγήκε έξω λέγοντας ότι επιστρέφει σε λίγο. Απομακρύνθηκε από το δωμάτιο και έβαλε τέλος στη ζωή της αυτοκτονώντας με το όπλο του αδερφού της.

ΚΥΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Ρόζα (η ηρωίδα του μυθιστορήματος)

Ζόζος (φίλος της Ρόζας)

Γεωργία (καμαριέρα της Ρόζας)

Φίλιππος (φίλος της Ρόζας)

Βασίλης (υπηρέτης της Ρόζας)

Αργύρης (φίλος της Ρόζας)

Δευτερεύοντα πρόσωπα

Κύριος καθηγητής (πατέρας της Ρόζας)

Κυρία Ευρυδίκη (μητέρα της Ρόζας)

Νίκος (αδελφός της Ρόζας)

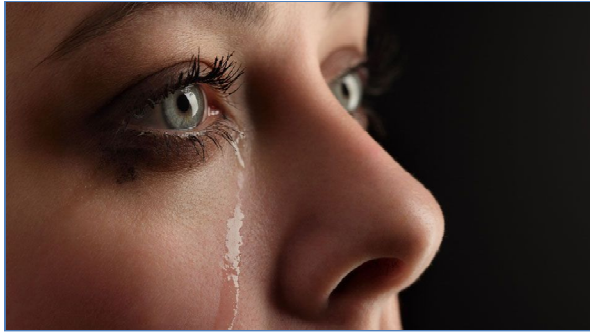
Κόκος (φίλος του Ζόζου)

Νέλλυ(φιλενάδα του Ζόζου)

Νότα (φιλενάδα του Ζόζου)

Φώκος(αρραβωνιαστικός της Γεωργίας)

Ο ΗΘΙΚΟΣ ΞΕΠΕΣΜΟΣ ΜΙΑΣ ΔΕΚΑΕΞΑΧΡΟΝΗΣ ΚΟΠΕΛΑΣ

Μια νεαρή κοπέλα είναι πολύ δύσκολο να παρασυρθεί σε ερωτικούς παρορμητισμούς πιστεύοντας μόνο στη φρεσκάδα των νιάτων της. Κάθε κοπέλα δε γνωρίζει πως ο μεγάλος κατήφορος αρχίζει πάντα με μια ελαφρότατη κλίση, προχωρά ακόμα λίγο με εμπόδια, με ανωμαλίες και ξαφνικά από εκεί που δεν το περιμένεις γίνεται γλιστερός, ίσιος, γυμνός και κάθετος. Αυτό βέβαια δεν το γνώριζε η Ρόζα. Ένα κορίτσι όμορφο, μορφωμένο, γεμάτη πάθος και επιρρέπεια. Αυτός ήταν και ο λόγος που δεν μπόρεσε από την αρχή να βάλει όρια και περιορισμούς στον εαυτό της, κάτι το οποίο την έβγαλε από τον ίσιο δρόμο και την οδήγησε στον *κατήφορο*.

Η κατάληξη της Ρόζας φαίνεται από την αρχή του μυθιστορήματος, όπου η ίδια δεν μπορεί να επιβληθεί στον εαυτό της και υποκύπτει σε όλους τους πειρασμούς ⁵ του πρώτου νεαρού που την πολιορκήσε. Έχοντας πάντα μέσα της το αίσθημα της ντροπής, προσπάθησε αρκετές φορές να αντισταθεί στις ερωτικές έλξεις. ⁶Αυτό βέβαια δεν διήρκησε για πολύ, καθώς το πάθος που την διακατείχε υπερνικούσε το αίσθημα της ντροπής και της ταπεινώσης. Έτσι πλέον ήταν αναπόφευκτη η τραγική κατάληξη της.

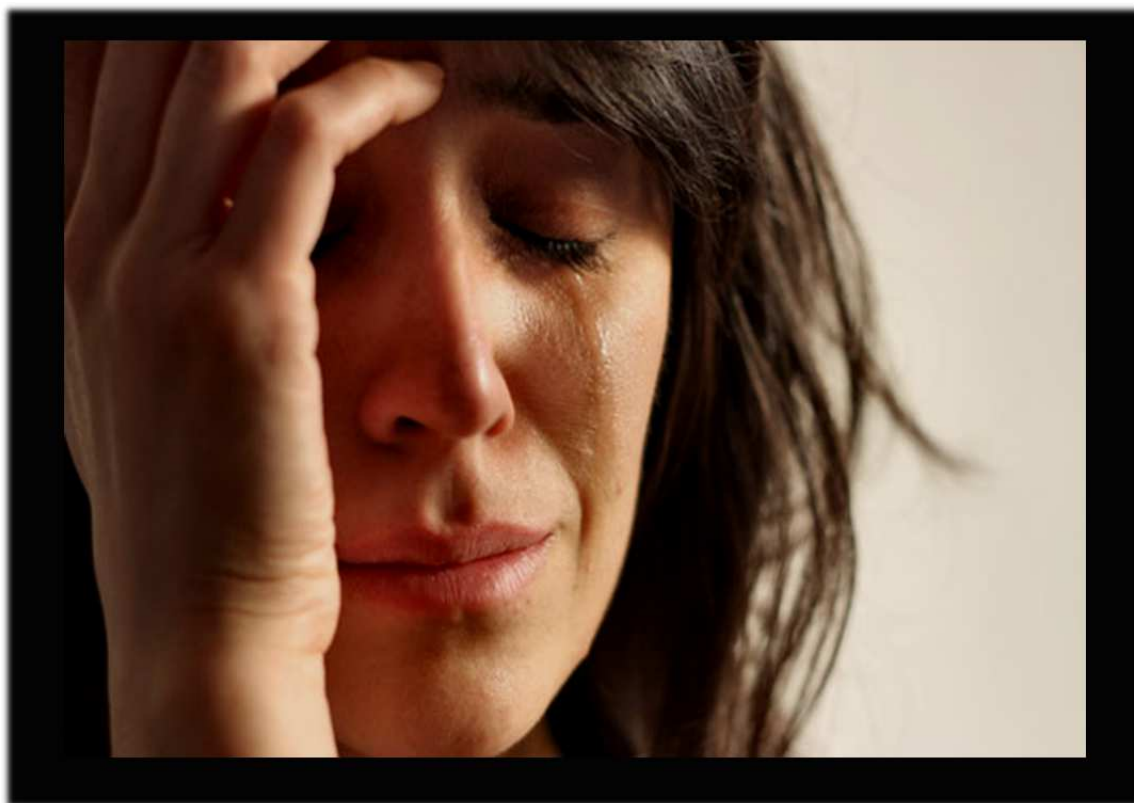
Ένα κορίτσι δεκαέξι χρονών δεν έχει την ωριμότητα να καταλάβει πότε ένας νεαρός την προσεγγίζει με σκοπό να την εκμεταλλευτεί σωματικά και ψυχικά. Στην αρχή μια κοπέλα πιστεύει πως βρήκε την αληθινή αγάπη και αυτός μάλιστα είναι ένας τρόπος να δικαιολογεί όλα αυτά τα ανήθικα πράγματα που κάνει. Όταν όμως καταλάβει τον ξεπεσμό της είναι πολύ αργά, καθώς πλέον της έχει γίνει συνήθεια και έχει αποδεχτεί τον εαυτό της όπως έχει καταντήσει. Παράλληλα ενθουσιάζεται και από την ανταμοιβή που της δίνεται και βυθίζεται μέσα σε αυτήν την ανήθικη, κοσμική και υλιστική ζωή.

Υπάρχει όμως μια διαφορά ανάμεσα στις νεαρές κοπέλες με ηθικό ξεπεσμό. Κάποιες από αυτές διάλεξαν αυτή τη ζωή και σκόπιμα κατέληξαν έτσι, ικανοποιημένες από αυτά που τους προσφέρονταν, δίχως κανέναν ενδοιασμό. Από την άλλη πλευρά, όμως, υπάρχουν και κοπέλες, όπως στη συγκεκριμένη περίπτωση η Ρόζα, που παρασύρθηκε από ηδονή και άργησε να συνειδητοποιήσει την κατάληξη της ζωής της. Αν και τέτοιες κοπέλες ευχαριστιόντουσαν με αυτή τη ζωή, σε κάποια σημεία διακρίνουμε μια μετάνοια, μια ντροπή και μια αυτοκριτική. Συγκεκριμένα, αυτό φαίνεται από την κατάληξη της Ρόζας, η

⁵ Σελ.26, 27

⁶ Σελ. 127 : *Όχι θα πήγαινε πάλι σε γκαρσονιέρες νέων ,για να τους δείξει την αγάπη της και να τους κάνει να την ζητούν . Μναλά που τα' χε μια φορά και αυτή !...*

οποία απελπισμένη από το αδιέξοδο που είχε φτάσει αυτοκτόνησε ,επειδή είχε πλέον χάσει όλες τις ελπίδες της για μια νέα αρχή.⁷

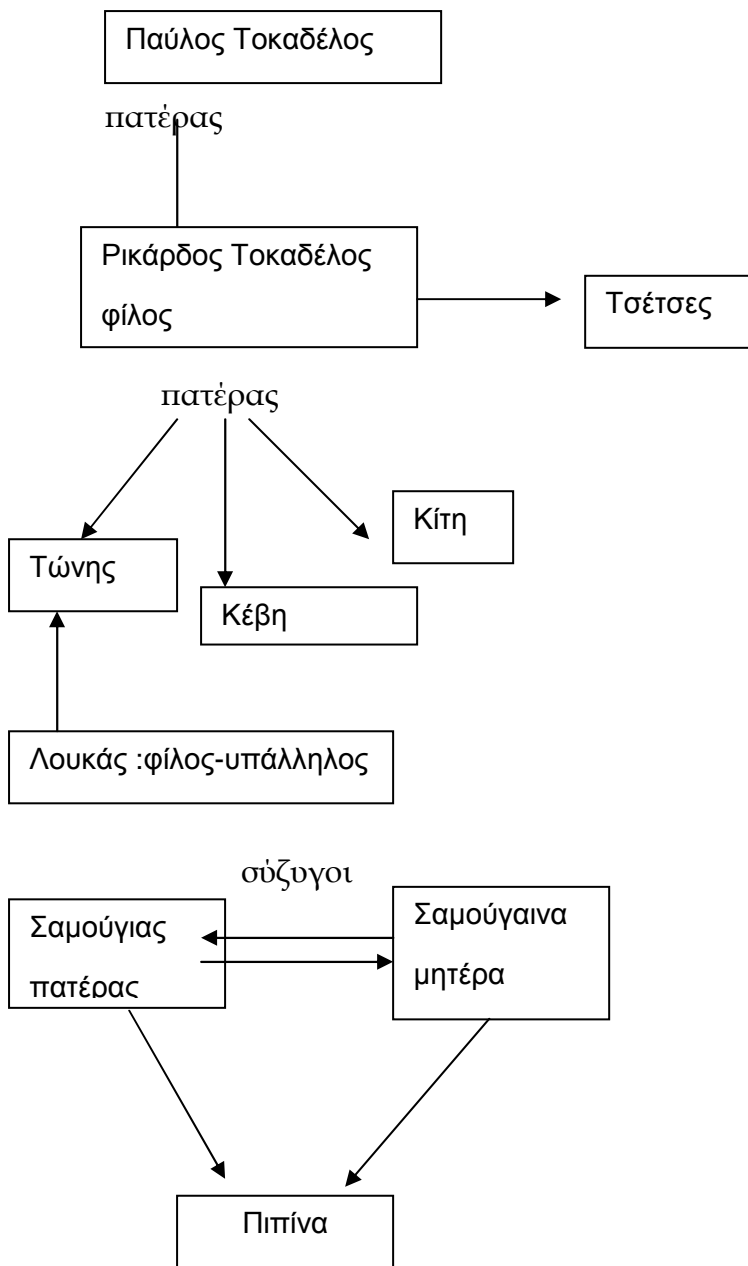
⁷ Σελ. 477 « Η Ρόζα ήταν νεκρή»

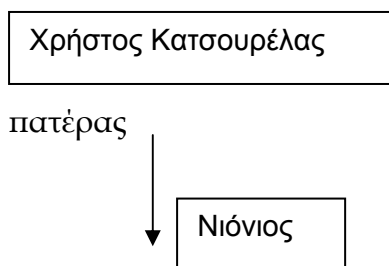
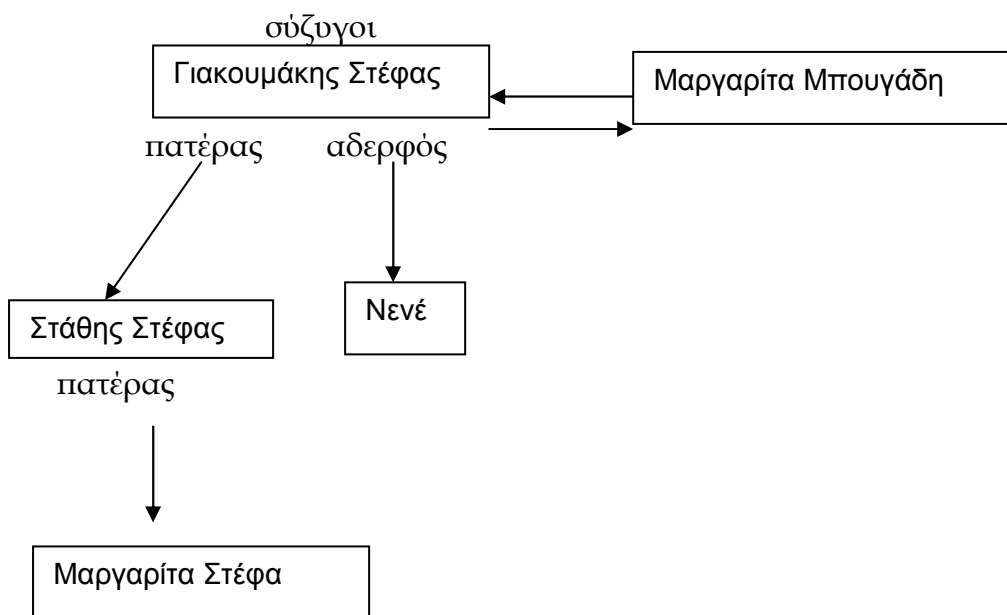
3. ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ, ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΣΤΕΦΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στη Ζάκυνθο στα τέλη του 19ου αιώνα ξανασυναντιούνται δυο νέοι που ως παιδιά είχαν ζήσει μαζί αξέχαστες στιγμές. Η Μαργαρίτα Στέφα, ανήκει σε μια οικογένεια κοινωνικά κατώτερη από εκείνη του αγαπημένου της Τώνη. Έχοντας χάσει τους γονείς της, ζει και μεγαλώνει με τον παππού και την γιαγιά της. Αντίθετα ο Τώνης είναι γιος του Ρικάρδου Τοκαδέλου, ενός ευγενή της εποχής, με μεγάλο όνομα και, για μια ακόμα φορά, υποψηφίου βουλευτή. Ο έρωτας των δύο νέων δε θέλει πολύ να φουντώσει. Αυτός ο έρωτας δε γνωρίζει περιορισμούς και μάλιστα οι δύο νέοι έρχονται αντιμέτωποι με την γνώμη των κηδεμόνων τους. Ο Στέφας, παππούς της Μαργαρίτας, φοβάται για το πως θα αντιμετωπίσει ο κόσμος τις τόσο υψηλές βλέψεις τις εγγονής του, ενώ ο Τοκαδέλος φοβάται για το όνομα του και γενικά για την πολιτική του σταδιοδρομία. Το πάθος όμως των δυο νέων φουντώνει όλο και περισσότερο μέσα από τα εμπόδια που εμφανίζονται. Αψηφούν την γνώμη του κόσμου και αναγκάζουν και τον Στέφα αλλά και τον Τοκαδέλο να δώσουν την συγκατάθεση τους. Τώνης και Μαργαρίτα παντρεύονται, γεγονός που προσφέρει ανέλπιστα μεγάλη λαϊκή υποστήριξη, αφού η Μαργαρίτα γίνεται όχι μόνο σύμβολο της ανερχόμενης τάξης των ποπολάρων αλλά και της αναπόφευκτης σύγκρουσης της με την «παλιά» αριστοκρατία.

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Πέτραίνα

Χαρκάκαινα

Παλάκης

Μαρής (βοηθός φαρμακοποιού)

Παναός (υπηρέτης)

Φωτεινός (μικρός υπηρέτης)

κύριος Μαρκίδας

Πώπος Αράχτης

Πετράκης (προξενιό Μαργαρίτας)

Αλιβίζιος (προξενιό Μαργαρίτας)

Η αποπλάνηση της φτωχής κοπέλας από τον πλούσιο νέο

Ένα άνισο παιχνίδι χωρίς όρους

Μαργαρίτα και Τώνης ξανασυναντιούνται. Παρόλο που ανήκουν σε διαφορετικές κοινωνικές τάξεις¹ το παρελθόν τους ξαναζωντανεύει και ξαναερωτεύονται. Η επίσκεψη του Τώνη στο σπίτι της αποτελεί την αρχή.² Η Μαργαρίτα γοητεύεται από την συμπεριφορά του. **Ψηλός, όπως ήταν, και με την επιβλητικότητα του μάγευε τους πάντες.**³ Είχε, βλέπετε, τον τρόπο του. Όλοι τον εμπιστεύονταν και όλοι τον αγαπούσαν. **Η ευφράδεια του στον λόγο και η επιχειρηματολογία** του θάμπωναν συνεχώς την Μαργαρίτα. Έτσι και αυτή χωρίς καθυστέρηση εκφράζει τον ερωτά της προς αυτόν⁴.

Χαρακτηριζόμενη από ιδιαίτερα ευγενικό και καλό χαρακτήρα αλλά και ως ιδιαίτερα έξυπνη⁵ αντιτάσσεται στα προξενιά του παππού της. Τον αγαπάει τον Τώνη. Ο ερωτάς που νιώθουν οι δυο νέοι έχει φουντώσει για τα καλά. Ο Τώνης **τολμηρός**, όπως ήταν, την συναντά στην εκκλησία.⁶ Η Μαργαρίτα είναι πιο ερωτευμένη από ποτέ. Κάνει όνειρα για το μέλλον τους και δεν αντέχει στιγμή μακριά του. Όλα πάνω του την μαγεύουν. Θέλοντας να τον προειδοποιήσει για την αντίδραση του παππού της, του στέλνει γράμμα στο οποίο εμπεριέχονται και κάποια στίγματα ερωτισμού που δηλώνουν τον ερωτά της.⁶

Η Μαργαρίτα, πλέον, αρνείται τα προξενιά που τις γίνονται και εξοργίζει τον παππού της. Ο Τώνης την έχει **σκλαβώσει** για τα καλά. Από την πλευρά του, σκέφτεται ακόμα και τον γάμο.⁷ Η συγκατάθεση όμως του πατέρα του και του παππού της είναι απαραίτητη.⁸ Δεν περνάει μέρα και η Μαργαρίτα τον ερωτεύεται όλο και περισσότερο. Βλέποντας ότι ο Τώνης έρχεται αντιμέτωπος με τον πατέρα του, αλλά και ότι ρισκάρει να την ζητήσει σε γάμο από τον παππού⁹, νιώθει τέτοια έλξη προς αυτόν που όμοια της δεν υπάρχει.¹⁰ Συναντιούνται κρυφά και η Μαργαρίτα απολαμβάνει να βρίσκεται αγκαλιασμένη στα στιβαρά του μπράτσα. Παρά τις διάφορες αντιξοότητες¹¹, παντρεύονται.¹² Επιτέλους ο νεαρός Τώνης, με όπλα του την γοητεία και την μόρφωση του, κερδίζει την αγάπη. Ο γάμος τους, μαζί με την χαρά των οικογενειών τους, φέρνει και την απρόσμενη υποστήριξη του κόσμου.¹³ Η Μαργαρίτα γίνεται σύμβολο της ανερχόμενης τάξης των ποπολάρων και της αναπόφευκτης σύγκρουσης της με την *παλιά* αριστοκρατία¹⁴

¹Σελίδες 9, 19, 15, 20

²Σελίδες 18, 20, 21

³Σελίδες 20, 21, 22

⁴Σελίδες 73

⁵ Σελίδες 11, 16

⁶ Σελίδες 78

⁷ Σελίδες 78, 79

⁸ Σελίδες 55, 56

⁹ Σελίδες 75

¹⁰ Σελίδες 114, 116, 129, 130, 131

¹¹ Σελίδες 98

¹² Σελίδες 103, 104, 129, 130, 131, 133, 155, 156, 157

¹³ Σελίδες 166, 167

¹⁴ Σελίδες 171, 172, 173

4. ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ, ΜΥΣΤΙΚΟΙ ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ο Ανάστης ήταν ένας πετοχημένος ζωγράφος. Γνώρισε την Καίτη, την αγαπούσε και την προστάτευε. Είχαν αρραβωνιαστεί στα κρυφά λόγω πένθους της οικογένειας της Καίτης και για αυτό τον λόγο η Καίτη δεν τον συνόδευε στα πάρτυ που πήγαινε. ⁸ Στο πάρτυ ενός φίλου είχε γνωρίσει την Θάλεια, που τον ερωτεύτηκε από την πρώτη στιγμή που τον είδε. Είχαν κοινά ενδιαφέροντα και βλεπόντουσαν σε διάφορες εκδηλώσεις. Έδειχνε πολύ το ενδιαφέρον της για τον Ανάστη και προσπαθούσε όλο και πιο πολύ να τον φέρνει κοντά της.⁹

Ο Ανάστης πήγαινε κάθε μέρα στο σπίτι της Καίτης, την οποία αγαπούσε πολύ. Στον φίλο του Μαράνο, ο οποίος βοηθούσε και προσπαθούσε να κάνει το καλύτερο για τον Ανάστη είχε εμπιστευτεί το μυστικό του αρραβώνα.¹⁰ Η Καίτη, καθώς περνούσε ο καιρός, άρχισε να υποψιάζεται τον αρραβωνιαστικό της, γιατί έδειχνε να μην ενδιαφέρεται για αυτήν, ώσπου ανακάλυψε ότι κάτι τρέχει με άλλη κοπέλα, τη Θάλεια, που στο μεταξύ έστελνε γράμματα στον Ανάστη, στα οποία του μιλούσε για την αγάπη της προς αυτόν.

Όταν πέρασε το πένθος της Καίτης ανακοίνωσαν ότι είναι αρραβωνιασμένοι και θα παντρευόντουσαν. ¹¹ Η Αμβροσία, η ξαδέλφη της Θάλειας, η οποία την ζήλευε πολύ αλλά και την αγαπούσε, ανακάλυψε την αλληλογραφία μεταξύ της Θάλειας και του Ανάστη και όταν έμαθε ότι θα παντρευόταν ο Ανάστης με την Καίτη, έστειλε κρυφά τα γράμματα στο σπίτι της Καίτης. Τα είδε ο πατέρας της Καίτης, αλλά δεν ανέβαλαν τον γάμο. Έτσι ο Ανάστης παντρεύτηκε με την Καίτη και η Θάλεια παντρεύτηκε τον Στρατίδη και έφυγαν για το εξωτερικό.¹²

Συναντήθηκαν μετά από αρκετά χρόνια στην κηδεία της Αμβροσίας.¹³ Η αγάπη μεταξύ τους δεν είχε χαθεί και ας είχε κάνει ο καθένας την οικογένεια του. Εξήγησαν ο ένας στον άλλο τι είχε γίνει, και στεναχωρήθηκαν για τα χρόνια που χάθηκαν από τα λάθη της ξαδέλφης της. Ο καθένας όμως συνέχισε την ζωή του...

⁸ Σελ. 39

⁹ Σελ. 63

¹⁰ Σελ. 27

¹¹ Σελ. 117

¹² Σελ.315-343

¹³ Σελ. 417

ΤΟ ΠΑΘΟΣ

Η αγάπη της Θάλειας προς τον Ανάστη ήταν δυνατή και δεν έσβησε ποτέ! Όποτε τον έβλεπε τον ήθελε πολύ, τον ερωτεύονταν μέρα με την μέρα όλο και περισσότερο. Δεν ήθελε βέβαια να του δημιουργήσει κανένα πρόβλημα με την αρραβωνιαστικιά του.

Άλλωστε του είχε πει «*ό,τι αγαπάς Εσύ αγαπώ και εγώ*». Για αυτό δεν μπορούσε να μισήσει την Καίτη, παρά μόνο ήθελε να την γνωρίσει και να πιάσει φιλία μαζί της.¹⁴ Επίσης του είχε εξομολογηθεί ότι είναι όλη της η ζωή, η ίδια η ψυχή της, ο αέρας που αναπνέει και ζει. Αν θα πέθαινε δεν την ένοιαζε, την ένοιαζε μονάχα η αγάπη της γι αυτόν.

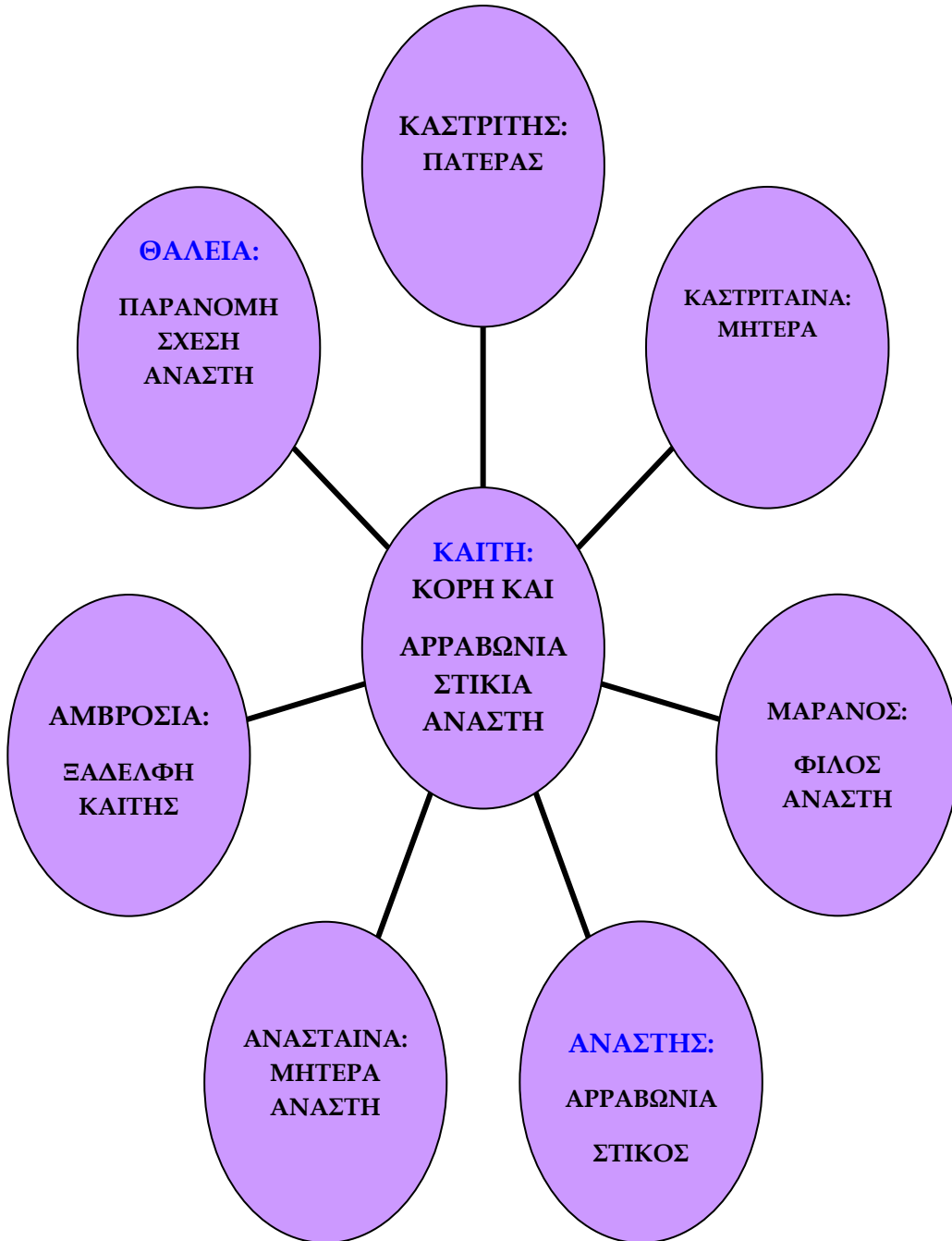
Ο Ανάστης την αγαπούσε όλο και περισσότερο. Σε κάποια στιγμή άρχισε να έχει μάτια μόνο για αυτήν. Ήθελε να της εξομολογηθεί την αγάπη του. Να της πει πιο φλογερά λόγια από τις άλλες φορές. Έτσι της έστειλε γράμμα και της είπε όλα όσα ήθελε να της εξομολογηθεί.¹⁵ Παρόλο που ο Ανάστης ήταν αρραβωνιασμένος, τολμούσε και της έδειχνε τα συναισθήματά του. Αυτή η αγάπη ποτέ δεν έπαψε να υπάρχει. Αγαπούσε τρελά ο ένας τον άλλον, παρόλο που καθένας είχε τη δική του οικογένεια.

¹⁴ Σελ. 236

¹⁵ Σελ. 230-231

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΟΥ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΟΣ

5. ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ, Η ΑΝΑΔΥΟΜΕΝΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Η ιστορία αυτή διαδραματίζεται στη Ζάκυνθο, σε μια βίλα, την "Αναδυομένη", η οποία ονομάστηκε έτσι γιατί ήταν σα να βγαίνει από τη θάλασσα. Εκεί ζούσε ο κόντες Λάντος με την κόρη του, την Κλαίλια, που την υπεραγαπούσε. Ένα καλοκαίρι νοικιάστηκε το απέναντι σπίτι, ο Υπόλιθος, από την οικογένεια Μεμάρη που είχε δύο γιούς, τον Παύλο και τον Ντένη, οι οποίοι μαζί με την Κλαίλια είναι οι πρωταγωνιστές αυτής της ιστορίας.

Τα δύο παιδιά μοιάζουν πολύ εξωτερικά και όλοι τα περνάνε για δίδυμα, όμως εσωτερικά είναι απόλυτα διαφορετικοί. Ο Παύλος λιγομίλητος, σοβαρός, ασχολείται με την ποίηση. Ο Ντένης είναι ένας νέος ζωηρός και ρεαλιστής. Όμως και οι δύο ερωτεύονται με πάθος την Κλαίλια. Ο Παύλος πιο τρυφερά, πιο ρομαντικά. Ο Ντένης από την άλλη με «σκληρότητα» και πιο σαρκικά από τον Παύλο. Και οι δύο οικογένειες πιστεύουν πως η Κλαίλια θα παντρευτεί κάποιον από τους δύο, όμως δεν τους ενδιαφέρει ποιον... Έτσι, όταν κάνει την επιλογή της, η υπόθεση εξελίσσεται σε μια ερωτική τραγωδία...¹⁶

Ο Ξενόπουλος έγραψε αυτό το βιβλίο για να διηγηθεί το μύθο των κλαίλιων, των λουλουδιών που φυτρώνουν στους γκρεμούς της Ζακύνθου, όπως λέει και ο ίδιος.

...Με τον καιρό πάλι και ο θρόλος αυτός ξεχάστηκε. Ως σήμερα τα μπλαβάκια εκείνα του βουνού, μικρότερα λιγάκι και ξέθωρα σαν εκφυλισμένα, μα πάντα όμορφα, χαριτωμέν' αγριόκρινα, φυτρώνουν στ' ακρογιάλια της «Αναδυομένης». Κι' από τότε, στον τόπο, αυτά
τα
λένε κλαίλιες.¹⁷

Αυτό το βιβλίο του Ξενόπουλου είναι από τα δημοφιλέστερα του. Πρωτοδημοσιεύτηκε

16. <http://www.xn--ixauk7au.gr/forum/showthread.php?5507-%CE%93%CF%81%CE%B7%CE%B3%CF%8C%CF%81%CE%B9%CE%BF%CF%82-%CE%9E%CE%B5%CE%BD%CF%8C%CF%80%CE%BF%CF%85%CE%BB%CE%BF%CF%82-%CE%91%CE%BD%CE%B1%CE%B4%CF%85%CE%BF%CE%BC%CE%AD%CE%BD%CE%B7> Λίγα λόγια την υπόθεση

17. Γρηγόριος Ξενόπουλος, Άπαντα, τομ. 7, Μπίρης

στην εφημερίδα «Το Έθνος» το 1923 και πρωτοεκδόθηκε σε βιβλίο το 1925. Διασκευάστηκε σε θεατρικό έργο από τον ίδιο τον Ξενόπουλο και παίχτηκε από τον *Θίασο των Νέων* με την Ελένη Παπαδάκη στο ρόλο της Κλαίλιας και τον Κώστα Μουσούρη. Επίσης έχει γυριστεί και σε σειρά το 1978 από τον Ερρίκο Ανδρέου.

Εγώ τι να πρωτοπώ για αυτό το βιβλίο;;; Μου άρεσε πολύ!! Συνδύασε πολλά αγαπημένα μου στοιχεία όπως τα Επτάνησα τον περασμένο αιώνα, ειδυλλιακή αίσθηση και στο τέλος η κορύφωση του δράματος... Σας το συστήνω φυσικά ανεπιφύλακτα σαν ένα μικρό βιβλίο με μεγάλο νόημα...

Πόσα πράγματα, Θε μου, μπορεί να δει κανείς σε μια στιγμή!

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ο Γ. Ξενόπουλος στο βιβλίο του η «Αναδυομένη» μας παρουσιάζει την Κλαίλια, μια νεαρή κοπέλα, κόρη ενός πλούσιου κόντε, του κόντε Τζώρτζη. Αυτή, ο πατέρας της και η γιαγιά της περνάνε το καλοκαίρι τους στο εξοχικό τους στην Ζάκυνθο. Εκείνο το καλοκαίρι θα αγοράσει το απέναντι σπίτι η οικογένεια του κ. Μέμαρη, ο οποίος έχει δυο γιούς, τον Ντένη και τον Παύλο, δύο αδέρφια τόσο ίδια και τόσο διαφορετικά. Η Κλαίλια θα ερωτευτεί και τους δυο, όπως το ίδιο θα συμβεί και από την πλευρά τους. Και κάπως έτσι θα αρχίσει το ερωτικό κυνηγητό ανάμεσα στα τρία παιδιά. Στις όμορφες παραλίες της «Αναδυομένης» τα τρία παιδιά και οι οικογένειές τους θα περάσουν ένα ξέγνοιαστο καλοκαίρι γεμάτο μικρές ή και μεγάλες εκδρομές, ενώ η Κλαίλια προσπαθεί να καταλάβει μέσα από τις μικρές τους περιπέτειες ποιό από τα δύο αγόρια ταιριάζει πιο πολύ σε αυτή.

Το βιβλίο λοιπόν με το όνομα “Αναδυομένη” του Γ. Ξενόπουλου περιγράφει τον έρωτα δύο αδελφών για το ίδιο κορίτσι αλλά και την απόφαση που θα πάρει η Κλαίλια, όταν θα έρθει η ώρα να διαλέξει ανάμεσα στα δύο αυτά αδέρφια, τον Ντένη και τον Παύλο. Το ερωτικό αυτό μυθιστόρημα πραγματεύεται τον έρωτα και τις θανάσιμες επιπτώσεις που μπορεί να επιφέρει αυτός. Στο βιβλίο τα δύο αδέρφια διεκδικούν την Κλαίλια ο καθένας με τον δικό του τρόπο παραβλέποντας τις επιπτώσεις που μπορεί να έχει αυτό.

ΠΡΟΣΩΠΑ

Κλαίλια: έξυπνη, ζωηρή και ατίθαση με αθώα εμφάνιση και δυναμικό χαρακτήρα.

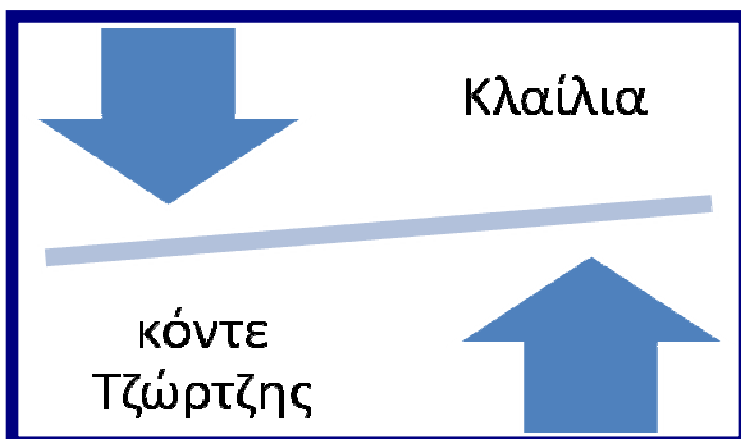
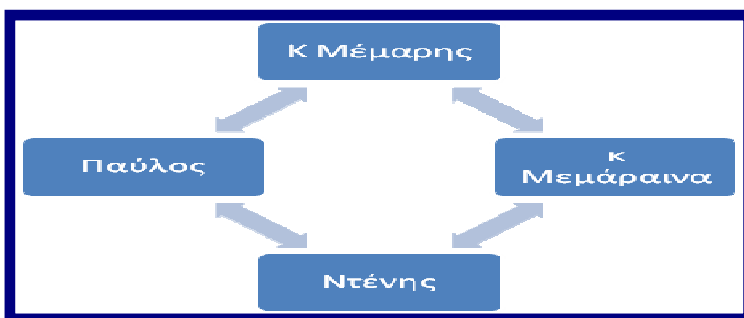
Ντένης: ανοιχτόκαρδος, ομιλητικός και ρεαλιστής, τολμηρός.

Παύλος: σοβαρός και λιγομίλητος, ασχολείται με την ποίηση, ενώ είναι και λιγότερο τολμηρός από τον Ντένη.

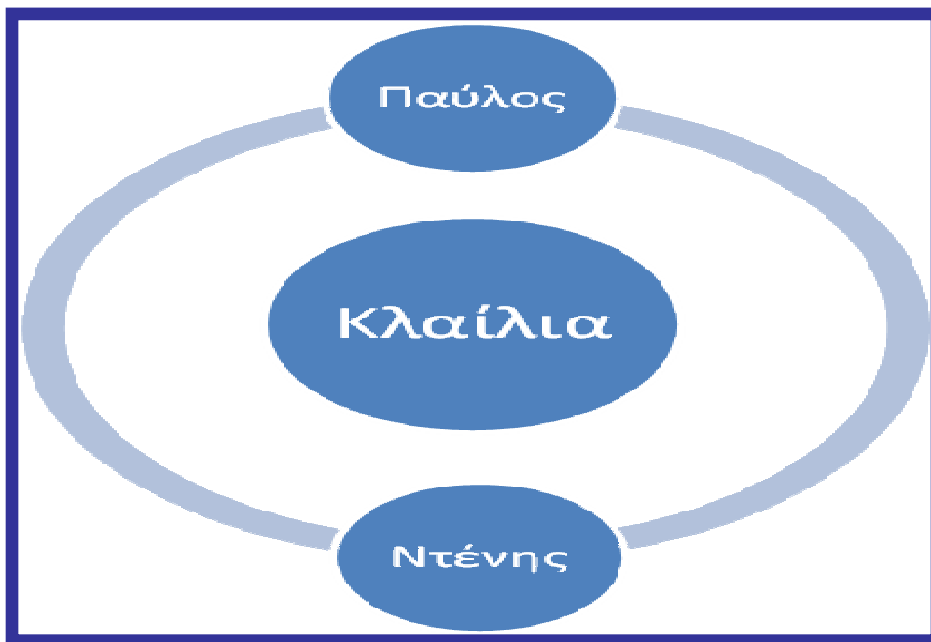
κ. Μέμαρης: ο πατέρας των δύο αγοριών, γλυκομίλητος άνθρωπος που αγαπάει τα παιδιά του.

Μεμάραϊνα: μια γυναίκα όχι με τόσο δυναμικό χαρακτήρα που δε συμμετέχει σχεδόν καθόλου στις συζητήσεις των ανδρών και δε λέει την δική της άποψη, ωστόσο φαίνεται να καταλαβαίνει τα παιδιά της και να τα αγαπάει πολύ και τα δύο.

Κόντε Τζώρτζης: ο πατέρας της Κλαίλιας, ανοιχτόκαρδος και καλόκαρδος άνθρωπος, που του αρέσει η ένταση και είναι σχεδόν πάντα χαρούμενος.

ΕΡΩΤΙΚΟ ΤΡΙΓΩΝΟ/ΘΑΝΑΣΙΜΟΣ ΕΡΩΤΑΣ

ΑΤΗ

Στο μυθιστόρημα η «Αναδυομένη» ο Ξερόπουλος παρουσιάζει μια ιστορία αγάπης που καταλήγει σε μια πικρή τραγωδία. Ο Γ. Ξερόπουλος καταφέρνει μέσα από το μυθιστόρημά του να μας εξιστορήσει μια απρόβλεπτη ιστορία και μέσα από αυτή να μας δώσει στοιχεία του θανάσιμου έρωτα. Εμπνευσμένη από έναν παλιό Ζακυνθινό μύθο, η «Αναδυομένη» μας παρουσιάζει την θυσία ενός από τους δύο πρωταγωνιστές της ιστορίας με σκοπό την ευτυχία του αγαπημένου του αδελφού.

Στο βιβλίο γνωρίζουμε από την αρχή για την ανώτερη κοινωνική τάξη των δύο οικογενειών που συμμετέχουν στην ιστορία, κάτι που βοηθάει πολύ στην εξέλιξη των γεγονότων, αφού ως άνθρωποι ανώτερης κοινωνικής τάξης ζουν μια ζωή που δεν επηρεάζεται ιδιαίτερα από τις προκαταλήψεις της εποχής που γράφτηκε το έργο, όπως για παράδειγμα την αντίληψη της προίκας και του προξενιού. Αυτό συμβαίνει, γιατί, εφόσον έχουν την οικονομική άνεση και οι δύο οικογένειες, η προίκα δεν έχει καμία σημασία για κανέναν από τους πρωταγωνιστές. Ακόμα βλέπουμε πως το προξενιό ανάμεσα στην Κλαίλια και τα δύο αδέρφια τον Παύλο και τον Ντένη δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως ένα συνηθισμένο προξενιό, αφού η Κλαίλια έχει το περιθώριο της επιλογής ανάμεσα στα δύο αδέρφια.

Η ανώτερη κοινωνική τάξη και η οικονομική άνεση των δύο πρωταγωνιστικών οικογενειών φαίνεται από την αρχή κιόλας του μυθιστορήματος, όταν μαθαίνουμε για πρώτη φορά για το σπίτι στο οποίο κατοικεί η Κλαίλια, το οποίο πολλές φορές αναφέρεται

μέσα στο βιβλίο ως «βίλλα», αλλά και από τις αναφορές για το σπίτι των αδελφών Μέμαρη, ως «πύργο».

Όλη αυτή η οικονομική άνεση είναι που τους προσφέρει την δυνατότητα να περάσουν ένα τόσο όμορφο και ξέγνοιαστο καλοκαίρι γεμάτο χαρά και ευτυχία. Ένα καλοκαίρι που κανείς δεν μπορούσε να προβλέψει το τραγικό τέλος του, την θυσία δηλαδή του ενός από τους δύο αδελφούς για την ευτυχία των άλλων δύο. Κανείς δεν ήταν ικανός να διακρίνει την τραγικότητα αυτής της ιστορίας, ούτε καν οι γονείς των παιδιών, που παρακολουθούσαν την αγάπη των παιδιών να εξελίσσεται σιγά – σιγά μπροστά στα μάτια τους. Ο μόνος που μπόρεσε να καταλάβει ποιο θα είναι το τέλος της τραγικής αυτής ιστορίας ήταν ο Τζουάνες, ο πιστός υπηρέτης της οικογένειας της Κλαίλιας, και ενώ μέσα στο βιβλίο φαίνεται να προσπαθεί να αποτρέψει το δραματικό τέλος, η κατώτερη κοινωνική του θέση δεν του το επιτρέπει, αφού η γνώμη του δε φαίνεται να έχει καμία ισχύ. Τι παράξενο, και ειρωνικό όμως, ο Τζουάνες, το αμόρφωτο αγόρι του υπηρετικού προσωπικού να αποδειχθεί πιο έξυπνος από τα μορφωμένα και κοσμικά αφεντικά του. Και έτσι κανείς δε θα καταφέρει να αποτρέψει το μοιραίο και απρόβλεπτο τέλος αυτής της ιστορίας, που θα αποβεί θανάσιμη για τον έναν πρωταγωνιστή, μετατρέποντας το γλυκό και ξέγνοιαστο καλοκαίρι των δύο οικογενειών σε μια τραγική ιστορία.

ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΘΑΝΑΤΟΥ ΕΝΟΣ ΕΡΩΤΙΚΟΥ ΤΡΙΓΩΝΟΥ

Στο βιβλίο αυτό του Ξενόπουλου το πρωταγωνιστικό θέμα είναι ο έρωτας ανάμεσα σε τρία άτομα και η επικίνδυνη τροπή που μπορεί να πάρει αυτός. Τα τρία πρωταγωνιστικά πρόσωπα η Κλαίλια, ο Ντένης και ο Παύλος ερωτεύονται σχεδόν από την πρώτη στιγμή που συναντιούνται. Ο Παύλος εντυπωσιάζεται από την θεοπέσια εμφάνιση της Κλαίλιας, όπως και ο Ντένης, ενώ η Κλαίλια δείχνει να εντυπωσιάζεται και από τους δύο νέους που φαίνονται να μοιάζουν αρκετά ως προς την εμφάνιση. Έπειτα από την γνωριμία τους η Κλαίλια και οι δύο νέοι της γείτονες αρχίζουν να κάνουν αρκετή παρέα, όπως και οι γονείς τους. Περνούν πολλές ώρες μαζί και κάποια στιγμή έρχεται η

ώρα που ο κοντέ Τζώρτζης μιλά στον κ. Μέμαρη για το προξενιό των δύο αγοριών στην Κλαίλια και την επιλογή της κοπέλας ανάμεσα στα δύο αδέρφια.

Και κάπως έτσι ξεκινάει το ερωτικό κυνηγητό ανάμεσα στα δύο αδέρφια και την Κλαίλια, που προσέχει και την παραμικρή λεπτομέρεια πάνω στα δύο αγόρια, προκειμένου να κάνει την σωστή επιλογή. Η επιλογή ωστόσο ανάμεσα στα δύο αδέρφια γίνεται όλο και πιο δύσκολη καθώς ο καιρός περνά. Η Κλαίλια πρέπει να διαλέξει ανάμεσα σε δύο τελείως διαφορετικούς χαρακτήρες. Ο Παύλος είναι λιγομίλητος και σοβαρός, ένας ποιητής που η Κλαίλια θαυμάζει για τις πολλές του γνώσεις, ενώ ο Ντένης με την παιδικότητά του και την τρέλα του μαγνητίζει την Κλαίλια. Έπειτα από λίγο καιρό και μετά από ένα περιστατικό εξαιτίας του οποίου ο Ντένης και η Κλαίλια τσακώθηκαν, αυτή σταμάτησε να του δίνει πολλή σημασία και έστρεψε την προσοχή της στον Παύλο. Τότε ο θάνατος εμφανίζεται για πρώτη φορά ανάμεσα σε αυτά τα τρία πρόσωπα, όταν ο Ντένης απειλεί να αυτοκτονήσει,¹⁸ αν η Κλαίλια δεν αρχίσει να του μιλάει ξανά. Ακόμα και αν αστειεύεται αυτή είναι η πρώτη ένδειξη του πόσο επικίνδυνη μπορεί να είναι η κατάσταση στην οποία βρίσκονται τα τρία αυτά παιδιά, αφού η προσοχή της Κλαίλιας επιζητείται και από τα δύο αγόρια εξίσου.

Και ενώ η ζωή των τριών παιδιών συνεχίζεται κανονικά σε λίγο θα συναντήσουμε και την δεύτερη αναφορά θανάτου η οποία θα μας δείξει πόσο θανάσιμος μπορεί να αποβεί ο έρωτας ανάμεσα στα τρία πρόσωπα της ιστορίας μας: σε μία εκδρομή που πάνε μαζί οι δύο οικογένειες στο βουνό και ενώ η Κλαίλια με τον Ντένη παραμένουν τσακωμένοι, ο Ντένης, για να της αποδείξει την αγάπη του, προσπαθεί να της φτάσει μερικά κρινάκια που είχε δει αυτή στον γκρεμό, βάζοντας έτσι την ζωή του σε κίνδυνο.¹⁹

Ωστόσο όλα αυτά ήταν απλά μια προετοιμασία για την κορύφωση, την στιγμή που ο Παύλος θυσιάζεται για την χαρά των δύο νέων, του αδελφού του και του παντοτινού έρωτα του, την Κλαίλια.²⁰ Ήταν ο μόνος τρόπος να ευτυχήσει πραγματικά η Κλαίλια, είχε σκεφτεί ο Παύλος, και πήρε την απόφαση να αυτοκτονήσει για την δική της ευτυχία. Γι' αυτή και μόνο γι' αυτή! Και πριν πεθάνει, της έκανε ένα τελευταίο δώρο. Ένα δώρο που θα θύμιζε την θυσία του στο νησί και στον κόσμο για πάντα. Μερικά λουλούδια για την αγαπημένη του, για να της θυμίζουν πως την αγάπησε όσο τίποτα και πως γι' αυτήν θυσιάσε την ζωή του. Για να έχει κάτι τελευταίο από αυτόν που θα τον κρατούσε ζωντανό σε μια ανάμνηση. Για την αγάπη της ζωής του που έδωσε και την ζωή του γι αυτήν. Για την δικιά του Κλαίλια....

18. σελ. 84: *αφήστε με γιατί θα πέσω στο πηγάδι*

19. σελ. 108: *ο Ντένης δεν μπόρεσε να βαστάξει. Να δειχτεί..... ανίκητες, Σε τέτοιες στιγμές... πελοίθηση, Θάμα πως έβρισκαν στήριγμα τα πόδια του.... Με πόδια και με χέρια*

20. σελ. 185: *Κλαίλια είδες ποιος θα σου κόψει σήμερα κλαίλιες, σελ. 186 : «Ο Παύλος έσκυψε.... Οι σπαρακτικότερες κραυγές.*

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Ακόμα κι αν βρισκόμαστε σε μια εποχή όπου οι άνδρες φαίνονται να παίρνουν όλες τις αποφάσεις αυτό δεν ισχύει στο μυθιστόρημα της Αναδυομένης. Αντιθέτως στη συγκεκριμένη ιστορία η Κλαίλια, η πρωταγωνίστρια, είναι ισότιμη με τους άνδρες, ενώ στο τέλος φαίνεται να παίρνει αυτή την απόφαση που θα καθορίσει την μοίρα και των τριών παιδιών. Αυτό οφείλεται στο γεγονός πως η Κλαίλια είναι μια γυναίκα ανώτερης κοινωνικής τάξης, αλλά είναι και μοναχοκόρη, κάτι που την κάνει την αγαπημένη κόρη ενός κόντε και ίσως κακομαθημένη.

Μέσα λοιπόν από την Κλαίλια ο Γ. Ξενόπουλος θέλει να μας προβάλει τη θέση και τις επιλογές μιας γυναίκας ανώτερης τάξης. Μια γυναίκα για παράδειγμα που δεν έχει την οικονομικά άνεση της Κλαίλιας, δεν μπορεί να περάσει ένα καλοκαίρι σαν αυτό της Κλαίλιας. Θα πρέπει να μείνει μέσα στο σπίτι της, να δουλέψει και να διαφυλάξει την παρθενιά της μιας και αυτή είναι η μόνη περιουσία που έχει και η μόνη που θα την βοηθήσει να βρει έναν γαμπρό. Ενώ η Κλαίλια που έχει αρκετά χρήματα και όνομα, μπορεί να ζήσει μια ζωή, όπως θα την σχεδιάσει η ίδια.

ΘΥΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΑΠΗ

Ο Ξενόπουλος μέσα από αυτό του το μυθιστόρημα θέλει να μας εκφράσει πόσο δυνατό συναίσθημα μπορεί να είναι ο έρωτας και η αγάπη, αλλά και ο πόνος και η εγκατάλειψη. Ο Παύλος στην ιστορία αποφάσισε να θυσιάσει για χάρη του παντοτινού έρωτά του αλλά και την απόλυτη ευτυχία του αδερφού του. Η απόφασή του είναι απόλυτα ταιριαστή με την προσωπικότητά του. Όλα σε αυτήν την τραγωδία εξελίσσονται «κατά το εικόν και το αναγκαίον». Φρόντισε και σκέφτηκε τα πάντα πριν πραγματοποιήσει την απόφασή του. Φρόντισε και την παραμικρή λεπτομέρεια του σχεδίου του, έτσι ώστε κανείς να μην καταλάβει πως είχε αυτοκτονήσει, και έτσι να μην χαλάσει την ευτυχία τους. Απλώς θα την τάραζε για λίγο, μέχρι η λύπη των αγαπημένων του να καταλαγιάσει και να ξεχαστεί με τον καιρό. Και φρόντισε να αυτοκτονήσει με τον πιο γλυκό και τρυφερό τρόπο που μπορούσε. Έκοψε για την αγαπημένη του τα λουλούδια που τόσο αυτή ποθούσε και νόμιζε πως δεν μπορούσε να έχει. Και αυτή τα φύτεψε παντού σε όλο το κτήμα της «Αναδυομένης» και του Υψόλιθου, που τώρα πια είχαν ενωθεί με τον γάμο του Ντένη και της Κλαίλιας. Η θυσία λοιπόν του Παύλου έμεινε στην ανάμνηση όλων μέσα από τα γαλάζια μικρά κρινάκια ή τις «κλαίλιες», όπως τις αποκαλούσε ο ίδιος.

Με την θυσία του Παύλου λοιπόν ο Ξενόπουλος μας παρουσιάζει το πόσο τεράστια δύναμη είναι η αγάπη αλλά και ο έρωτας πάνω σε αυτόν τον πλανήτη. Ίσως η μεγαλύτερη δύναμη στη ζωή του καθένα. Είναι αυτή που μπορεί να οδηγήσει κάποιον στις πιο μεγάλες τρέλες, που αποκαλύπτει πλευρές του ανθρώπου που αναδύονται μόνο όταν γνωρίσει αυτόν ή αυτήν που θα τον κάνει να ερωτευτεί, να αγαπήσει με όλη την ύπαρξή του, τόσο που οδηγείται στη θυσία της ίδιας του της ζωής μόνο και μόνο επειδή αυτό μπορεί να χαρίσει στον άνθρωπο που αγαπήθηκε την ευτυχία, ένα γλυκό χαμόγελο που είναι το μόνο που επιθυμεί κάποιος που αγαπά να βλέπει στο πρόσωπο του/της αγαπημένης. Και αυτός είναι ο μόνος τρόπος να είναι ευτυχισμένος και ο ίδιος. Και έτσι λοιπόν ο Παύλος πέθανε με ένα χαμόγελο στα χείλη του, ξέροντάς πως έτσι ήταν ο μόνος τρόπος να

ευτυχήσει η Κλαίλια του, θυσιάστηκε χωρίς να λυπάται. Θυσιάστηκε για την αγάπη του, όχι για τον αδελφό του, και αυτό τον έκανε ευτυχισμένο και τον ίδιο. Και τα κρινάκια του έρωτά του έγιναν ένα αιώνιο σύμβολο αγάπης.

ΤΙΣΙΣ

Στο μυθιστόρημα η «Αναδυομένη», η Κλαίλια καλείται να αποφασίσει ανάμεσα σε δύο αγόρια, ποιόν θα παντρευτεί. Ωστόσο το ότι τα δύο αγόρια είναι αδέρφια, αλλά και το ότι και οι δύο είναι ερωτευμένοι με την ίδια κοπέλα κάνει την κατάσταση τραγική. Εξάλλου και ο έρωτας είναι από μόνο του κάτι πολύ τραγικό, μιας και έχει την δυνατότητα να χαρίσει την απόλυτη ευτυχία, αλλά και απότομα να την πάρει πίσω. Ο έρωτας λοιπόν, είναι ένα τόσο δυνατό συναίσθημα, όπως και η εγκατάλειψη ενός ερωτευμένου. Αυτός είναι ο ένας λόγος για τον οποίο ο Παύλος οδηγείται στην αυτοκτονία. Η ψυχική του οδύνη δεν του αφήνει άλλη επιλογή. Ο ίδιος του ο έρωτας που κάποτε του χάριζε μια απέραντη ευτυχία, τώρα έχοντας απορρίψει την αγάπη του, τον κάνει να νιώθει μόνος με μια ζωή χωρίς νόημα.

Ακόμα, όταν κάποιος είναι ερωτευμένος η διάθεση του αλλάζει συνεχώς, κάτι που ο Ξερόπουλος μας παρουσιάζει μέσα από την Κλαίλια η οποία για αρκετό καιρό δεν μπορεί να αποφασίσει αν θέλει τον Ντένη ή τον Παύλο. Και ενώ τα δύο αγόρια διαφέρουν πολύ ως προς τον χαρακτήρα, η Κλαίλια δεν μπορεί να διαλέξει ποιος ταιριάζει πιο πολύ με αυτήν. Την μία δείχνει να είναι ερωτευμένη με τον Ντένη και την άλλη με τον Παύλο. Μέσα στο κείμενο ο Παύλος αντιπροσωπεύει την πνευματικότητα και την ψυχική γαλήνη και αρμονία(Απόλλων), ενώ ο Ντένης τον υλισμό και τον ρεαλισμό (Διόνυσος ²¹). Στο μυθιστόρημα η πάλη αυτή θα έχει τραγικό τέλος, το θάνατο του Παύλου. Όμως με το τέλος αυτό αποκαθίσταται η ισορροπία, που διασαλεύτηκε με το ερωτικό τρίγωνο. Η τετράδα που σχηματίστηκε με τον θάνατο είναι απόλυτα ισορροπημένη και ο πόνος που έφερε είναι η τίσις για όσους αποδέχτηκαν και ενθάρρυναν το ερωτικό τρίγωνο.

21. Ακόμη και το όνομα του Ντένη παραπέμπει στον θεό Διόνυσο

6. ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ, Ο ΑΡΡΑΒΩΝΙΑΣΤΙΚΟΣ ΜΟΥ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η Μαριτάννα, μια κοπέλα δεκατεσσάρων χρονών που έχει ως στόχο να γίνει δασκάλα, ζει με την οικογένεια της, αξιοπρεπέστατα στην Πόλη. Η νεαρή μας ηρωίδα έχει ένα κύριο χαρακτηριστικό και αυτό δεν είναι άλλο από την πρόωγη ανάπτυξη που την κάνει να μοιάζει μέχρι και πέντε χρόνια μεγαλύτερη απ' ό,τι είναι. Εξαιτίας λοιπόν της πρόωγης ανάπτυξης γνωρίζει πιο νωρίς από τα κορίτσια της ηλικίας της την σχέση που μπορεί να έχει ένας άνδρας και μία γυναίκα. Πέρα από το ότι μεγαλοδειχνει η Μαριτάννα είναι μία πολύ όμορφη κοπέλα. Έτσι λοιπόν παίρνει διάφορα ραβασάκια και ερωτικά μηνύματα από διάφορους νεαρούς αλλά και ενήλικες.

Κάποιο βράδυ σε μια γιορτή η Μαριτάννα γνωρίζει έναν νεαρό, τον Δημητράκη Ρόδη, ο οποίος δείχνει εξ αρχής πως είναι γοητευμένος με την Μαριτάννα. Έτσι λοιπόν μετά από κάποιες μέρες ο νεαρός, την ζητάει από τους γονείς της. Αρχικά η Μαριτάννα αντιπαθεί το νεαρό και δε δέχεται, όμως με τον καιρό ερωτεύεται τον Δημητράκη. Στο μεταξύ ο πατέρας της μαθαίνει πως ο Δημητράκης είναι γυναικός και παλιόπαιδο, αλλά με την βοήθεια της μητέρας της καταφέρνουν να τον πείσουν. Έτσι η Μαριτάννα αρραβωνιάζεται τον Δημητράκη και σταματάει το σχολείο.

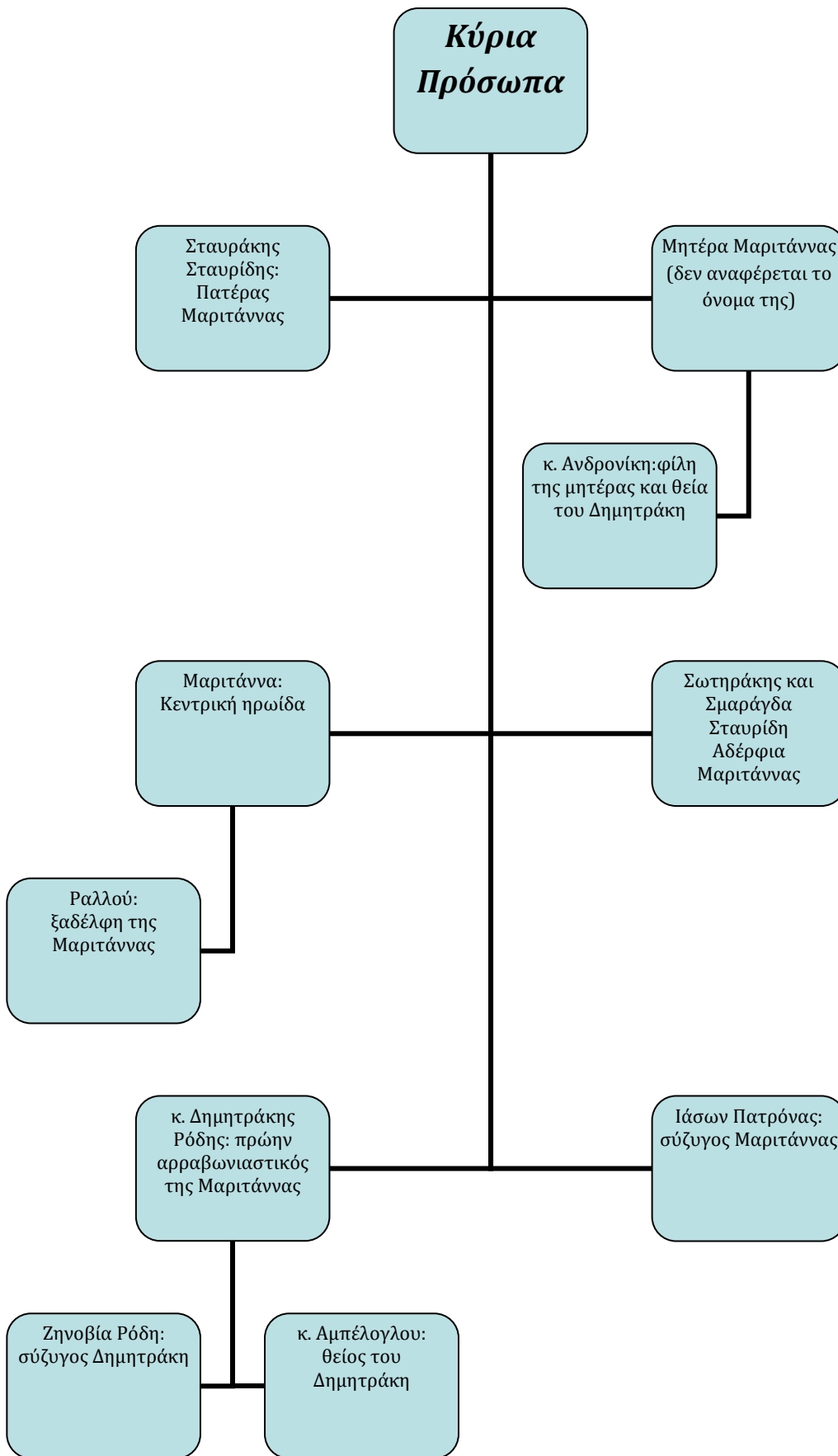
Ο Δημητράκης προσπαθεί να πείσει την Μαριτάννα να βρεθούν μόνοι τους και το καταφέρνει. Την νύχτα ενώ όλοι κοιμούνται, συναντά την Μαριτάννα στο μουσαφίρ οντά. Εκείνο το βράδυ η Μαριτάννα χάνει την παρθενιά της. Κανείς δε μαθαίνει για το συμβάν. Λίγες μέρες αργότερα πεθαίνει ο παππούς της και έτσι ο γάμος παίρνει αναβολή. Ο Δημητράκης όμως βρίσκει ερωμένη, μία Φαναριώτισσα, και ζητά από την Μαριτάννα να μη γίνει ο γάμος. Η κοπέλα αναγκάζεται να μιλήσει στους γονείς της για εκείνο το βράδυ. Ο πατέρας της απειλεί τον νεαρό πως θα τον σκοτώσει και έτσι ο Δημητράκης γυρίζει σα σώγαμπρός στο σπίτι της Μαριτάννας. Όλα είναι έτοιμα για τον γάμο, όμως την μέρα του γάμου ο Δημητράκης το σκάει από την Πόλη. Η Μαριτάννα, που τον περιμένει ντυμένη νύφη, αρρωσταίνει βαριά και παρ' ολίγο να πεθάνει.

Από την στεναχώρια του μετά από λίγο καιρό ο πατέρας της πεθαίνει. Τα πράγματα είναι πολύ δύσκολα. Η Μαριτάννα τελειώνει το Πανεπιστήμιο και πλέον μπορεί να γίνει δασκάλα, όμως εξ αιτίας των ηθικών αρχών της εποχής δεν την δέχονται πουθενά. Έπειτα από λίγο καιρό φεύγει από την ζωή και η μητέρα της και τα πράγματα δυσκολεύουν πάρα πολύ. Με τη βοήθεια ενός οικογενειακού τους φίλου η Σμαράγδα, η αδελφή της, παντρεύεται στην Αμισό και έτσι η Μαριτάννα και ο αδελφός της ο Σωτηράκης μένουν μόνοι τους στην Πόλη. Όμως ο αδελφός της θέλει να παντρευτεί και έτσι η Μαριτάννα αναγκάζεται να φύγει απ' την Πόλη και να καταφύγει στην ξαδέλφη της Ραλλού, η οποία μένει με τον άνδρα της στην Σμύρνη. Αρχικά εκεί τα πράγματα είναι πολύ καλά, η οικογένεια της Ραλλού την υποδέχεται με πολλή αγάπη και επιπλέον η Μαριτάννα καταφέρνει να βρει δουλειά.

Όμως αργότερα τα πράγματα αλλάζουν. Ο πατέρας των παιδιών που κάνει μαθήματα καθώς και ο σύζυγος της Ραλλούς της κάνουν ανήθικες προτάσεις. Χάνει και την δουλειά της από το σχολείο της Σμύρνης, γιατί μαθαίνεται το «όνομά της». Έτσι

λοιπόν η Μαριτάννα δεν μπορεί να μείνει άλλο στο σπίτι της Ραλλούς, για να μην καταστρέψει το γάμο της. Ευτυχώς έπειτα από λίγες μέρες μπαίνει ως οικοδιδασκάλισσα στο σπίτι των Μερσιέ, ενός ανδρόγυνου από την Γαλλία που έχουν δύο παιδιά την Υβόνη και τον Ερνέστο. Εκεί τα πράγματα είναι πολύ καλά. Όμως μαθαίνει πως ο Δημητράκης βρίσκεται στην Αθήνα και θέλει να πάει να τον βρει και είτε να τον ξανακερδίσει είτε να πάρει εκδίκηση. Πηγαίνει λοιπόν στην Αθήνα και και μένει στο σπίτι της Φανής, παλιάς της συμμαθήτριας, η οποία την δέχεται με χαρά.

Όταν φθάνει στην Αθήνα, βλέπει στην εφημερίδα μια αγγελία, στην οποία ζητούν οικοδιδασκάλισσα και πηγαίνει στο σπίτι, για να πάρει την δουλειά. Όμως το σπίτι αυτό είναι του Δημητράκη. Η Μαριτάννα παίρνει την δουλειά και μόλις ο Δημητράκης καταλαβαίνει ποια είναι τρομάζει. Αυτή όμως τον παρακαλεί να την κρατήσει και πως κανείς δε θα μάθει τίποτα για ό,τι έχει γίνει. Ο Δημητράκης δέχεται, όμως σιγά σιγά ερωτεύεται την Μαριτάννα και της κάνει σεξουαλική επίθεση. Αυτή έχοντας στον νου της την εκδίκηση, του λέει πως δε θα γίνει ποτέ ερωμένη του, παρά μόνο γυναίκα του. Στο μεταξύ ερωτεύεται τον καλύτερο φίλο του Δημητράκη, τον Ιάσωνα, ο οποίος την ζητάει σε γάμο. Όμως και ο Δημητράκης, φουντωμένος από έρωτα και έτοιμος να διαλύσει τον γάμο του, ζητάει από την Μαριτάννα να γίνει γυναίκα του. Εκείνη όμως αρνείται και παντρεύεται τον Ιάσωνα. Έτσι η Μαριτάννα καταφέρνει να ζήσει ευτυχισμένη παίρνοντας εκδίκηση από αυτόν που της είχε καταστρέψει την ζωή.

ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Σωτηράκης Σταυρίδης: παππούς Μαριτάννας
Κατερίνα: υπηρέτρια
Θωμάς του Κεχαγιόγλου : φλερτ
Τζελεμπής Χρηστάκης: φλερτ
κ. Στέφανος: φλερτ
Άγιος Μέγας: πρωτοσύγκελος πατριαρχείου
Δομνίκα: ερωμένη αρραβωνιαστικού της
Κατίγκω: γυναίκα αδερφού της
κ. Αρίσταρχος: φλερτ
Μιχαλάκης Πρωτόπαπας: σύζυγος Ραλλούς
κ. Ταροή : μητέρα Μιχαλάκη
Νίκος Πρωτόπαπας: αδερφός Μιχαλάκη
κα. Μερσιέ: προσλαμβάνει την Μαριτάννα οικοδιδασκάλισσα
κ. Μερσιέ: σύζυγος κ. Μερσιέ
Υβόνη και Ερνέστος: παιδιά κ. Μερσιέ
Φανή Περδικάρη: συμμαθήτρια Μαριτάννας
κ. Αγγελίδης: σύζυγος Φανής

ΗΘΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

Στο βιβλίο του «*Ο Αρραβωνιαστικός μου*», ο Γρηγόριος Ξενόπουλος μας μιλάει για τις ηθικές αρχές της εποχής. Αρχικά μας δείχνει πως ένα ανήλικο κορίτσι δεν γνωρίζει σχετικά με την σχέση²² που μπορεί ένας άντρας και μία γυναίκα να έχουν. Για να μην ξεγελαστεί όμως το άμαθο κορίτσι η μητέρα του πρέπει να το προστατεύει²³. Επιπλέον, ο συγγραφέας μας δείχνει πως το κορίτσι θα πρέπει να είναι προσεχτικό και να δίνει το καλό παράδειγμα²⁴ στα μικρότερα αδέρφια. Έπειτα μέσα από την ηρωίδα μας, Μαριτάννα, μας δείχνει τις μηδαμινές ελευθερίες²⁵ που είχαν οι αρραβωνιασμένοι εκείνη την εποχή. Σε καμία περίπτωση δεν είχαν τις ίδιες ελευθερίες με σήμερα.

Στο μεγαλύτερο μέρος του βιβλίου, ο συγγραφέας μέσα από τα μαρτύρια που περνάει η ηρωίδα μας, μας μιλάει για την περίπτωση που μία κοπέλα κάνει έρωτα με έναν νεαρό και δεν παντρεύεται με αυτόν τον νέο. Τότε λοιπόν η ζωή της καταστρέφεται²⁶. Αρχικά υπάρχει ένας εσωτερικός πόλεμος για την νεαρή, με αποτέλεσμα να αισθάνεται ντροπή²⁷ για τον εαυτό της. Επιπλέον το κορίτσι δεν μπορεί να βρει δουλειά²⁸ πουθενά. Ακόμη και αν αλλάξει πόλη το μυστικό της την ακολουθεί²⁹ παντού. Το κακό όνομα της κοπέλας έχει συνέπειες³⁰ ακόμη και στα αδέρφια της στο να μην μπορούν να φτιάξουν ένα νέο σπιτικό. Τέλος η κοπέλα δεν μπορεί να βρει κάποιον να παντρευτεί, διότι κανείς δεν δέχεται να την πάρει ατιμασμένη. Η περιθωριοποίηση λοιπόν και ο στιγματισμός είναι οι συνέπειες των προγαμιαίων σχέσεων για μια κοπέλα.

²² Σελ. 12,14

²³ Σελ. 23

²⁴ Σελ. 76

²⁵ Σελ. 58,67,68

²⁶ Σελ. 90

²⁷ Σελ. 72, 79,99

²⁸ Σελ. 113

²⁹ Σελ. 127

³⁰ Σελ. 118,123

7 α. ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ, ΙΣΑΒΕΛΛΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το μυθιστόρημα αφορά την τραγική ιστορία μιας νεαρής κοπέλας, η οποία πήρε μια σπουδαία απόφαση, μόλις έμαθε για κάποιο έγκλημα που είχε γίνει πριν αρκετά χρόνια. Η Ισαβέλλα ήταν μια όμορφη και ξεχωριστή κοπέλα, ο πατέρας της πλούσιος και χήρος λόγω του θανάτου της μητέρας της. Η Ισαβέλλα στα δεκαεπτά της γνώρισε τον Ερμάνο ³¹ που προσπάθησε να την παρασύρει με χάδια και φιλία, αλλά αυτή ξέφυγε και κράτησε όλα αυτά μέσα της ³² μέχρι που μετά από πέντε χρόνια ο πατέρας της, της γνώρισε τον Εννέρη, ο οποίος ήταν γιός ενός πολύ καλού του φίλου, και της τον προξένησε για γάμο. Η Ισαβέλλα δέχτηκε. Το ίδιο κιάλας βράδυ ο Ερμάνος ανέβηκε στον πύργο και παρακαλούσε την Ισαβέλλα να τον παντρευτεί, γιατί την είχε κάνει δική του και δεν ήθελε να την δει παντρεμένη με κάποιον άλλον. Η Ισαβέλλα δεν ήθελε ούτε να τον βλέπει.³³ Στα μάτια του έβλεπε έναν εκβιαστή, έναν παλιάνθρωπο που απλά ήθελε τα πλούτη της. Ο Ερμάνος τότε αναγκάστηκε να της μιλήσει για ένα μυστικό. Της μίλησε για το φόνο της μητέρας της. Η Ισαβέλλα αρχικά ήταν δύσπιστη αλλά μετά κατάλαβε πως ο Ερμάνος είχε δίκιο και πως όντως ο πατέρας της είχε σκοτώσει τη μητέρα της μαζί με τον πατέρα του Ερμάνου, γιατί τους είχε πιάσει μαζί στο σπίτι της. Μετά από αυτή τη συζήτηση η Ισαβέλλα ανακοίνωσε στον πατέρα της πως θέλει να παντρευτεί τον Ερμάνο, γιατί έτσι έπρεπε. Επίσης του μίλησε για τη δολοφονία της μητέρας της. ³⁴ Εκείνος δεν αρνήθηκε τίποτα και της εξήγησε όλη την ιστορία. Στο μεταξύ ο Εννέρης έφυγε από το σπίτι, αφού δεν μπόρεσε να μεταπεισει την Ισαβέλλα.³⁵ Όταν ανακοίνωσε στον Ερμάνο το χρέος της να τον παντρευτεί, χάρηκε πολύ και κατευθείαν πήγε να το πει στη μητέρα του.³⁶ Τότε όμως έμαθε και τα χειρότερα! Γύρισε πίσω στην Ισαβέλλα και της είπε πως ήταν αδύνατο να παντρευτούν, χωρίς να της πει το λόγο. ³⁷ Η Ισαβέλλα μετά από αρκετές προσπάθειες έμαθε πως αυτή και ο Ερμάνος είναι αδέρφια. Απεγνωσμένη αποφάσισε πως πρέπει να δώσει ένα τέλος στη ζωή της. (σελ. 201-202) Έκρινε πως αυτό ήταν το σωστό. Πήρε το όπλο με το οποίο ο πατέρας της είχε δολοφονήσει και τη μητέρα της και με μια σφαίρα έπεσε νεκρή, χωρίς κανέναν να τον εμποδίσει. Το ίδιο έκανε και ο Ερμάνος αυτοκτονώντας πάνω στο άψυχο σώμα της.

³¹ Σελ. 80-88

³² Σελ. 97-110

³³ Σελ. 119

³⁴ Σελ. 146-149

³⁵ Σελ. 179

³⁶ Σελ. 199

³⁷ Σελ. 200-201

ΤΡΟΠΟΙ ΕΞΑΠΑΤΗΣΗΣ ΜΙΑΣ ΚΟΠΕΛΛΑΣ

Η Ισαβέλλα με τον Ερμάνο γνωρίστηκαν σε ένα αποκριάτικο πάρτυ. Ο Ερμάνος μετά από αρκετές προσπάθειες χόρευε με την Ισαβέλλα και προσπαθούσε συνεχώς να μάθει περισσότερα για αυτή, η Ισαβέλλα όμως δεν έβγαζε μιλιά. Μετά από αρκετές προσπάθειες την έπεισε να πάνε σε ένα άδειο δωματιάκι. Η Ισαβέλλα δεν μπορούσε να φανταστεί τι ήθελε ο Ερμάνος από αυτή. Προσπάθησε να της βγάλει τα ρούχα, αλλά η Ισαβέλλα μπόρεσε και ξέφυγε.³⁸

Για αρκετό καιρό δεν την είχε δει, όμως τελείως τυχαία την είδε μια μέρα κάτω από το σπίτι της και την αναγνώρισε αμέσως. Μετά από λίγες μέρες της έστειλε ένα γράμμα και προσπάθησε να της εξηγήσει τι νιώθει αλλά η Ισαβέλλα χωρίς καν να το διαβάσει το έκαψε.³⁹ Όταν ο Ερμάννος έμαθε πως η Ισαβέλλα ετοιμαζόταν να παντρευτεί κάποιον άλλον, ανέβηκε στον πύργο και προσπάθησε να την πείσει πως είναι δική του.⁴⁰ Η Ισαβέλλα δεν ήθελε να τον ακούσει και τότε ο Ερμάννος αναγκάστηκε να της μιλήσει για την δολοφονία της μητέρας της. Πίστευε πως ήταν ο μόνος τρόπος για να την κερδίσει.⁴¹ Τότε η Ισαβέλλα πίστευε πως ήταν θέλημα Θεού να είναι μαζί και έτσι αποφάσισε να τον παντρευτεί. Όταν όμως η μητέρα του Ερμάνου το έμαθε του αποκάλυψε ένα μεγάλο μυστικό, ότι αυτός και η Ισαβέλλα ήταν αδέρφια. Όταν το είπε στην Ισαβέλλα αυτοκτόνησε, όπως και ο Ερμάνος!

Οι τρόποι λοιπόν που προσπάθησε ο Ερμάννος να κατακτήσει την Ισαβέλλα είναι:

- Χορός
- Λόγια/πειθώς
- Άσκηση βίας
- Αποκάλυψη μυστικού/εκβιασμός.

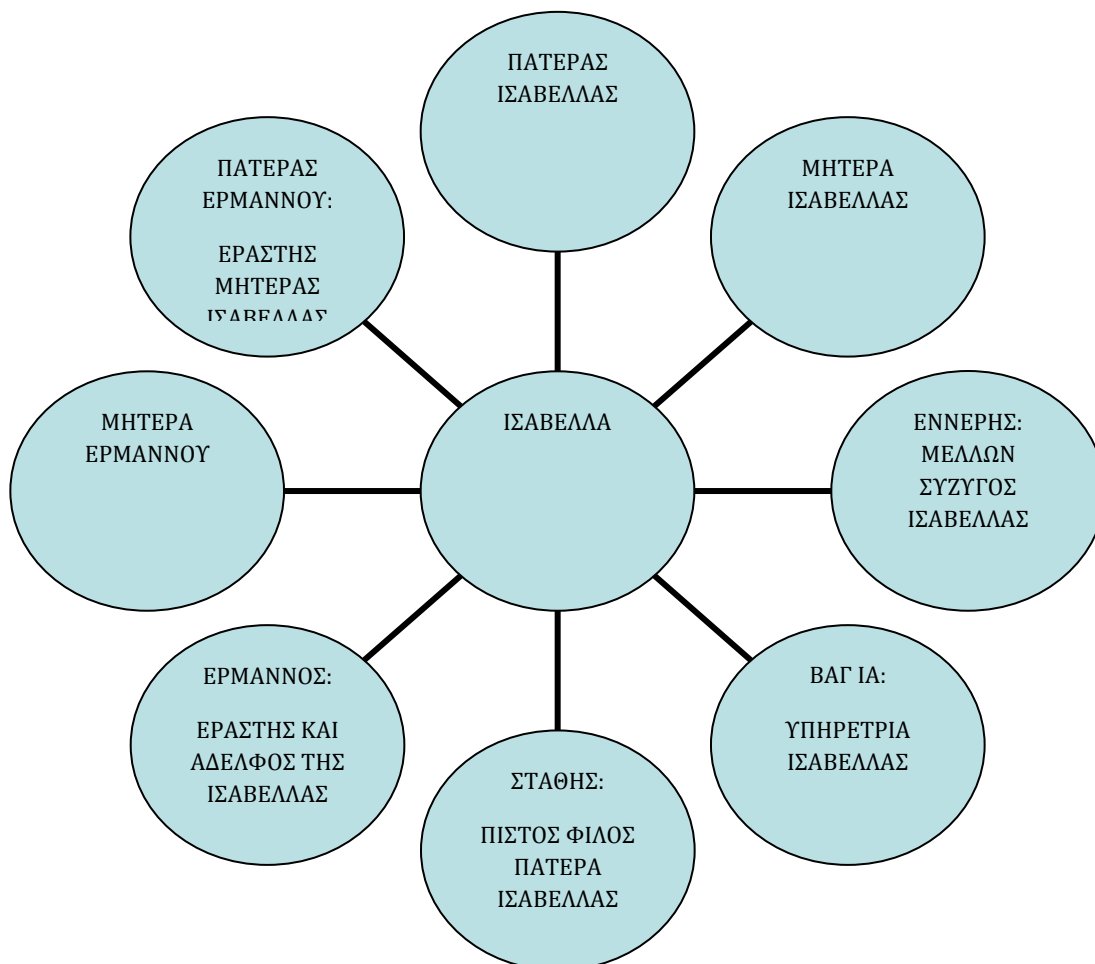
³⁸ Σελ. 87

³⁹ Σελ. 92

⁴⁰ Σελ. 120-125

⁴¹ Σελ. 163

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΟΥ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΟΣ

7 β. ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ, ΙΣΑΒΕΛΛΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Κύριος άξονας του κειμένου είναι μία σειρά συμπτώσεων και πράξεων που σημάδεψαν τη ζωή της Ισαβέλλας και μία σειρά μυστικών που αποκαλύφθηκαν και που την οδήγησαν στην αυτοκτονία.

Η Ισαβέλλα είναι μία κοντεσσίνα, η οποία σε μία επιπόλαιη πράξη της, χάνει την σωματική αγνότητά της από τον Ερμάννο Δεκούζη, έναν άνθρωπο ο οποίος μισεί τον πατέρα της, διότι σκότωσε τον πατέρα του Γιούλη Δεκούζη, που είχε σχέση με την μητέρα της, την Κοντέσσα Δελάζαρη, την οποία σκότωσε και αυτή.

Το μυστικό της Ισαβέλλας δεν αποκαλύπτεται, μέχρι τη στιγμή που της αποκαλύπτεται η δολοφονία της μητέρας της από τον Ερμάννο, προκειμένου να την αποτρέψει να παντρευτεί τον Έννερη Φόντη, γιο φίλου του πατέρα της, με τον οποίο αγαπιέται πολύ. Ταυτόχρονα ο Ερμάννος, αποκαλύπτει και στον Έννερη Φόντη το μυστικό της Ισαβέλλας, για να ακυρώσει το γάμο μαζί της. Όμως η αγάπη και η πίστη του Έννερη στην αθωότητα της Ισαβέλλας, ενισχύουν την απόφασή του να την παντρευτεί.

Έχοντας αποκαλυφθεί στην Ισαβέλλα όλα τα μυστικά τους παρελθόντος, παίρνει την απόφαση να παντρευτεί τον Ερμάννο και όχι τον Έννερη, πιστεύοντας ότι μετά από όλα αυτά δε δικαιούται να ευτυχήσει.

Το τελευταίο και πιο φοβερό μυστικό αποκαλύπτεται, όταν ο Ερμάννος πηγαίνει να ζητήσει την ευχή της μητέρας του, για να παντρευτεί την Ισαβέλλα, και εκείνη του φανερώνει ότι είναι αδέρφια και ότι άθελά τους έχουν διαπράξει το αδίκημα της αιμομειξίας. Η Ισαβέλλα αντιδρά αυτοκτονώντας και την ακολουθεί και ο Ερμάννος. Οι αυτοκτονίες αυτές έγιναν με το ίδιο όπλο που είχε σκοτώσει ο πατέρας της την σύζυγό του και τον εραστή της.

Ο ΑΠΑΘΗΜΕΝΟΣ ΣΥΖΥΓΟΣ

Στο μυθιστόρημα του Γ. Ξενόπουλου, «*Ισαβέλλα*», έχουμε τον Κόντε Δελάζαρη, ο οποίος ανακαλύπτει τυχαία την απιστία της συζύγου του,⁴² την οποία αγαπούσε πολύ. Σκοτώνει τον εραστή της και την ίδια.

Για αυτή του την πράξη δικάστηκε στην Αγγλία και επειδή ήταν άρχοντας αθώωθηκε, όπως ο ίδιος αναφέρει, πανηγυρικά.⁴³ Επίσης, εκτός από το δικαστήριο⁴⁴ τον δικάωσε και η κοινωνία, όπως ο ίδιος τονίζει. Με αυτή του την φράση δείχνει ότι και η κοινωνία καταδικάζοντας την απιστία της συζύγου του, θεωρούσε ότι η πράξη του ήταν δικαιολογημένη και αποδεκτή.

Εκείνη την εποχή, όσο μπορούμε να καταλάβουμε υπήρχαν πολλοί τρόποι τιμωρίας μίας πράξης απιστίας της συζύγου. Ενδεικτικά αναφέρουμε, εκτός από την δολοφονία τους, τις φυλάκιζαν σε σοφίτες και υπόγεια,⁴⁵ τις βασάνιζαν χρόνια μέχρι που πέθαιναν και πιθανότατα τρελαίνονταν. Υπήρχαν όμως και περιπτώσεις που επικρατούσε η λογική και απλά τις χώριζαν. Σπάνια όμως.

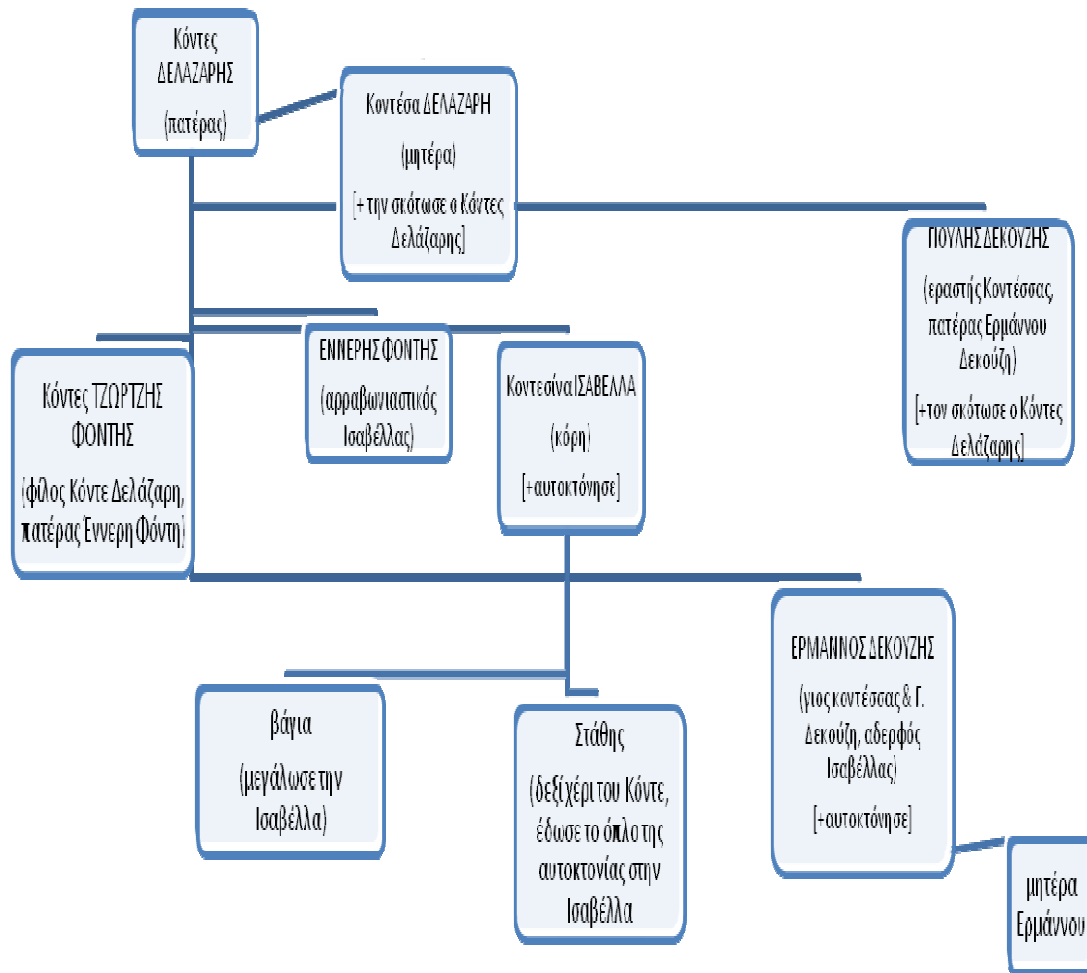
Στην περίπτωση μας όμως, το μυαλό του κόντε, όπως αναφέρει ο ίδιος στην απολογία του στην κόρη του, θόλωσε και δεν μπόρεσε να σκεφτεί καθαρά. Αντέδρασε παρορμητικά, χωρίς να σκεφτεί τις επιπτώσεις στη ζωή του παιδιού του.

⁴² Σελ 145

⁴³ Σελ 147

⁴⁴ Σελ 148

⁴⁵ Σελ. 148

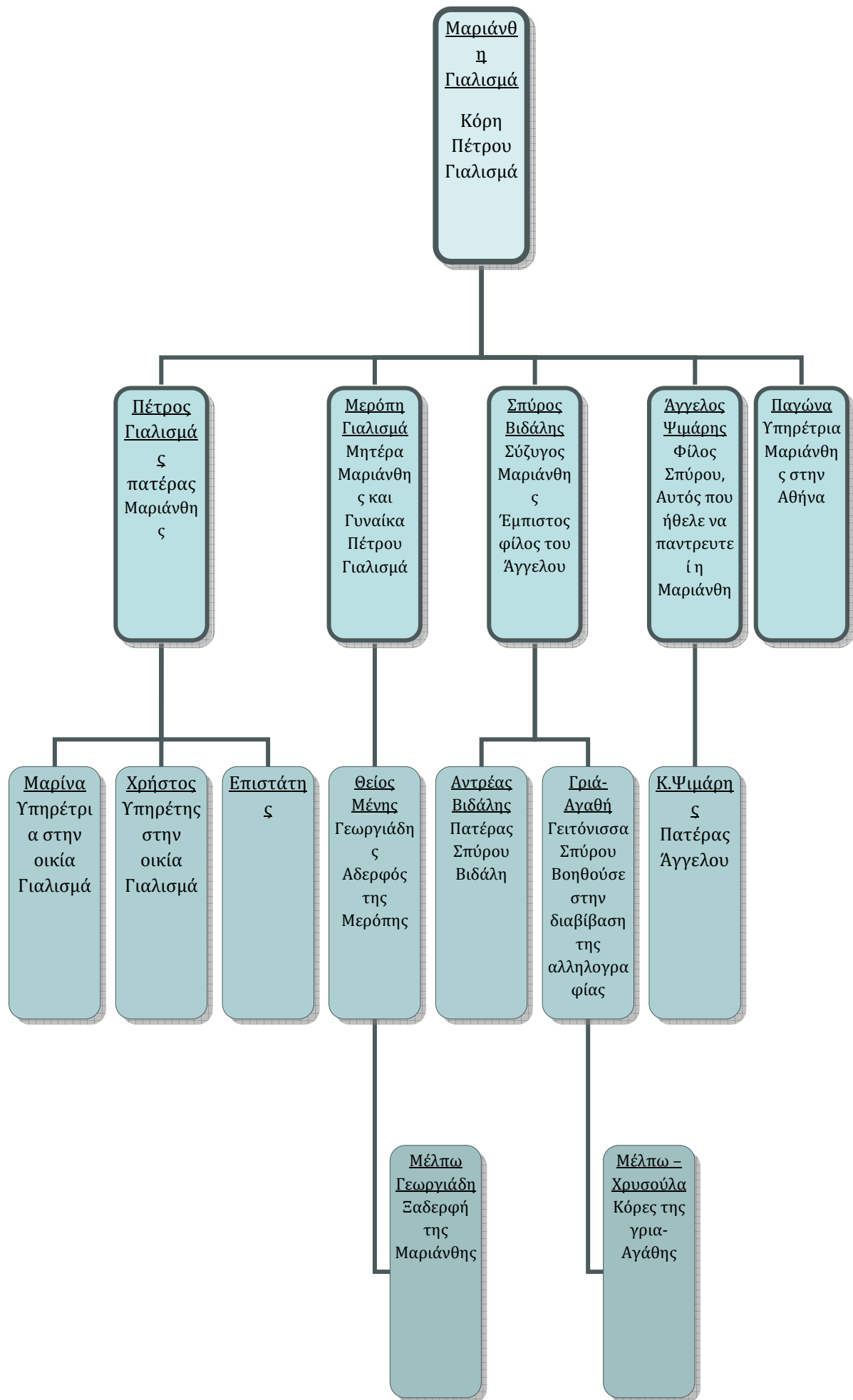
8. ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ, ΔΕΝ ΗΤΑΝ ΓΡΑΦΤΟ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Δύο πολύ στενοί φίλοι, ο Άγγελος και ο Σπύρος, γνωρίζουν την ίδια κοπέλα, τη Μαριάνθη. Ο Άγγελος δημιουργεί σχέση μαζί της και εμπιστεύεται τυφλά τον Σπύρο να τον βοηθά να επικοινωνεί μαζί της, όσο αυτός σπουδάζει μακριά της. Ο Σπύρος όμως την ερωτεύεται και μπαίνοντας στο σπίτι της κρυφά σαν φίλος βρίσκει την ευκαιρία να την φιλήσει χωρίς τη θέλησή της. Το γεγονός αυτό έγινε η αιτία να την παντρευτεί υπό την πίεση του πατέρα της και της κοινωνίας.

Παρόλο που η Μαριάνθη αρραβωνιάστηκε και παντρεύτηκε, είχε πάντα στο μυαλό της πώς θα βρει τρόπο να συναντήσει τον Άγγελο και να φύγουν μαζί. Όταν όμως ο Άγγελος παρουσιάζεται στο σπίτι της στην Αθήνα, όπου έχει εγκατασταθεί με τον άντρα της, αυτή διστάζει να φύγει μαζί του. Κατάλαβε ότι τον άντρα της *«δεν τον αγαπούσε αλλά τον σεβόταν και τον πονούσε»*. Το μόνο πράγμα που την έκανε να σταματήσει να σκέφτεται τον Άγγελο ήταν όταν έγινε μητέρα. Τότε, μετά από παράκληση του Άγγελου που την περίμενε ακόμα, συναντήθηκαν κρυφά στο μέρος όπου βρίσκονταν νέοι. Αυτή του είπε *«Δεν ήταν γραφτό»* να είναι μαζί, πώς *«η μοίρα και ο θεός»* κανονίζουν τη ζωή των ανθρώπων και πώς τώρα δεν ήταν μόνο σύζυγος του παλιού του φίλου αλλά και μητέρα.

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΜΙΑΣ ΑΛΛΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

Η Μαριάνθη, το κύριο πρόσωπο, η ηρωίδα στο έργο του Γρηγορίου Ξενόπουλου *Δεν ήταν γραφτό*, αντιπροσωπεύει τη γυναίκα της εποχής εκείνης και τη θέση της στην κοινωνία ως νεαρή κοπέλα, σύζυγος και μητέρα.

Όσο είναι νεαρή, ακολουθεί την οικογένειά της όπου πηγαίνει.¹ Μπορεί να βγαίνει στο μπαλκόνι, να πηγαίνει στην πλατεία, στον κινηματογράφο με τις φίλες της. Για μπάνιο στη θάλασσα όμως πήγαινε μόνο με την μητέρα της! Δεν επιτρεπόταν να κάνει μπάνιο με μαγιό και ηλιοθεραπεία μπροστά σε άνδρες. Γενικά, ζούσε περιορισμένα.² Ο πατέρας όριζε ποιον θα παντρευόταν και την καθοδηγούσε. Έπρεπε να προσέχει να μην έχει σχέση με κάποιον, γιατί, αν μαθευόταν στην κοινωνία, θα έπρεπε να τον παντρευτεί. Δεν μπορούσε να ιδωθεί με κάποιον άνδρα παρά μόνο αν αυτό γινόταν τυχαία. Δεν είχε επαφές με άλλους, για να μαθαίνει τι γινόταν έξω από το σπίτι γι' αυτό και οι σχέσεις της με το άλλο φύλο έπρεπε να είναι κρυφές. Γενικά, δούλευε μέσα στο σπίτι και βοηθούσε τη μητέρα της, για να γίνει και αυτή καλή νοικοκυρά και με τη σειρά της καλή και υποταγμένη σύζυγος.³

Όσο ήταν ανύπαντρη ήταν υπό την επίβλεψη του αδερφού της ή του πατέρα της και, όταν παντρευόταν, βρισκόταν υπό την επίβλεψη του ανδρός της.⁴ Μιλούσε στον πατέρα της πάντα στον πληθυντικό.⁵

Η γνώμη της κοινωνίας για την οικογένειά της και την ίδια ήταν πολύ μεγάλη υπόθεση. Εδώ ο πατέρας αναγκάζει την κόρη του να παντρευτεί αυτόν που έβαζε μέσα στο σπίτι τους, κρυφά από όλους και ο οποίος την φίλησε παρά τη θέλησή της, παρόλο που η ίδια ήταν ερωτευμένη με τον καλύτερό του φίλο και όχι με αυτόν.⁶

Το πόσο υποταγμένη ήταν στη θέληση του πατέρα της και στη γνώμη της κοινωνίας φαίνεται πάρα πολύ έντονα, όταν ο πατέρας της τη φοβερίζει ότι «*θα τινάξει τα μυαλά του στον αέρα*», αν την Κυριακή που είχαν ορίσει δεν ντυνόταν νύφη. Ο πατέρας το θεωρούσε «*βρισιά και προσβολή της τιμής του, της τιμής του σπιτιού του*», αν δεν παντρευόταν με αυτόν που την είχε αρραβωνιάσει και μπαινόβγαινε δύο μήνες στο σπίτι του.⁷ Και η κοπέλα «*από το φόβο της*» μην πάθει κακό ο πατέρας της είπε το «*ναι*».⁸

Όταν η γυναίκα παντρευόταν έβλεπε τον άντρα δίπλα της «*σαν έναν άνθρωπο που απ' το Θεό και τους ανθρώπους, αποκτούσε πάνω της όλα τα δικαιώματα...*».⁹ Ήταν αδύναμη να αλλάξει μόνη της τη ζωή της, να πάρει μόνη της αποφάσεις ως ανεξάρτητο άτομο. Ό,τι κι αν έκανε, ήταν πάντα σε συνάρτηση με το σύζυγό της. Εδώ η ηρωίδα συνειδητοποιεί πόσο αδύναμη είναι τώρα πια, που είναι σύζυγος κάποιου άλλου, να ακολουθήσει την παλιά αγάπη της, όταν αυτή εμφανίζεται ξανά μπροστά της, παρόλο που μόνο αυτό σκεφτόταν να κάνει από την πρώτη στιγμή που αρραβωνιάστηκε τον άλλον.¹⁰ Από την άλλη όμως, πάλευε μέσα της συχνά στην καθημερινότητά της να βρει αυτή τη δύναμη για να αλλάξει τη ζωή της.¹¹ Χωρίς τελικά να τα καταφέρνει!¹²

Η ατέλειωτη πάλη μέσα της και η υποταγή στον άντρα-πατέρα και στον άντρα-σύζυγο την ακολουθεί σε όλη της τη ζωή.¹³

Η θέση της γυναίκας ως νοικοκυρά ήταν επίσης ξεχωριστή. Έπρεπε «*να φροντίζει τον άντρα της, να τα βρίσκει όλα έτοιμα και προπάντων το τραπέζι μεσημέρι και βράδυ*».¹⁴ Φρόντιζε, επίσης, για τα ψώνια του σπιτιού. Έπρεπε, τέλος, να είναι όμορφη και περιποιημένη σύζυγος, για να συνοδεύει τον άντρα της όπου χρειάζεται.

Φαίνεται ότι τα πιο ισχυρά συναισθήματα και τη μεγαλύτερη ευθύνη ένιωθε η γυναίκα της εποχής, όταν καταλάβαινε ότι θα γινόταν *Μητέρα*. Ένιωθε μια απέραντη ευθύνη απέναντι στο παιδί που θα γεννούσε.¹⁵ Τότε ήταν που συμβιβαζόταν με όλη την προηγούμενη ζωή της, γιατί τότε ένιωθε την ανάγκη του συζύγου και πατέρα του παιδιού της όσο ποτέ. Τον ήθελε πάντα κοντά της, για να τη στηρίζει.¹⁶

Όλη της η ζωή ήταν παραδομένη στις αποφάσεις των ανδρών που είχε κοντά της, τον πατέρα και τον σύζυγό της. «*Κάπου κάπου κι η Μαριάνθη θυμόταν με πόνο το νέο που αγάπησε, μα που δεν ήταν γραφτό να τον πάρει. Τώρα δεν αγαπούσε παρά τον άντρα της και δεν την απασχολούσαν παρά τα παιδιά της*».¹⁹ Στο απόσπασμα αυτό είναι εμφανής η υποταγή της γυναίκας στον ρόλο της και η αποδοχή της θέσης της στην κοινωνία! Το κοινωνικό κατεστημένο είναι για αυτήν η μοίρα, το γραφτό στο οποίο δεν μπορεί να εναντιωθεί. Η Μαριάνθη πίστευε ότι καθετί που γίνεται στη ζωή της «*είναι γραφτό*» να γίνει. Αυτό το «*γραφτό*» είναι μια ανώτερη και σκοτεινή δύναμη που κυριαρχεί στη ζωή κάποιων ανθρώπων και κανονίζει τη ζωή τους. Αυτή η δύναμη συνδέεται και με το Θεό, αλλά δεν είναι πάντα σύμφωνη μαζί του.¹⁷ Η ηρωίδα μας πίστευε ότι οι άνθρωποι πρέπει να υποτάσσονται σε αυτήν τη δύναμη, όπως και στο Θεό.¹⁸

1. Σελ.27

2. Σελ. 11

3. Σελ. 13-14-15, 17-18-19, 28-29

4. Σελ. 94: *...ήταν υπό την επίδραση...του αντρός της.*

5. Σελ. 97: *Μα σας είπα, φώναξε...δεν τον έβαλα εγώ.*

6. Σελ. 69: *Μπορώ να ανεχθώ την κόρη μου φιλημένη...Ο άλλος (ο κόσμος) που τον είδε να μπαινοβγαίνει...*

7. Σελ. 118

8. Σελ. 119: *Ποτέ δεν θα 'θελε να χάσει τον πατέρα της, ούτε γι' αγάπη του Αγγελου, ούτε κανενός...*

9.Σελ. 123: *Το στεφάνι είναι ένα πράγμα ιερό,που δεν τολμά κανένας να το περιφρονήσει. Μπορεί να μην φέρει την αγάπη εκεί που δεν είναι, φέρνει όμως την υποταγή και την εγκαρτέρηση...*

10. Σελ. 135: *Η Μαριάνθη ακολουθούσε τον άντρα της "σαν αυτόματο". Θάλεγες πως θέληση δική της δεν είχε πια.*

11. Σελ. 137: *Αμα θα έρθει ο Άγγελος θα το σκάσω! Όπου κι αν είμαι, όποτε κι αν είναι...*

12. Σελ. 137: *Αλλά πολύ σύντομα άρχισε πάλι να βρίσκεται υπό την επίδραση του αντρός της.*

13. Σελ. 170: *Γιατί είχε αρχίσει μέσα της η πάλη. Μια έλεγε ναι και μια όχι. Τον άντρα της... την ξαναγόριζε.*

14. Σελ. 141

15. Σελ. 165: *Τώρα ο Σπύρος ήταν ο πατέρας του παιδιού της...ονειροπολεί.*

16. Σελ. 167: *Τον άντρα της, τον πατέρα του παιδιού της, τον ήθελε πάντα κοντά της.*

17. Σελ 196: *Πιστεύεις στο γραφτό Μαριάνθη...κανονίζει τη ζωή τους διαφορετικά παρά όπως τη θέλησαν,τη σχεδίασαν, την ονειρεύτηκαν...*

18. Σελ. 196: *Εμείς πρέπει να υποτασσόμεθα και σ' αυτήν όπως και στο Θεό.*

19. *Επίλογος: Κάπου κάπου η Μαριάνθη... παρά τα παιδιά της.*

9. ΓΡ.ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ, ΛΑΟΥΡΑ, ΤΟ ΚΟΡΙΤΣΙ ΠΟΥ ΣΚΟΤΩΝΕΙ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η Λάουρα Κονταρή, μια πανέμορφη αρχοντοπούλα, που είχε μεγάλη αδυναμία στον ξάδελφο της Φρέντο, σε μια δεξίωση που θα ακολουθήσει θα γνωρίσει τον Γώγο Μελισσιδίη, ο οποίος θα της κάνει μεγάλη εντύπωση και θα του δώσει ελπίδες να της γράψει ένα ερωτικό γράμμα. Ο Φρέντος όμως, που δεν έτρεφε μόνο αδελφικά συναισθήματα για την Λάουρα αλλά και ερωτικά, μόλις έμαθε ότι ο Γώγος, που τον ζήλευε κιάλας, γιατί άρεσε στην Λάουρα, της είχε στείλει ερωτικό γράμμα, έσπευσε να το κλέψει και να το γυρίσει πίσω στον Γώγο χωρίς την άδεια της Λάουρας, λέγοντας του ότι εκείνη το είχε ζητήσει. Ο Γώγος ανίδεος για το τι ακριβώς είχε γίνει δεν άντεξε την απόρριψη και αυτοκτόνησε. Η Λάουρα για να αποφύγει το σκάνδαλο, κατέφυγε στο εξοχικό της στον Γέρακα, όπου πέρασε και πολλές ώρες με τον ξάδελφο της Φρέντο. Η Λάουρα όσο τον συγχωρούσε για το σφάλμα που είχε κάνει και όσο ξεπερνούσε τις τύψεις που ένιωθε, τόσο ερωτευόταν τον Φρέντο, μέχρι που έφτασαν σε σημείο να αρραβωνιαστούν στα κρυφά. Με το πέρασμα του χρόνου όμως εκείνος άρχισε να βαριέται την Λάουρα και σκέφτηκε να ανοίξει μια παρένθεση στην ζωή του κλέβοντας την Κλάρα, παλιό του έρωτα. Μόλις όμως το έμαθε η Λάουρα πήρε τον άντρα της Κλάρας, Μίμη Δεγράση, και πήγαν να βρουν το ζευγάρι στην Αθήνα, όπου είχε καταφύγει. Χωρίς ιδιαίτερη προσπάθεια τους βρήκαν και η Λάουρα τους σκότωσε εν ψυχρώ. Στο δικαστήριο που ακολούθησε η Λάουρα αθωώθηκε, αλλά, επειδή ποτέ δε συγχώρεσε τον εαυτό της, κλείστηκε σε μοναστήρι.

Η ΓΥΝΑΙΚΑ - ΔΟΛΟΦΟΝΟΣ

Στο έργο του Ξενόπουλου *ΛΑΟΥΡΑ* η γυναίκα εμφανίζεται ικανή να κάνει τα πάντα για να πάρει εκδίκηση μέχρι και να σκοτώσει.⁴⁶ Η Λάουρα καταβάλλεται από μια αλαζονεία, διότι θέλει να έχει αυτή τον πρώτο λόγο και να μην καθοδηγείται από κανένα. Αυτό οφείλεται στο ότι κατάγεται από μια πολύ πλούσια οικογένεια της Ζακύνθου, άρα ανήκει στην λεγομένη υψηλή κοινωνία⁴⁷.

Επίσης η Λάουρα εμφανίζεται πολύ δυναμική αυταρχική και αδίστακτη, παίζει με τα συναισθήματα των άλλων, αλλά και δε διστάζει να συνάψει σχέσεις με τον ξάδελφο της φρένο η ακόμη να διαπράξει και δολοφονία όταν αντιλαμβάνεται ότι άλλοι παίζουν μαζί της.⁴⁸ Είναι σε υπερβολικό βαθμό κτητική, με αποτέλεσμα να μην επιτρέπει σε κανέναν να κλονίσει τα κεκτημένα της, ιδιαίτερα στα ερωτικά της ζητήματα. Αυτό δικαιολογεί την ακραία συμπεριφορά της απέναντι στην Κλάρα που της έκλεψε τον Φρέντο.⁴⁹

Ο χαρακτήρας της και ο άμετρος εγωισμός της δεν επέτρεπαν σε κανένα να την μειώνει,⁵⁰ πράγμα που έκανε ο Φρέντος, όταν την παράτησε και έφυγε με την Κλάρα. Επίσης στην συζήτηση της με τον Γώγο⁵¹ βλέπουμε πάλι την Λάουρα να μειώνει τους άντρες αποκαλώντας τους βαρετούς και φλύαρους. Λόγω της υπεροπτικής της συμπεριφοράς είχε πάρει όρκο να μην ξαναγράψει γράμμα σε αγόρι, γιατί πίστευε ότι τους «έπεφτε πολύ», γι' αυτό, όταν έγραψε στον Γώγο, έριξε το φταιξιμο στον Φρένο, πως αυτός την ανάγκασε να το κάνει.⁵²

⁴⁶ Σελ. 254-255 : «εκείνη, όμως στο αναμεταξύ, είχε βγάλει το πιστόλι. Και την στιγμή που το χέρι του Φρέντου άρπαζε το πόμολο της πόρτας, η Λάουρα τον πυροβόλησε»

⁴⁷ Σελ. 21

⁴⁸ Σελ. 242 : «Η Λάουρα θα ήταν φοβερά ερωτευμένη με τον Φρέντο. Και μόλις έμαθε για την απαγωγή (εννοεί την απαγωγή της Κλάρας από τον Φρέντο) σαλεύτηκαν τα λογικά της.»

⁴⁹ Σελ. 203: «Μα ποτέ της αυτή δεν ζήλεψε τον Φρέντο. Βέβαιη για την αγάπη του και την υπεροχή της μπροστά σε όλες, νόμιζε πως δεν είχε ανάγκη»

Σελ 255: «με το πιστόλι η Λάουρα του έδειξε πρώτα τον Φρέντο και μετά την Κλάρα.»

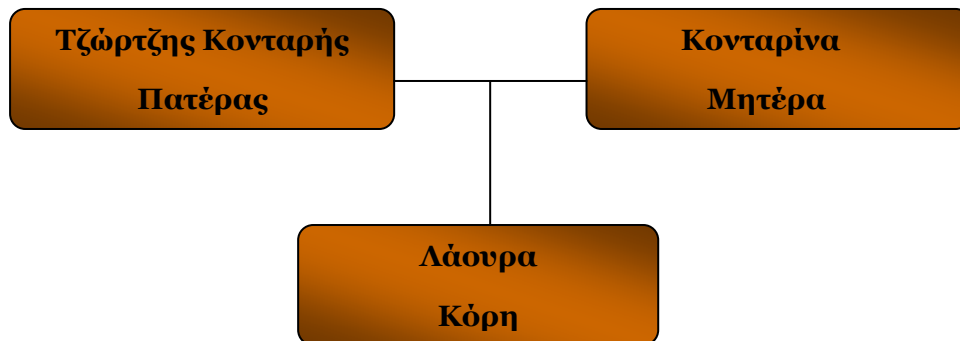
⁵⁰ Σελ. 24

⁵¹ Σελ . 27

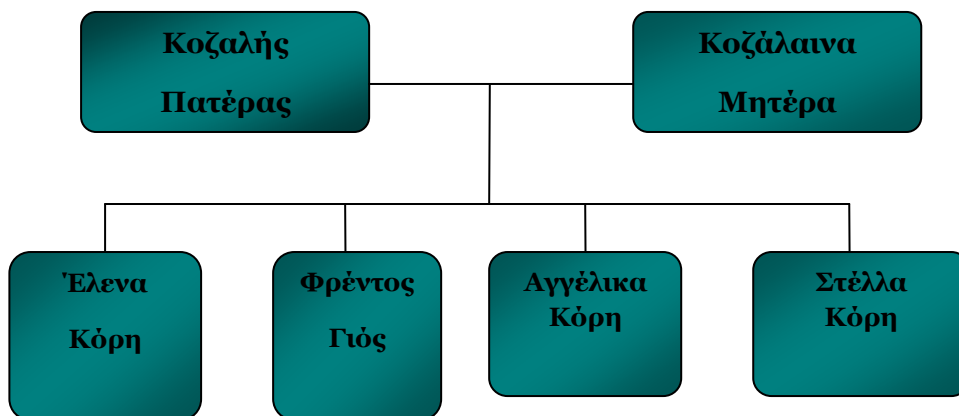
⁵² Σελ. 113

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

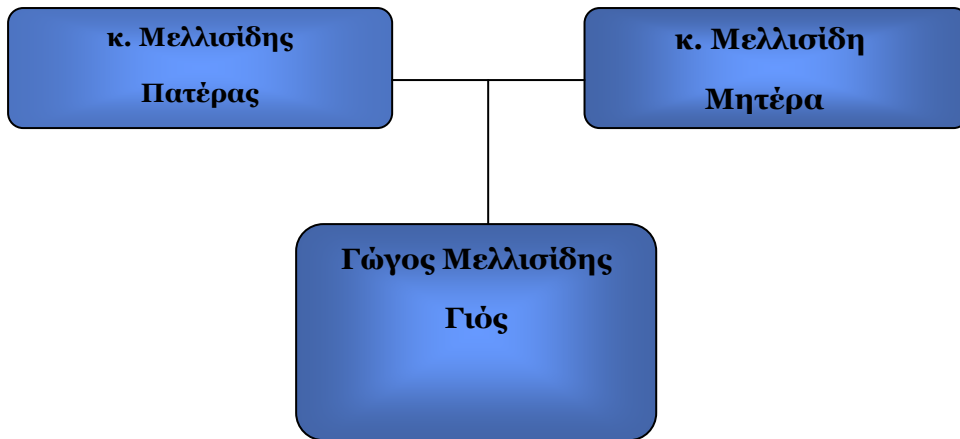
Οικογένεια Κονταρή

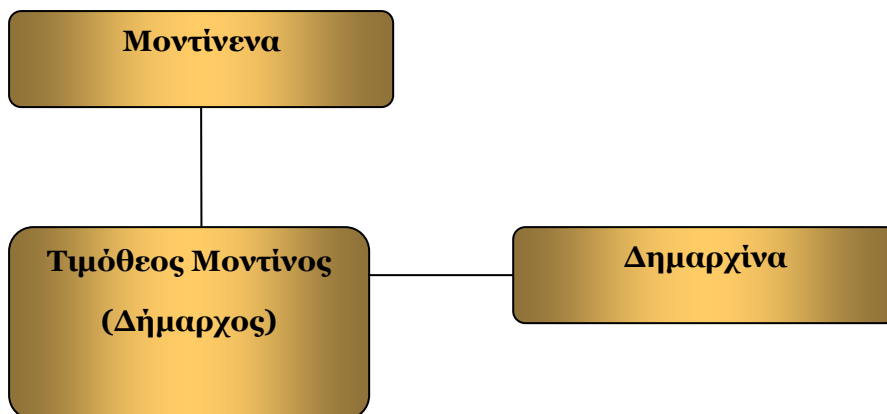
Οικογένεια Κοζάλη

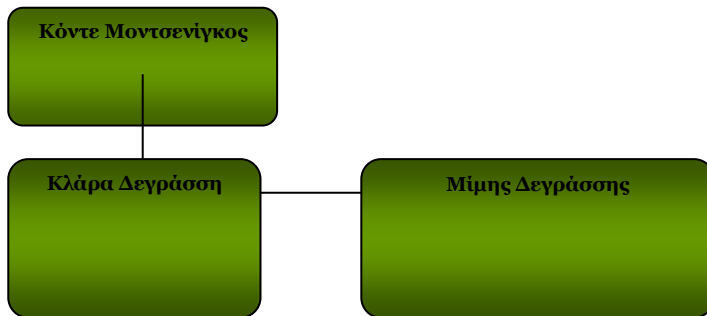
Οικογένεια Μελλισίδη

Οικογένεια Μοντινού

Οικογένεια Κλάρας

ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Αλιβίζος(ράφτης)

Αστυνόμος

Ποιητής

Μαέστρος

Ρότζαινα

Νιόνιος Ζησιμακόπουλος (φίλος Γώγου Μελλισίδη)

Γκρέκας (φαρμακοποιός)

Προκόπης (ζαχαροπλάστης)

Δαμαντίνα και Γιάννης (υπηρέτες στου Κονταρή)

Αναστάσης (αμαξάς)

Κόντε - Λορέντζος (φίλος Γώγου Μελλισίδη)

Λευτέρης (μαγαζάτορας)

Παναγιώτα και Δημήτρης (υπηρέτες στου κ. Μελλισίδη)

Κυρ. Τάσος (ψιλικατζής)

Αννέτα (γειτόνισσα Μελλισίδη)

Στουπάλης (γιατρός)

Θωμάς (μάγειρας)

Γαρουφαλλιά (υπηρέτρια στου Δεγράσση)

Ξενοδόχος

Κόντε - Ντεσσάλας και Κοντεσίνα Κλείλα (μακρινοί συγγενείς Λάουρας)

Εργαζόμενος στην υποδοχή ξενοδοχείου

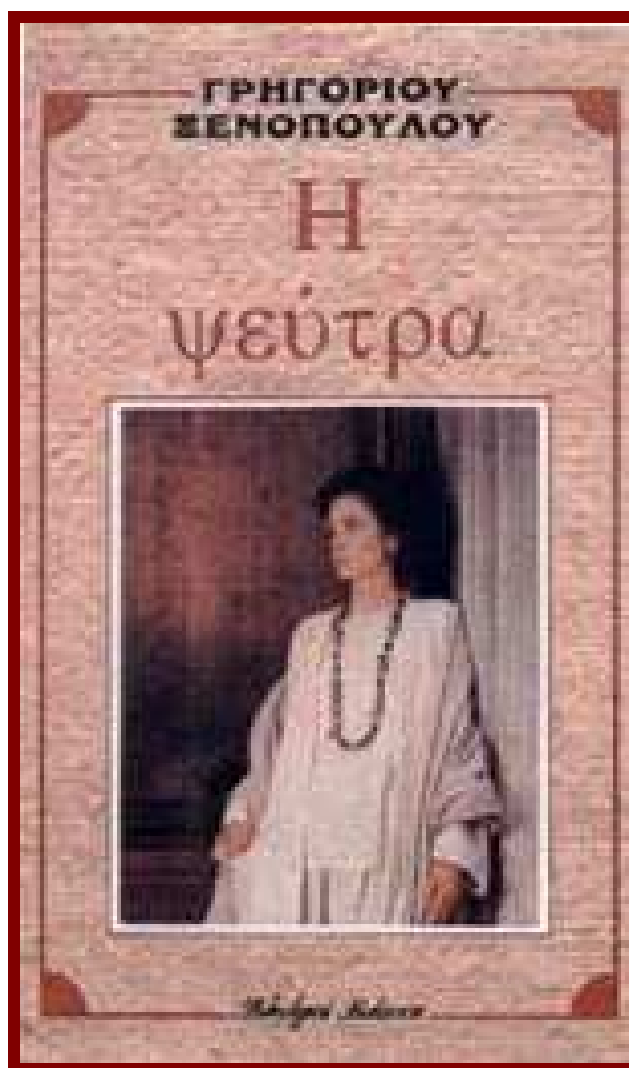
Δεσπότης Αγίου Γεωργίου

Καλόγρια

Ηγουμένισσα

ΒΕΡΡΑ ΜΑΡΘΑΣ

10. ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ, Η ΨΕΥΤΡΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ο Γιώργος Μητσάκης, που είναι δικηγόρος από καλή οικογένεια, γνωρίζει από την Μαρίκα, την αγαπημένη του ξαδέρφη, μία νέα, περίεργα όμορφη κοπέλα, που ονομαζόταν Νίτσα Λουΐζου, μεγαλωμένη στις Καλόγριες, πολύ αυστηρών οικογενειακών αρχών. Ο Γιώργος την ερωτεύτηκε και προσπαθούσε να έρθει πιο κοντά στην Νίτσα, με τη βοήθεια της Μαρίκας. Ομολόγησε τον έρωτά του στους γονείς του, αφού πριν είχε μιλήσει με την Νίτσα, και ο πατέρας του όλο χαρά πήγε στον Λουΐζο, για να ζητήσει το χέρι της κόρης του για τον γιό του. Έγινε ο γάμος και το ζευγάρι πήγε στο καινούριο τους σπίτι.

Το επόμενο πρωί η Νίτσα ήταν άλλος άνθρωπος, μέχρι και τσιγάρο άναψε! Μέσα σε μία νύχτα το πρόσωπο της Νίτσας έγινε μοντέρνο, αισθαντικό και πολύ προκλητικό. Ο Γιώργος ξαφνιασθηκε με το νέο της στυλ.. Αντιλήφθηκε πως είχε παρτίδες με τον κύριο Ρηγγόπουλο και ζήλεψε πολύ, αλλά η αγάπη του για αυτήν τον έκανε να τα ξεχνάει και να δέχεται τα ψέμματα που του έλεγε. Στο μήνα του μέλιτος ζήλευε όλο και πιο πολύ, γιατί η Νίτσα ήταν προκλητική και φλέρταρε διαρκώς. Καβγάδες και φοβερές οικογενειακές σκηνές εκτυλίσσονταν καθημερινά.

Ακολούθησαν καινούριες γνωριμίες και ακόμα πιο προκλητική συμπεριφορά της Νίτσα που σχετίστηκε με τον Τζιοβάνι, έναν Ιταλό. Τα ψέμματα της Νίτσας έκαναν το Γιώργο να της δώσει δύο μπάτσους, που την έκαναν να φύγει τρέχοντας για το πατρικό της. Ευτυχώς γύρισε εκείνο το βράδυ πίσω, αλλά δε σταμάτησε να κάνει αμαρτίες, μέχρι που ο Γιώργος έμαθε από την ίδια την Νίτσα πως είχε ποζάρει στον Αλευρά. Η Νίτσα την επόμενη μέρα έφυγε από το σπίτι, ενώ ο Γιώργος ήταν στο γραφείο. Όταν γύρισε στο σπίτι και είδε ότι έλειπε η Νίτσα με την Πολυξένη τaráχηκε. Μετά από όσα είχαν προηγηθεί αυτό ήταν το τελειωτικό χτύπημα! Η Νίτσα έφυγε οριστικά από το σπίτι τους παρά τις προσπάθειες που έκανε και πάλι ο Γιώργος να την φέρει πίσω.

Ο Γιώργος είχε μετανιώσει, γιατί την αγαπούσε, αλλά η Νίτσα και οι γονείς της ήταν αμετάπειστοι αυτήν την φορά! Σε μία έκθεση που ήξερε ο Γιώργος ότι θα είναι εκεί η Νίτσα πήγε με την Μαρίκα. Εκεί έμαθε πως η Νίτσα αρραβωνιαζόταν με τον κύριο Αλευρά. Της έδωσε συγχαρητήρια, ενώ σκεφτόταν να παντρευτεί και αυτός την φίλη της Μαρίκας, την Καίτη κινούμενος από ζήλεια και μόνο.

ΠΩΣ Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΕΘΕΛΟΥΦΛΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΑΠΗ ΤΟΥ

Η «ψεύτρα» του Γρηγόρη Ξενόπουλου μας μιλάει για μία ιστορία ενός ζευγαριού, ενός ζηλιάρη άντρα που έχει μία σύζυγο ψεύτρα! Ο πρωταγωνιστής, ο Γιώργος, είναι ένας κλασικός σαραντάρης, που δεν έχει παντρευτεί ποτέ. Ερωτεύεται μία μικρή 18χρονη, τη Νίτσα, όμορφη, από καλή οικογένεια, της εκκλησίας μάλιστα, μεγαλωμένη στις Καλόγριες. Ο Γιώργος και η Νίτσα παντρεύτηκαν!

Από εκεί που η Νίτσα ήταν μία σεμνή κοπέλα ξαφνικά άρχισε να φέρεται έξαλλα και προκλητικά κάνοντας κόρτε σε διάφορους άντρες: *«δεν πίστευε στα μάτια του και στα αφτιά του. Η Νίτσα καλέ να γλοκοκοιτάζει, να πετά λόγια διφορούμενα, να στέλνει χαμόγελα ερωτικά, να λιγώνει μπροστά σε άντρες; Και που να τολμήσει να της πει τίποτα! Θα του άρχιζαν τα φέματα και δε θα τελείωναν ποτέ.»*⁵³ Ο ζηλιάρης Γιώργος φαντάζεται εραστής και δεσμούς παντού. Όταν ρωτά τη σύζυγο του διάφορα, εκείνη πάντα του λέει ψέμματα και καβγαδίζουν. Ο Γιώργος παραδέχεται την ζήλια του ⁵⁴: *«σ'αγαπώ και ζηλεύω όλο τον κόσμο»*. Εκείνη απαντά: *«Θέλω να έχεις κάθε πεποίθηση, κάθε εμπιστοσύνη στην γυναίκα σου, κι ότι κι αν κάνω να ξέρεις πως είναι αθώο.»*

Ακόμη και αν έβλεπε κάτι με τα ίδια του τα μάτια, όταν την ρωτούσε, εκείνη του απαντούσε πάντα ψέμματα. Γινόταν καβγάς αλλά *«όσο ο Γιώργος της έκανε σκηνές τόσο... Της άρεσε να περιστοιχίζεται και να θαυμάζεται. Ο Γιώργος αρχίζει να υποφέρει, να βλέπουν και να θαυμάζουν τη γυναίκα του ήθελε μόνο από μακριά. Όταν έβλεπε κοντά της κανέναν άντρα να της κάνει σαχλέ κομπλιμέντα του ερχόταν να τον μπατοίσει. Κι εκείνη να μην παύει να στρατολογεί ολόενα καινούριους. Τα πάντα αφηφούσαν για να βρίσκονται κοντά στην Νίτσα με το θαυμάσιο κορμί, το ωραίο πρόσωπο, το κομψό προκλητικό ντύσιμο και το ιδιόρρυθμο σικ.»*⁵⁵

Στο βιβλίο αυτό ο συγγραφέας με χίλια δύο παραδείγματα μας δείχνει, όπως και στη ζωή, ότι οι περισσότεροι εθελουφλούν και δε θέλουν να παραδεχτούν την πραγματικότητα που έχουν μπροστά στα μάτια τους: *«περίεργο πράγμα! Οι ιδέες του Γιώργου αναποδογυρίστηκαν και πάλι. Μ' αν ήταν έτσι, αν δεν είχε μαζί του τίποτα σοβαρό, μια φιλία μόνο που "τα όρια της" δεν έπρεπε να της συγχωρέσει και το καθημερινό φλερτ, και την συνάντηση στη Σέρρα και την αποψινή ακόμη αν πραγματικός είχαν συναντηθεί στο μπουντουάρ; Γιατί και γι' αυτό ακόμη ο Γιώργος τώρα αμφέβαλλε.»*⁵⁶ *«Πως το μετάνιωνε τώρα που της έκαμε όλη αυτή τη σκηνή, χωρίς είναι βέβαιος για τίποτα!»*⁵⁷

Κάθε φορά ο ίδιος λοιπόν έπειθε τον εαυτό του πως έκανε λάθος στα συμπεράσματα του: *« Η διάθεση του προς τη Νίτσα είχε ξαναγίνει όπως ήταν τότε. Όχι πως γιατρεύτηκαν από τη ζήλεια του (ήταν δυνατό να μη ζηλεύει όσο αγαπούσε τόσο;).*

⁵⁸*Είχε πεισθεί όμως πως άδικα της φορτώθηκε, κι ο τρόπος του ήταν η αιτία που την έκαμε να του πει τόσα φέματα. Τώρα της τα δικαιολογούσε όλα.»*

⁵³ σελ.115

⁵⁴ σελ.89

⁵⁵ σελ.114

⁵⁶ σελ.143

⁵⁷ σελ.114

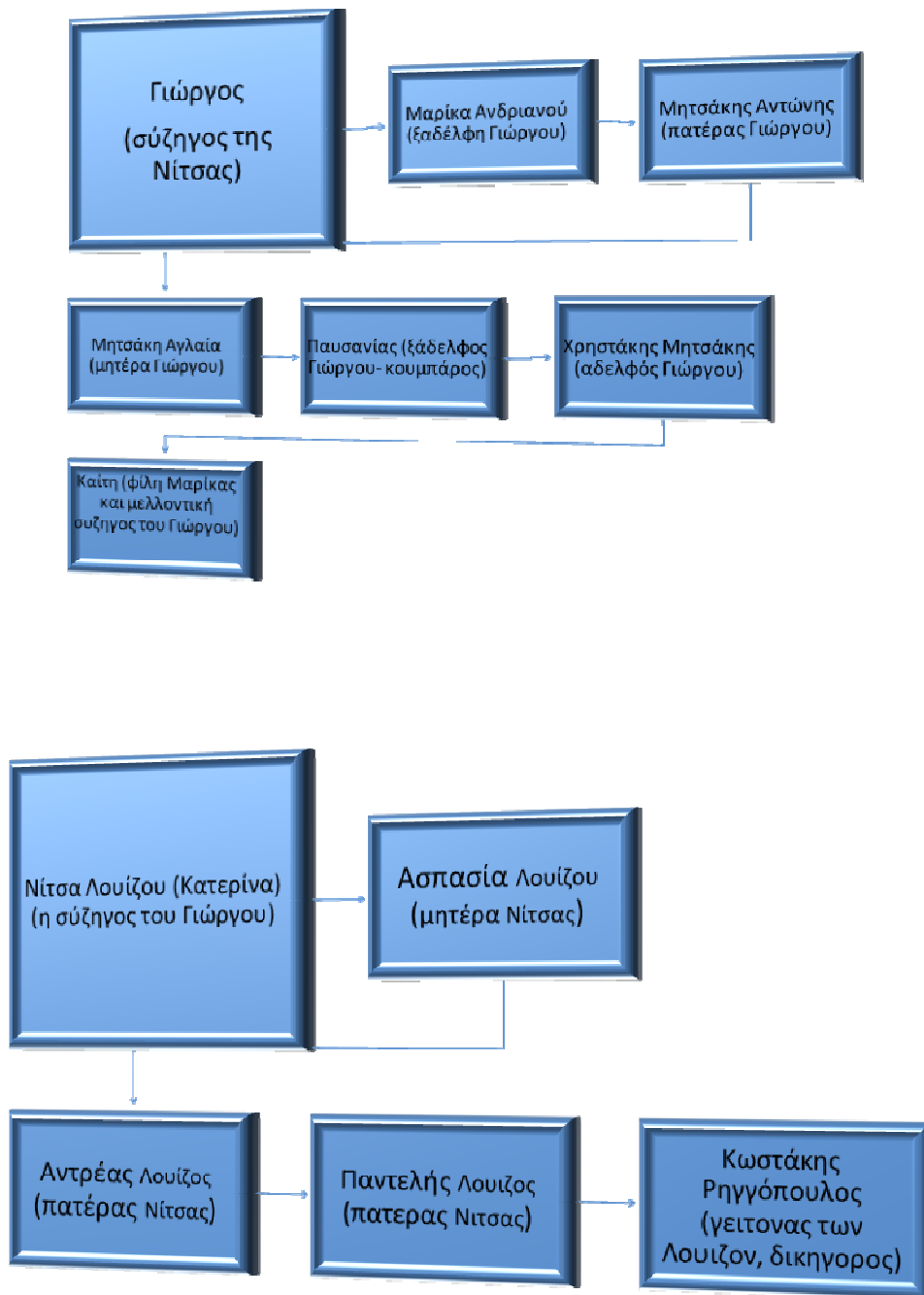
⁵⁸ σελ.114

Ο συγγραφέας λοιπόν με αυτό το βιβλίο μας παρουσιάζει μέσω του Γιώργου και της Νίτσας πως ο άνθρωπος βλέπει και πιστεύει μόνο αυτό που θέλει και πιστεύει και δικαιολογεί την πραγματικότητα: «Ακόμα πειθόταν τώρα πως δεν είχε κάνει μόνο μια προστυχιά, αλλά και μια αδικία.»⁵⁹ «Ποτέ άνθρωπος δεν ένιωσε τόση μετάνοια και τόση λύπη για μια παραφορά του. Μα και ποτέ γελασμένος δεν είδε καθαρότερα την πλάτη του, την παρεξήγηση του, το λάθος του. Να έχει τέτοια γυναίκα - έναν άγγελο! Και να τη νομίζει τέρας ακολασίας και διαφθοράς»⁶⁰. Στο όνομα της αγάπης λοιπόν ο άνθρωπος είναι ικανός να κάνει πολλά!

⁵⁹ Σελ. 205

⁶⁰ Σελ. 223

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

11. ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ, ΟΙ ΣΥΖΥΓΟΙ ΤΗΣ ΝΙΝΑΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ο Γρηγόριος Ξενόπουλος άφησε πίσω του πολλά μυθιστορήματα, που όλα τους έχουν έναν ιδιαίτερο και συναρπαστικό τρόπο αφήγησης με στερεά πλοκή, αλήθεια, ζωντάνια, και οι χαρακτήρες είναι σκιαγραφημένοι άριστα.

Ένα από τα κυριότερα, τα καλύτερα, ανθρώπινα αλλά και από τα πιο σημαντικά έργα του συγγραφέα είναι οι «Οι σύζυγοι της Νίνας». Πρόκειται για έργο ιδανικής λιτότητας, αξιοπρόσεκτο, τεράστιας συναισθηματικής δύναμης με θέμα που αποτελεί σπουδαίο κοινωνικό ζήτημα και που αφορά ακόμα και στις μέρες μας την πλειονότητα των ανθρώπων.

Αρχικά τίθεται το ζήτημα/πρόβλημα που «γεννιέται» μέσα από τη διαφορά ηλικίας μεταξύ δυο ερωτευμένων, που τελικά μετά από την συγκατάθεση του πατέρα της Νίνας, Μαρκή Φόσκαρη, και της μητέρας της, Φρόσως Φόσκαρη, οδηγήθηκαν στον γάμο. Επομένως στο μυθιστόρημα «Οι σύζυγοι της Νίνας» προβάλλεται διαρκώς αυτή η τεράστια διαφορά ηλικίας ανάμεσα στους ήρωες του μυθιστορήματος, την Νίνα, που είναι μονό 17 χρονών και στον Τάσο Καψάλη, που είναι 42 χρονών. Ωστόσο πολλοί θα συλλογιστούν ότι αποτελεί, αν όχι καθημερινή, τουλάχιστον συνηθισμένη περίπτωση . Πρόκειται για μια ακόμη ένωση συγκλονιστικά θλιβερή, η οποία όμως έχει ευτυχισμένη κατάληξη.

Ένας γάμος, ο οποίος ενώ αρχικά είναι ευτυχισμένος στη συνέχεια λόγω πολλών προβλημάτων που είχαν δημιουργηθεί καταλήγει αταίριαστος και δυστυχισμένος από την πλευρά της Νίνας, μιας και η ίδια επηρεάζεται από την κοινή γνώμη, η οποία σχολιάζει αρνητικά αυτόν τον γάμο. Και η ίδια όμως δεινοπαθεί, γιατί πιστεύει πως έχει χαθεί η "μαγεία" και το υπερβολικό ενδιαφέρον που υπήρχε μεταξύ τους στις αρχές του γάμου τους.

Έτσι, αυτός ο γάμος εξελίσσεται σε σιωπηλή τραγωδία για την Νίνα και τότε εισβάλλει στην ζωή της κάποιος τρίτος , ο Πάνος Αγγέλου. Η Νίνα τυραννιέται από τις Ερινύες της, γιατί φοβάται ότι θα πληγώσει τον σύζυγο της. Ο Αγγέλου, αν και δεν ήταν οικονομικά ευκατάστατος, όπως ο Καψάλης, που ήταν, αν όχι ο πλουσιότερος, σίγουρα ένας από τους πιο πλούσιους άνδρες της Αθήνας, ήταν αυτός που η Νίνα ερωτεύτηκε παράφορα, ευρισκόμενη σε μια δύσκολη φάση της ζωής της, γιατί τα προβλήματα που υπήρχαν στο γάμο της και το χάσμα μεταξύ αυτής και του συζύγου της δεν είχαν ξεπεραστεί. Έτσι, η Νίνα αποφασίζει να διαλύσει τον γάμο της με συνοπτικές διαδικασίες μέσω του δικηγόρου τους, Μιλτιάδη Κούζα .

Αναντίρρητα ο κύριος λόγος διάλυσης του γάμου της ήταν ο τρελός έρωτας της Νίνας για τον Αγγέλου αλλά κι η ηλικία της που φυσιολογικά την έκανε να θέλει να ζήσει καινούργια πράγματα.

Ύστερα από την διάλυση του γάμου της ζει τον τρελό της πόθο για τον Αγγέλου και καταλήγουν στον γάμο. Παρόλα αυτά δεν αργεί κι αυτός της ο γάμος να παρουσιάσει προβλήματα. Δηλαδή, η Νίνα άρχισε να έχει αμφιβολίες για το μεγάλο άλμα της ζωής της, το διαζύγιο και τον δεύτερο γάμο της, μιας και ο Αγγέλου παρουσιάζεται κατά την διάρκεια του γάμου τους ένας «ανθρωπάκος». Αλλάζει ανελέητα τις γυναίκες σαν τα πουκάμισα, ενώ είναι παντρεμένος και γυρίζει στις παλιές του συνήθειες. Δεν τον

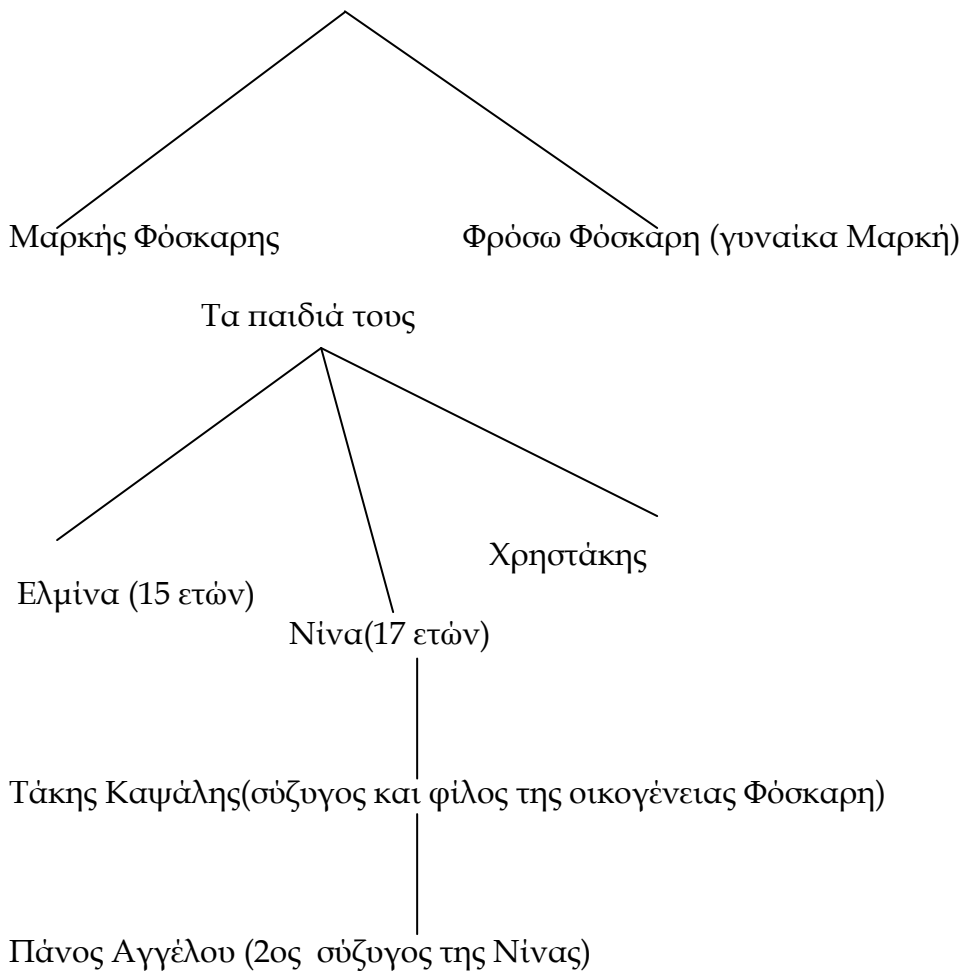
ενδιαφέρει η αρνητική γνώμη του κόσμου, που σχολιάζει τις πράξεις του, ούτε βέβαια η γυναίκα του. Τον ενδιαφέρει μόνο να περνά καλά. Η Νίνα υποφέρει σιωπηλά ακόμα και όταν αντιλαμβάνεται τις αταξίες του άνδρα της και προσπαθεί να μη δείχνει ότι ζηλεύει στους συχνούς τσακωμούς τους, γιατί δε θέλει να τον χάσει. Παρόλα αυτά οι αταξίες του άνδρα της γίνονται όλο και πιο συχνές και φανερές. Έτσι η Νίνα απεγνωσμένη μετά τον τελευταίο τους καβγά και το θράσος του συζύγου της αποφασίζει να εγκαταλείψει την οικία τους και να γυρίσει πίσω στους γονείς της .

Εκεί για αρκετό καιρό βρίσκεται σε άσχημη ψυχολογική κατάσταση μετά τον χωρισμό της με τον Αγγέλου. Παράλληλα αυτό το διάστημα την επισκέπτεται όλο και πιο συχνά ο Καψάλης και η Νίνα τελικά αντιλαμβάνεται πως ο Καψάλης όταν ήταν δίπλα της, την έκανε να νιώθει ευτυχισμένη. Συνειδητοποιεί πως ποτέ δεν σταμάτησε να τον αγαπάει . Γι' αυτό και αποφασίζει πως αυτόν τον άνθρωπο θέλει δίπλα της για την υπόλοιπη ζωή της, γιατί από την αρχή αυτός της άξιζε. Ο Αγγέλου ήταν απλά ένας ανόητος έρωτας και όχι πραγματική αγάπη, όπως αυτή που έχει για τον Καψάλη.

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Κύρια πρόσωπα :

Δευτερεύοντα πρόσωπα :

- Μιλτιάδης Κούζας (δικηγόρος και φίλος του Καψάλη)
- Δημήτρης (υπηρέτης του Κούζα)
- Τερψιχόρη (θεατρίνα και παλιά σχέση του Καψάλη)
- Λιλιαν Βλαντή (φίλη Νίνας)

Η ΔΙΑΦΟΡΑ ΗΛΙΚΙΑΣ ΣΕ ΕΝΑΝ ΓΑΜΟ

Κάποιοι απορρίπτουν τις σχέσεις με διάφορα ηλικίας, ενώ για άλλους «ο έρωσ χρόνια δεν κοιτά». Αναμφίβολα η ψυχολογική βάση που καθορίζει την επιλογή συντρόφου μικρότερης ή μεγαλύτερης ηλικίας, που στην περίπτωση της Νίνας, είναι μεγαλύτερης ηλικίας, είναι χαρακτηριστική, εφόσον σε κάθε είδος σχέσης, όπως και στην ερωτική/συζυγική, η Νίνα αναζητά ένα άνθρωπο, για να ικανοποιήσει κυρίως το αίσθημα ασφάλειας. Αυτός είναι και ο λόγος που ωθεί τις περισσότερες γυναίκες, όπως και την Νίνα, στην επιλογή μεγαλύτερου συντρόφου.

Ποιοι είναι όμως οι λόγοι που ώθησαν την Νίνα στην επιλογή ενός μεγαλύτερου άντρα;

Η Νίνα ήταν μια αρκετά νέα γυναίκα και όπως όλες οι νέες γυναίκες της εποχής της, έτσι και αυτή είχε την ανάγκη για συναισθηματική σιγουριά και ασφάλεια, κάτι που τα αγόρια της ηλικίας της που την πολιορκούσαν δεν της το πρόσφεραν.⁶¹ Έτσι από την μια πλευρά στην ηλικία της η Νίνα λογικό ήταν να γοητευτεί από την προσωπικότητα του Καψάλη, την εμπειρία του, τα επιτεύγματα του, μιας και ήταν ο πλουσιότερος και ο πιο επιτυχημένος άνδρας της Αθήνας. Επίσης το στυλ του, δηλαδή η ωριμότητα του, ο χαρακτήρας του που ενέπνεε σταθερότητα και η πνευματικότητα του, ήταν ένας λόγος που τράβηξαν την Νίνα σε αυτόν.

Από την άλλη πλευρά σίγουρα αξιοσημείωτη είναι η εικόνα του πατέρα που προέβαλε η Νίνα στον Καψάλη, γεγονός που έπαιξε σημαντικό ρόλο ως προς την επιλογή του συντρόφου της. Το αίσθημα πατρικής προστασίας που ένιωθε μαζί του φαίνεται από το χαρακτηριστικό παρατσούκλι που του είχε βγάλει, «πατερούλη», ενώ αυτή ήταν η «κορούλα του».⁶² Και ο Καψάλης όμως ήθελε να είναι ο πατέρας κι η μητέρα που αποχωρίστηκε η Νίνα κατά τον γάμο τους.

Ωστόσο όσο κι αν είναι συχνό φαινόμενο να συναντούμε γυναίκες που έχουν συνάψει σχέση με άνδρες μεγαλύτερης ηλικίας πάντοτε υπήρχαν και υπάρχουν αντιρρήσεις και σχόλια για μια τέτοια απόφαση. Η Νίνα αντιμετώπισε δυσκολίες από το περιβάλλον της. Δηλαδή ο πατέρας της ήταν ο πρώτος άνθρωπος που είχε αντιρρήσεις και ήθελε να εμποδίσει την Νίνα να παντρευτεί τον Καψάλη.⁶³ Ακόμα κι έτσι όμως η Νίνα δεν λογάριασε τίποτα και δεν υπολόγισε αρχικά καμία διάφορα ηλικίας.⁶⁴ Όμως έπρεπε να αντιμετωπίσουν την συντηρητική κοινωνία που ζούσαν και τα στερεότυπά της, γιατί δεν ήταν δυνατό να μην υπάρξει αρνητική κριτική στον γάμο τους.⁶⁵ Σχόλια και δισταγμοί διατυπώθηκαν τόσο από το άμεσο περιβάλλον τους, δηλαδή από την αδελφή της Νίνας, η οποία έδειχνε να έχει αμφιβολίες, από την φίλη της Νίνας, την Λίλιαν, αλλά και από φίλους του Καψάλη, από τους οποίους δεχόταν πολλούς υπαινιγμούς, αλλά και γενικά από τον κόσμο που τους κατέκρινε διαρκώς και που ένιωσε μια ικανοποίηση, όταν το ζευγάρι χώρισε.

⁶¹ Σελ 16

⁶² Σελ 66, 67, 71

⁶³ Σελ 11, 13, 14, 15, 17, 18, 19

⁶⁴ Σελ 30

⁶⁵ Σελ 47, 47, 53, 54

12. ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ, Η ΜΕΓΑΛΗ ΓΥΝΑΙΚΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στο διήγημα αυτό ο συγγραφέας εξιστορεί πραγματικά γεγονότα και τοποθετεί τον εαυτό σε ένα από τα κεντρικά πρόσωπα του βιβλίου .

Ο συγγραφέας σε μικρή ηλικία έμεινε στην Ζάκυνθο όπου και έχει γεννηθεί και μεγαλώσει. Ο πατέρας του ήταν ζακυνθινός και η μητέρα του Φαναριώτισσα, επίσης είχε τρεις αδελφές. Οι μικρές του αδελφές σπούδαζαν σε παρθεναγωγείο και συχνά πήγαινε να τις παραλάβει όταν τελείωναν το μάθημα τους.

Κάποιες φορές πήγαινε □ τον είχαν συνηθίσει εξάλλου □ και άλλοτε καθόταν στο γραφείο της διευθύντριας ή με τις δασκάλες. Είχε ιδιαίτερη αδυναμία στην Πηνελόπη, την Αμαλία και την Ξανθή. Την Ξανθή όμως την αγαπούσε περισσότερο και μετά από καιρό ξεκίνησε ένα ερωτικό παιχνίδι ανάμεσα τους για ένα μεγάλο διάστημα, μέχρι που τελείωσε απότομα, γιατί κάποιο κορίτσι αποκάλυψε τη σχέση τους.

Αυτό το κορίτσι ονομαζόταν Αρτέμη Τσιμπά και ήταν κόρη της επιστάτριας του παρθεναγωγείου. Τους γονείς της τους έλεγαν κυρ-Τζώρτζη και κυρ-Αννέτα και είχε άλλα δύο αδελφια, την Αννούλα και τον Πετράκη. Η Αρτέμη ήταν ένα φτωχό κορίτσι και από την οικογένεια της εργαζόταν μόνο η μητέρα της, επιστάτρια στο παρθεναγωγείο της κ. Καμάρη. Ο συγγραφέας την παρομοιάζει με διαβολοκόριτσο, γιατί ήταν αρκετά εκδικητική και ζηλιάρα και γι' αυτό θέλησε να κάνει κακό στην σχέση του με την Ξάνθη .

Αργότερα από αυτό το γεγονός της αποκάλυψης της σχέσης του, που είχε ταραξεί την ζωή του, ξεκίνησε ένας νέος έρωτας για αυτόν με την Διονυσία του Κ. Ι. Λογγή. Η οικογένεια του διατηρούσε φιλικές σχέσεις εκείνη την εποχή με την οικογένεια του Κ. Ι. Λογγή και συναντιούνταν ο ένας στο σπίτι του άλλου. Από τότε ξεκίνησε ο έρωτας με την Διονυσία, ώσπου κάποια βράδια που είχαν συναντηθεί στο σπίτι της Διονυσίας και καθόντουσαν και συζητούσαν τους είδε η Αρτέμη! Πλησίασε τον συγγραφέα και του είπε ότι τους είχε δει. Μετά από λίγες μέρες είχε φτάσει στα αυτιά του πατέρα της Διονυσίας η πληροφορία για τις κρυφές συναντήσεις τους και κάλεσε τον συγγραφέα να μιλήσουν. Του ζήτησε να κόψει κάθε επαφή με την κόρη του. Έτσι και έγινε και τελείωσε και αυτός ο έρωτας για πάντα.

Μετά από αυτό ο συγγραφέας θέλησε να εκδικηθεί την Άρτεμη και έτσι, αφού άφησε να περάσει καιρός, την παραπλάνησε με μια ψεύτικη φιλία και την κάλεσε να έρθει σπίτι του, για να συζητήσουν μόνοι τους. Είχε σκοπό να της κάνει κακό και έτσι να την εκδικηθεί, αλλά δεν περίμενε ότι θα το μετανιώσει και μάλιστα ότι θα την ερωτευτεί. Για αρκετό καιρό τη σκεφτόταν, σκεφτόταν το βλέμμα της αλλά τελικά τα ξέχασε όλα!

Η νέα του ασχολία ήταν να συγγράφει. Ξεκίνησε να γράφει διηγήματα και ξέχασε για αρκετό διάστημα τους έρωτες. Όταν τελείωσε το πρώτο του διήγημα μετά από αρκετούς μήνες το έστειλε σε κάποιον συγγραφέα και το ανέλαβε ένα μεγάλο εκδοτικό κατάστημα σαν του Κωνσταντινίδη. Αφού πέρασε το καλοκαίρι, πήγε στην Αθηνά για να σπουδάσει στη Φιλοσοφική.

Κάποια μέρα ένας συγχωριανός του, που τον γνώριζε, ο Τερζόπουλος, τον παρακάλεσε να δώσει ένα φακελάκι με χρήματα στην κόρη του που βρισκόταν στην

Αθήνα και ο συγγραφέας δέχτηκε πρόθυμα. Πήγε στο παρθεναγωγείο της Κύριας Μπέσης Μάσσωνος, συνάντησε την κόρη του Τερζόπουλου, την Μαρία και της έδωσε τα χρήματα. Γοητευμένος από την παρουσία της Μαρίας περνούσε συχνά έξω από το παρθεναγωγείο και την έβλεπε. Κάποιες φορές τύχαινε και να μιλήσουν. Αργότερα ξέχασε και την Μαρία και γύρισε ξανά πίσω στα μαθήματα του και στα διηγήματα του.

Ένα καλοκαίρι μετά τις εξετάσεις γύρισε για διακοπές στην πατρίδα του, την Ζάκυνθο, και τότε είδε ξανά την Άρτεμη και προσπάθησε πάλι να πιάσει φιλία μαζί της. Το παρθεναγωγείο της κ. Καμάρη τότε ήταν κλειστό λόγω διακοπών. Έτσι βρίσκονταν κρυφά στην σοφίτα του παρθεναγωγείου. Ο καιρός πέρασε και έπρεπε να επιστρέψει στην Αθήνα. Αποχαιρέτησε την Αρτέμη και την οικογένειά του και έφυγε. Από τότε χάθηκε με την Αρτέμη, γιατί το παρθεναγωγείο της κ. Καμάρη μεταφέρθηκε και μαζί και η οικογένεια της Άρτεμης.

Δεν ξαναείδε ο ένας τον άλλον ποτέ ξανά για είκοσι ολόκληρα χρόνια και δεν είχε μάθει και νέα της από κανέναν. Ώσπου, μια μέρα, που είχε πάει από υποχρέωση στα εγκαίνια της έκθεσης ενός φίλου του ζωγράφου, κοιτάζοντας κάποια πορτρέτα, του κίνησε το ενδιαφέρον μια νεαρή γυναίκα που του έμοιαζε γνωστή φυσιογνωμία και τον μάγευε η ομορφιά της. Αμέσως μετά τον ειδοποίησε ένας γνωστός του ότι μια κυρία, η Κοντέσα Ντιάνα Μπαρτινι, δηλαδή η Αρτέμη, θέλει να τον γνωρίσει. Αυτός αρνήθηκε. Ήταν πολύ γνωστό όνομα στην Αθήνα, αλλά δεν γνώριζε ποια ήταν. Μάθαινε ότι η κυρία αυτή πρωτοστατούσε στην κοσμική, τη φιλανθρωπική, την αθλητική ζωή και ανακατευόταν και στα πολιτικά, όπως και σε άλλα πολλά.

Όταν συναντήθηκαν κάποια στιγμή, αμέσως του ξύπνησαν οι αναμνήσεις από όταν ήταν παιδιά. Αργότερα άρχισαν τις φιλικές συναντήσεις στο σπίτι της. Του διηγήθηκε την ιστορία της, πώς γνώρισε και παντρεύτηκε τον Μπαρτινι και του γνώρισε την κόρη της, την Έμμα, που μετά από καιρό του είχε ιδιαίτερη συμπάθεια όπως βέβαια και η Αρτέμη. Ιδιαίτερη σχέση κράτησε με την Έμμα, την ένιωθε σαν παιδί του. Όλον αυτόν τον καιρό που βρίσκονταν με την μικρή Έμμα τον είχε ερωτευτεί χωρίς ο ίδιος να το έχει αντιληφθεί. Όταν το κατάλαβαν με τη βοήθεια της ίδιας της μητέρας και την ευχή της αρραβωνιάστηκαν.

Αλλά η μοίρα δεν τους ήθελε μαζί! Η Έμμα έκανε εγχείρηση κήλης και λίγες μέρες ανέβασε απότομα υψηλό πυρετό που δεν υποχωρούσε, με αποτέλεσμα να συμβεί το μοιραίο από λάθος των γιατρών και το επόμενο πρωί η Έμμα να πεθάνει. Λίγες μέρες μετά την κηδεία της οι γονείς της έφυγαν για την Ευρώπη και από τότε δεν συναντήθηκαν ποτέ ξανά.

Η ΑΝΟΔΟΣ ΜΙΑΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΣΕ ΑΝΩΤΕΡΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΤΑΞΕΙΣ.

Τότε η κοινωνία χωριζόταν σε διάφορες κοινωνικές τάξεις μέσα από τις οποίες καθοριζόταν και η θέση της γυναίκας. Η κοινωνική θέση συμβάδιζε και με την οικονομική κατάσταση τις περισσότερες φορές, διότι υπήρχαν και ξεπεσμένοι, άφραγκοι αριστοκράτες. Μια φτωχή οικογένεια ήταν αυτή της Άρτεμης. Εργαζόταν μόνο η μητέρα της ως επιστάτρια σε κάποιο παρθεναγωγείο της Ζακύνθου. Η Άρτεμη από μικρή αγωνιζόταν να ανέβει κοινωνικά. Το πείσμα της και ο εγωισμός της ήταν τα εφόδιά της, για να αλλάξει την ζωή που της πρόσφεραν οι γονείς της. Είχε σκοπό να γίνει μια ξακουστή και πολυτάλαντη γυναίκα με ³ανώτερη μόρφωση.

Από μικρή ξεκίνησε να βάζει σε εφαρμογή τα σχέδιά της. Αρχικά ξεκίνησε να κάνει κάποια μαθήματα στο ¹παρθεναγωγείο που εργαζόταν η μητέρα της και αργότερα έκανε κάποια μαθήματα ξένων γλωσσών. Βέβαια είχε μεγάλη φιλοδοξία, ήταν συνεπής στα μαθήματα της και έτσι έφτασε σε λίγους μήνες να εμπλουτίσει το λεξιλόγιο της και τις γνώσεις της.

Αφού απέκτησε λοιπόν τα τυπικά προσόντα που ήταν απαραίτητα για την κοινωνική της άνοδο, χρησιμοποίησε και την ομορφιά της, ώστε να είναι σίγουρη για το αποτέλεσμα! Παντρεύτηκε πολλούς αριστοκράτες με περιουσία! Ο πρώτος σύζυγός της ήταν ο Μενεγάς, ο οποίος την είχε ερωτευτεί από μικρός, όμως μετά από λίγο χρονικό διάστημα χώρισαν. Έπειτα από λίγα χρόνια γνώρισε τον κ. Μπάρφουρ με τον οποίο απέκτησε μια κόρη. Όταν αυτός πέθανε της κληρονόμησε την περιουσία του και φυσικά ξαναπαντρεύτηκε τον πολύ πλούσιο και με τίτλους ευγενείας, κόντε- Μπαρτινι. Κατάφερε να γίνει μια Κοντέσα με πολλά χρήματα, πολύ ξακουστή στην κοσμική, φιλανθρωπική, αθλητική ζωή. Ανακατευόταν μάλιστα στα πολιτικά, στα καλλιτεχνικά και έπαιζε σαν μεγάλη ηθοποιός σε ερασιτεχνικές παραστάσεις.

Μέσα από αυτά που κατάφερε να κάνει και να γίνει, είναι φανερός ο δυναμισμός της , αλλά και η πονηρία της. Από μικρή εξάλλου είχε δείξει έναν φθονερό χαρακτήρα, γεμάτο κακία για τους άλλους και, όταν μεγάλωσε, δε δίστασε να χρησιμοποιήσει κάθε τρόπο, για να ανέλθει κοινωνικά.

1. Σελ. 101: «...το Σεπτέμβριο θα πάω στη δευτέρα του ελληνικού..»
2. Σελ. 28 :«Το περίεργο είναι και θα δούμε παρακάτω γιατί είναι περίεργο – που, ενώ σ' αυτό το διάστημα κάτι μάθαινα για τ' άλλα πρόσωπα αυτής της ιστορίας για την Άρτεμη τίποτα ποτέ!»
3. Σελ. 103: «να μάθω γράμματα, πολλά γράμματα, όσο μπορώ περισσότερα..»

13 α. ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ, ΤΡΙΜΟΡΦΗ ΓΥΝΑΙΚΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Βρισκόμαστε στην Αθήνα του 1900. Μια νέα και όμορφη κοπέλα, που ονομάζεται Νίτσα Γαζέλη, ζει με την οικογένειά της στο μεγάλο και εύπορο σπίτι τους. Είναι μια από τις πιο πλούσιες και ενάρετες κοπέλες στην Αθήνα. Αγαπάει την τέχνη και για αυτό συναναστρέφεται με διανοούμενους ανθρώπους του κύκλου της. Πριν μείνει στην Αθήνα, είχε ζήσει κάποια χρόνια στην Ελβετία, όπου και έμαθε να ζει με ελευθερίες, που στην Αθήνα ακόμα ήταν αδιανόητες, όπως για παράδειγμα το δικαίωμα να πηγαίνει όπου θέλει, με όποιους θέλει και να γυρνάει σπίτι ό,τι ώρα θέλει!

Όταν λοιπόν διεκδικεί αυτές τις ελευθερίες από την κοινωνία της τότε Αθήνας, αυτή την εκδικείται, γιατί, όπως ξέρουμε, η κοινωνία ακόμα κι όταν νικείται κι αλλάζει από τους καινοτόμους, τους εκδικείται. Έτσι λοιπόν και η Νίτσα έβγαλε όνομα και κανείς δεν ήθελε να συναναστρέφεται πια μαζί της.

Δεν ήταν από πάντα όμως «διεφθαρμένη». Το μόνο που έκανε στην αρχή ήταν να πηγαίνει με τους φίλους της, τον Γιάννο Ρήγα, τον Χάρη Αστάρωτη, τη Ζωή Δρίτσου, την Κατίνα Σαββόπουλου και το Θαλή Φωτιάδη στο σπίτι της λογίας καμπούρας, Ανθής Καρκαδήμα, και να συζητούν για τις φιλολογικές τους ανησυχίες. Όμως η Ανθή αποδείχθηκε πως δεν ήταν και τόσο λογία, αφού στο σπίτι της εκτός από διανοούμενοι άνθρωποι έμπαιναν και «άλλοι» που σκοπό είχαν μόνο τη σαρκική τους ικανοποίηση από κορίτσια που μάζευε στο σπίτι της η Ανθή. Όταν αυτό μαθεύτηκε, όλοι αποφάσισαν να απομακρυνθούν από την τη γυναίκα αυτή με πρώτη και καλύτερη τη Νίτσα που ταραχτήκε από το ξαφνικά φιλιά του «παλιανθρώπου» Μίλτου Δαρδούβα, ο οποίος έγινε και αφορμή να μαθευτούν όλα. Κι όμως η ζωή της Νίτσας ήταν γεμάτη παγίδες και πειρασμούς λόγω των ελευθεριών που είχε αποκτήσει αλλά και της ίδιας της προσωπικότητάς της. Αυτοί ήταν και οι λόγοι που οδήγησαν στην καταστροφή της

Η αρχή έγινε όταν ο Θαλής Φωτίδης έφερε σε αυτή και στις άλλες δυο φίλες της να διαβάσουν την «Τρίμορφη Γυναίκα». Συνεπαρμένος από το βιβλίο αυτό θέλησε να κάνει πραγματικότητα τη φαντασίωση αυτή, όπου ένας άντρας αγαπά με όλη του την καρδιά τρεις γυναίκες και αυτές μαζί τον αγαπούν το ίδιο και σχηματίζουν την τέλεια γυναίκα με τα ελαττώματα και τα πλεονεκτήματα της καθεμίας ξεχωριστά. Έτσι υπέκυψαν και αυτές και προσπάθησαν να δημιουργήσουν για αυτόν την Τρίμορφη γυναίκα. Γρήγορα όμως κατάλαβαν πως αυτό που έκαναν ήταν απλά μια τρέλα και δεν έπρεπε να επαναληφθεί. Η Νίτσα όμως συνέχισε να βλέπει τον Θαλή και παράλληλα με αυτόν και τον Δαρδούβα και πολλούς άλλους στο σπίτι της Ανθής η οποία μέχρι εκείνη τη στιγμή είχε αποφασίσει να αλλάξει ζωή.

Μετά από όλα αυτά η Νίτσα δεν ήταν πια το αθώο και διανοούμενο κορίτσι που όλοι γνώριζαν. Οι γνωστοί σταμάτησαν να της μιλούν στο δρόμο και άγνωστοι άρχισαν να την πλησιάζουν γνωρίζοντας το όνομα και τη φήμη που είχε βγάλει. Έφτασε στο σημείο να βρίσκεται τα βράδια με τον μορτάκο Τηλέμαχο στο σπιτάκι του κηπουρού στην αυλή της, εκεί όπου έβλεπε και τον πατέρα της να πηγαίνει με τη γειτονοπούλα τους Μυρτώ. Διασκέδαζε με όλα αυτά και πίστευε πως ζούσε τη ζωή της, όπως τόσο ήθελε. Κάθε φορά όμως γινόταν μια πάλη μέσα της, ένα μικρό δράμα, προοίμιο του μεγάλου, του φοβερά

τραγικού, που την περίμενε στο τέλος αυτής της άτακτης, της χαρούμενης και δυστυχισμένης ζωής!

Αυτό συνέβη όταν γνώρισε ξαφνικά τον πετυχημένο νέο και όμορφο Κλεάνθη Ζησιάδη, ο οποίος ήταν απαλλαγμένος από όλες αυτές τις αντιλήψεις της εποχής του και ερωτεύτηκε τη Νίτσα από την πρώτη στιγμή που την είδε. Κι αυτή όμως τον αγάπησε αληθινά. Τόσο που δεν ήθελε να τον παντρευτεί λόγω του ονόματος αλλά και των πράξεων της. Αλλά ο άνθρωπος αυτός την καταλαβαίνει, την εξηγεί, της τα παραβλέπει όλα και την πείθει να τα παραβλέψει και αυτή. Κι έτσι η δεινή πάλη, το μεγάλο δράμα της Νίτσας Γαζέλη τελειώνει με τη σωτηρία της.

Η ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΝ 19Ο ΑΙΩΝΑ ΚΑΙ Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Οι γυναίκες της εποχής αυτής αντιμετωπίζονται με πολύ επικριτικό και σκληρό τρόπο από τους ανθρώπους της κοινωνίας και έχουν πολύ περιορισμένες ελευθερίες σε σχέση με σήμερα. Η Νίτσα Γαζέλη όμως έχει αποφασίσει να ζήσει τη ζωή της με τους δικούς της όρους και απαλλαγμένη από όλες αυτές τις αντιλήψεις έχει την ψευδαισθηση ότι μπορεί να αλλάξει τον κόσμο αυτό.⁶⁶

Πίσω όμως από αυτή την κοινωνία που με πρώτη ματιά φαίνεται τέλεια δομημένη υπάρχει ένας κόσμος που όλοι γνωρίζουν αλλά όλοι συγκαλύπτουν⁶⁷. Αυτός είναι ο κόσμος της αμαρτίας και της διαφθοράς. Σε αυτόν τον κόσμο ανήκει και η Ανθή Καρκαδήμα και σε αυτόν τον κόσμο εισέρχεται άθελα της και η Νίτσα.⁶⁸

Μέσα από το βιβλίο «η Τρίμορφη Γυναίκα» παρακολουθούμε τη ζωή μιας κάπελας που παρασυρόμενη από τη διψά της για ελευθερία αλλά και από τον ατίθασο χαρακτήρα της καταλήγει ένα «παλιοκόριτσο» που ο καθένας μπορεί να έχει για «ερρωμένη» του!⁶⁹ Έτσι ο κόσμος την απομακρύνει και την απομονώνει θεωρώντας πως μπορεί να διαφθείρει και άλλα κορίτσια της ηλικίας της, ενώ κάποιοι επιτήδριοι γνωρίζοντας τη φήμη της προσπάθησαν να την εκμεταλλευτούν.⁷⁰ Από την άλλη μεριά όμως υπάρχουν κάποιοι άνθρωποι όπως για παράδειγμα ο αρχιτέκτονας Κλεάνθης Ζησιάδης ή άλλοι διανοούμενοι άνθρωποι που δεν πιστεύουν τα ίδια πράγματα με τους υπόλοιπους και αποδέχονται τη Νίτσα χωρίς να την κρίνουν.⁷¹

Το όνειρο της Νίτσας ήταν να δημιουργήσει μια κοινωνία όπου καθένας θα μπορούσε να έχει τις ελευθερίες του, ιδιαίτερα τα κορίτσια, που κανείς δε θα τα κατηγορούσε για ανάρμοστη συμπεριφορά. Όπου θα μπορούσε ελεύθερα να βγαίνει με όποιους θέλει, να γυρνάει σπίτι ό,τι ώρα θέλει και να πηγαίνει όπου θέλει χωρίς να χρειάζεται να απολογηθεί.⁷² Όμως, όπως και οι ίδιοι οι γονείς της τής είπαν κάποτε, «ο τόπος δεν τα σηκώνει ακόμα αυτά».⁷³ Έτσι την έκανε να πιστέψει και η ίδια πως ήταν διεφθαρμένη και ανάξια να ευτυχήσει.⁷⁴ Στο τέλος όμως καταφέρνει ακόμα και αυτή να βρει την πραγματική αγάπη, που θα τη βοηθήσει να ξεφύγει από όλα αυτά και να ζήσει ευτυχισμένη!

⁶⁶ Σελ. 260

⁶⁷ Σελ. 137

⁶⁸ σελ.217: «καθώς έτρεχε...αγκάλιασε την πλάτη»

⁶⁹ σελ.290: «σας βεβαιώ...ένα κορίτσι διεφθαρμένο»

⁷⁰ σελ.306 «Δεν το ξέρατε...του Γαζέλη;», σελ.231: «σ' αυτό το διάστημα...», σελ.233: «ραντεβού στις Ανθής»

⁷¹ σελ.299-301

⁷² σελ.33 : «-τι δεν είμαστε...παρεκτραπώ»

⁷³ σελ.33: «-φτάνει! Εδώ η κοινωνία είναι άλλη»

⁷⁴ σελ.308 :«Α! εφώνασε...ούτε ακούει»

ΦΩΦΑΪΗ ΦΟΥΛΑ
δουλεύει για την Ανθή
ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ
αγαπητικός Νίτσας, μέλλον σύζυγος Μυρτώς
ΜΙΛΤΟΣ ΔΑΡΔΟΥΒΑΣ
Βιομηχανός, φίλος Ανθής, αγαπητικός Νίτσας
ΜΥΡΤΩ
Φτωχή γειτονοπούλα Γαζελήδων, δουλεύει για την Ανθή
ΚΛΕΑΝΘΗΣ ΖΗΣΙΑΔΗΣ
Ερωτευμένος με τη Νίτσα, αρχιτέκτονας
ΘΑΑΣ ΦΩΠΙΔΗΣ
πλούσιος ποιητής, αγαπητικός Νίτσας
ΑΝΘΗ ΚΑΡΚΑΔΗΜΑ
Εκδόστρια της "Φιλολογικής Χρονιάς"
ΓΙΑΝΝΟΣ ΡΗΓΑΣ
Φίλος Νίτσας, μπουσούκας
ΚΑΤΙΝΑ ΣΑΒΒΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
Φίλη Νίτσας, κόρη μπακάλη
ΧΑΡΗΣ ΑΣΤΡΑΦΤΗΣ
Φίλος Νίτσας, πεζογράφος
ΖΩΗ ΔΡΙΤΣΟΥ
Φίλη Νίτσας, κόρη πλούσιου αρχιτέκτονα
ΝΙΚΟΣ ΓΑΖΕΛΗΣ
Αδερφός Νίτσας, ποιητής
ΑΝΔΡΕΑΣ ΓΑΖΕΛΗΣ
Πατέρας Νίτσας, νομικός σύμβουλος
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΓΑΖΕΛΗ
Μητέρα Νίτσας
ΝΙΤΣΑ ΓΑΖΕΛΗ
Κεντρικό πρόσωπο

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

13 β. ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ, ΤΡΙΜΟΡΦΗ ΓΥΝΑΙΚΑ

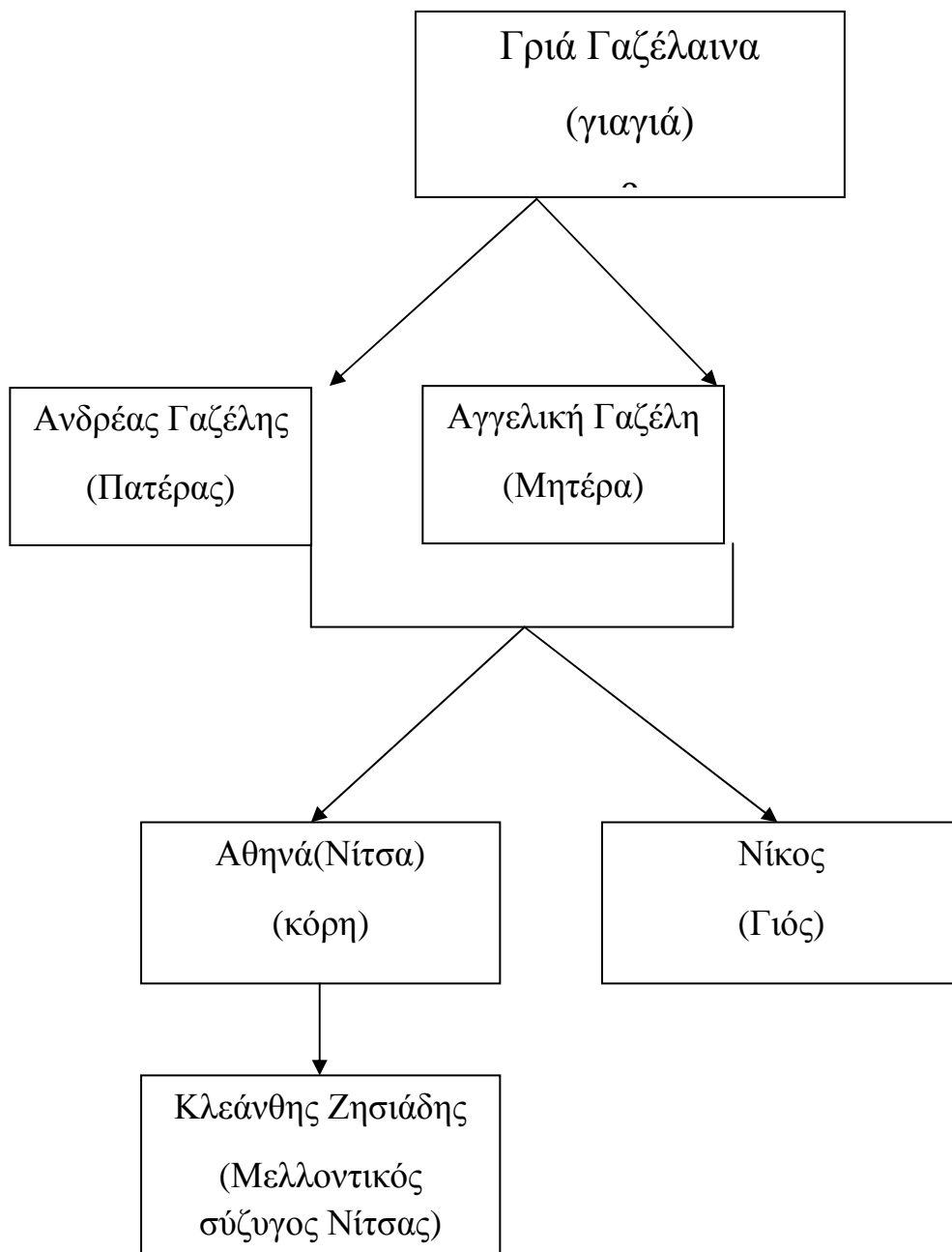
ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στο μυθιστόρημα του Γρηγόρη Ξενόπουλου *Τρίμορφη Γυναίκα* βλέπουμε την ιστορία ενός νέου, του Κλεάνθη Ζησιάδη, που μόλις είχε γυρίσει από τη Γερμανία, όπου σπούδαζε αρχιτέκτονας. Όταν ήρθε στην Αθήνα συνάντησε τυχαία στο δρόμο μια κοπέλα, την Νίτσα Γαζέλη, την οποία ερωτεύτηκε και από τότε προσπαθούσε να την ξαναδεί, να την πλησιάσει και να την γνωρίσει καλύτερα, ώστε να την παντρευτεί.

Στην αρχή αυτή δεν τον είχε προσέξει καθόλου. Ήταν μία κοπέλα από καλή αθηναϊκή οικογένεια, με ανατροφή και σπουδασμένη στο εξωτερικό με μοντέρνες ιδέες. Αλλά κάποιες άσχημες συγκυρίες την έκαναν να ξεφύγει λίγο, αλλά ευτυχώς γρήγορα ξαναβρήκε τον εαυτό της και στο τέλος παντρεύτηκε και ευτύχησε με τον Κλεάνθη Ζησιάδη.

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Κύρια πρόσωπα

Δευτερεύοντα πρόσωπα

Ζαρκάδης, Ζωή Δρίτσου, Κατίνα Σαββακοπούλου, Αστράφτης, Ρήγας, κ. Ανθή, Σωτήρης, Μαριγώ, κ. Δρίτσος, Μάρκος Σαββακόπουλος, Μητέρα Κατίνας, Αδέλφια Κατίνας, μητέρα κ. Ανθής, Μυρτώ, Φούλα, πατέρας-μητέρα Φούλας, Γιώργος, Θαλής Φωτίδης, Δαρδούβας, Ελένη, Μαρίκα, Τηλέμαχος, κοντεσίνα Τζούλια, Μόσχα, Φλώρα, Χάρης, Μίλτος, Μαργαρώ, Σταύρος.

Η ΠΡΟΚΛΗΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΤΗΣ ΜΟΝΤΕΡΝΑΣ ΝΙΤΣΑΣ.

Η ηρωίδα του Γρηγόρη Ξενόπουλου, Νίτσα Γαζέλη, είναι μία κοπέλα που έχει σπουδάσει στο εξωτερικό και για εκείνη την εποχή έχει πολύ μοντέρνες και απελευθερωμένες ιδέες.

Στο μυθιστόρημα βλέπουμε την Νίτσα να μην ακολουθεί τις αρχές της οικογένειάς της, όπως θα έκανε μια κοπέλα της κοινωνικής της θέσης. Βγαίνει έξω, αργά να γυρίσει και γενικά η συμπεριφορά της δε συμβαδίζει με τα πρέπει, με τους κανόνες της εποχής και της κοινωνίας.⁷⁵

Την βλέπουμε να παίρνει αποφάσεις και να κάνει ό,τι θέλει χωρίς να ρωτάει τον πατέρα της⁷⁶. Ακόμα δε διατάζει να μπει σε μία άμαξα μόνη της μαζί με έναν άνδρα, που μόλις γνώρισε, όπως θα έκανε στην Ελβετία,⁷⁷ αφηφώντας κινδύνους και σχόλια. Επίσης πάνει δουλειά, για να αισθάνεται πιο ελεύθερη και ανεξάρτητη⁷⁸, κάτι που ήταν ασυνήθιστο για τις γυναίκες του «καλού κόσμου».

Και τέλος, κάτι που δείχνει και τον χαρακτήρα της και τις βαθύτερες επιθυμίες της, διαβάζοντας η Νίτσα ένα ρομάντζο αρχίζει να έχει ερωτικές φαντασιώσεις, τις οποίες και πραγματοποιεί εν μέρει με διάφορους άντρες.⁷⁹ Η Νίτσα λοιπόν δεν ήταν απλά απελευθερωμένη, μοντέρνα λόγω των σπουδών και των αντιλήψεων που διαμόρφωσε στην Ελβετία, αλλά μάλλον ήταν μια νεαρή κοπέλα, τολμηρή, που ήθελε να απολαμβάνει τη ζωή και τον έρωτα, χωρίς περιορισμούς.

⁷⁵ σελ.27-28

⁷⁶ σελ.30

⁷⁷ σελ.116-117

⁷⁸ σελ.43

⁷⁹ 156-157 κ.ε.

14 α. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ, ΣΤΕΛΛΑ ΒΙΟΛΑΝΤΗ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στο συγκεκριμένο μυθιστόρημα ο συγγραφέας Γρηγόριος Ξενόπουλος παρουσιάζει τον έρωτα μιας νεαρής κοπέλας, της Στέλλας Βιολάντη, με τον νεαρό Χρηστάκη Ζαμάνο. Η Στέλλα Βιολάντη κατάγεται από μία αριστοκρατική οικογένεια με καλή οικονομική κατάσταση. Ο πατέρας της Στέλλας, Παναγής Βιολάντης είναι αυστηρός και παλαιών αρχών. Η μητέρα της, η Βιολάνταινα υπακούει πάντοτε στον άνδρα της. Η Στέλλα έχει έναν μικρότερο αδερφό, τον Νταντή, και δυο μικρότερες αδερφές, την Κατίνα και την Νενέ.

Η Στέλλα όταν βλέπει τον Χρηστάκη Ζαμάνο, ο οποίος δουλεύει στο Τηλεγραφείο της Ζακύνθου, νιώθει κάτι παραπάνω από συμπάθεια, όπως περίπου και ο Χρηστάκης. Και αφού γνωρίστηκαν λιγάκι, ο Χρηστάκης της έδωσε ένα ερωτικό γράμμα. Εκείνη ενθουσιάστηκε και του απάντησε με μία επιστολή εκφράζοντας την αγάπη της για αυτόν και λέγοντάς του ότι είναι δική του!

Ο Χρηστάκης, όταν έλαβε αυτό το γράμμα, υπερηφανευόταν. Ένας συνάδελφός του τον συμβούλεψε να γράψει ένα γράμμα στον πατέρα της Στέλλας, τον Βιολάντη και ο νεαρός Χρηστάκης ακολούθησε τη συμβουλή του φίλου του.

Ο Παναγής Βιολάντης είναι ένας μεγαλέμπορος, παράξενος στον χαρακτήρα. Όταν λαμβάνει το γράμμα από τον Χρηστάκη, ο οποίος του γυρεύει την θυγατέρα του, νευριάζει, διότι ο Χρηστάκης είναι φτωχός και πιστεύει ότι δεν ταιριάζει στην Στέλλα. Ο Βιολάντης πηγαίνει στο σπίτι του έχοντας ένα ψεύτικο χαρούμενο ύφος. Η Στέλλα υποψιάζεται ότι ο πατέρας της κάτι γνωρίζει. Στο σπίτι βρίσκεται και η θεία Νιόνια. Η Στέλλα μετά από ερωτήσεις του πατέρα της για τον Χρηστάκη αποκαλύπτει όλη την αλήθεια, καθώς και για το γράμμα που έστειλε στον Χρηστάκη. Ο πατέρας της της ασκεί σωματική βία και την βρίζει.

Έπειτα ο Βιολάντης πηγαίνει στο σπίτι του Ζαμάνου, για να συζητήσουν. Καταφέρνει να φοβίσει τον Χρηστάκη, να μάθει περισσότερες πληροφορίες για το γράμμα που του έστειλε η Στέλλα και τελικά να του το πάρει. Του λέει να ξεχάσει την Στέλλα, γιατί δε θα τη δώσει σε αυτόν. Επίσης τον θεωρεί υπεύθυνο για όλα όσα έγιναν και του απαγορεύει να μιλήσει σε άλλον για αυτό το θέμα εκθέτοντας την οικογένειά του.

Γυρίζει σπίτι, κατηγορεί, βρίζει και χτυπά την Στέλλα. Επίσης της δείχνει το γράμμα που έστειλε στον Χρηστάκη. Τα ίδια θα συμβούν και τις επόμενες ημέρες, ενώ συγχρόνως γίνεται προσπάθει να μη μάθει ο κόσμος τίποτε. Έτσι, αυτή την περίοδο η Στέλλα για τις αδερφές και για του φίλους ήταν άρρωστη. Η κατάσταση της Στέλλας ήταν άσχημη όντας θύμα της βίαιης συμπεριφοράς του πατέρα της και του αδελφού της Νταντή.

Ο Χρηστάκης αυτή την περίοδο έβγαινε με άλλη. Η μητέρα της Στέλλας, η Βιολάνταινα πηγαίνει στο δωμάτιο της κόρης της προσπαθώντας να την πείσει να ζητήσει συγχώρεση από τον πατέρα της και να πει πως δε θέλει τον Χρηστάκη. Παρά τις προσπάθειες τις η Στέλλα αρνείται επιμένοντας ότι θέλει τον Χρηστάκη. Μετά από την άρνηση της Στέλλας, ο Βιολάντης πηγαίνει στο δωμάτιο της, την παίρνει και την οδηγεί

στην σοφίτα απειλώντας την ότι θα μείνει εκεί μέχρι να μετανοήσει μόνο με ψωμί και νερό. Κλειδώνει την σοφίτα και αυτός κρατά ο ίδιος το κλειδί. Δίνει εντολή να μην ανεβαίνει κανένας άλλος στην σοφίτα. Κάθε φορά που ο ίδιος πηγαίνει στην σοφίτα ρωτά τη Στέλλα «Ε;... μετανόησες;», για να πάρει πάντοτε αρνητική απάντηση και να φύγει αφήνοντάς της ψωμί και νερό.

Ανήμερα της Παναγιάς το σπίτι ήταν γεμάτο επισκέψεις, διότι γιόρταζαν ο Βιολάντης και η Βιολάνταινα. Οι καλεσμένοι ρωτούσαν πού είναι η Στέλλα και οι γονείς της απαντούσαν ότι είναι άρρωστη. Η Στέλλα μόνη της στην σοφίτα, πλημμυρισμένη στα δάκρυα, δεν κοιμήθηκε όλο το βράδυ. Την επόμενη ημέρα είχε πυρετό. Δεν έτρωγε καθόλου, μόνο έπινε λίγο νερό. Όταν περνούσε ο πατέρας της από την σοφίτα, η Στέλλα έκρυβε πως ήταν άρρωστη και αυτός δεν υποπιευόταν τίποτε.

Όπου ο Βιολάντης μαθαίνει ότι ο Χρηστάκης τα έχει φτιάξει με άλλη και αμέσως πηγαίνει στην σοφίτα και από συνήθεια ρωτά «Ε;... μετανόησες;». Δεν πήρε απάντηση, γιατί η Στέλλα είχε πεθάνει. Στην κηδεία της ο πατέρας της έκλαιγε πικρότερα από όλους. Ο συγγραφέας δε μας δίνει ξεκάθαρες πληροφορίες για το τι έγινε με τον Χρηστάκη και την σχέση του.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΠΑΤΕΡΑ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Ο πατέρας της Στέλλας ,ο Παναγής Βιολάντης, είναι ένας άνθρωπος παλαιών αρχών και αποτελεί κλασικό παράδειγμα του πατέρα εκείνης της εποχής. Πιο συγκεκριμένα ήθελε να έχει καλή εικόνα στον κόσμο και έκανε τα πάντα για να το πετύχει ⁸⁰. Ήθελε να έχει την υπόληψη της οικογένειά του και την υπόληψη της κόρης του κυρίως καθαρή. Ενδιαφερόταν για το τι θα πει ο κόσμος για αυτόν και ήθελε να απολαμβάνει σεβασμό και εκτίμηση, να διατηρήσει το καλό όνομα της οικογένειάς του. Η υπόληψή του, το όνομά του εξαρτιόταν τόσο από τις πράξεις του ίδιου όσο και από τις πράξεις των παιδιών του, που αποτελούν τη συνέχειά του.

Είχε την απαίτηση να υπακούουν όλοι στο θέλημά του, δηλαδή η γυναίκα του, τα παιδιά του, ακόμη και η θεία Νιόνια.⁸¹ Δε δεχόταν αντιρρήσεις από κανένα μέλος της οικογένειάς του. Πρέπει όλοι να σέβονται και φυσικά να ακολουθούν τη γνώμη του, διότι ως πατέρας πιστεύει και διεκδικεί το αλάθητο στις πράξεις και στα λόγια του. Δεν εμπνέει σεβασμό, τουλάχιστον στα μέλη της οικογένειάς του, αλλά φόβο. Όλοι τον φοβούνται και η Βιολάνταινα τον υπακούει περισσότερο από όλους. Από φόβο, από υποταγή στις αντιλήψεις της εποχής, από πίστη για την ορθότητα των σκέψεων και των πράξεών του ή από συνειδητοποίηση της ματαιότητας κάθε αντίδρασης;

Τα μέσα που χρησιμοποιεί ο Βιολάντης, για να ακολουθήσουν ή καλύτερα να υποταχθούν στις αποφάσεις του είναι η βία, λεκτική, ψυχική και σωματική, που θα φτάσει στην πλήρη εξόντωση/θάνατο της κόρης του. ⁸² Την χτυπούσε με άγριο τρόπο, την έβριζε, της στερήσε την ελευθερία της φυλακίζοντας την στη σοφίτα του σπιτιού, της στερούσε ακόμη και την τροφή, παρέχοντάς της μόνο νερό και λίγο ψωμί. Χρησιμοποιούσε δηλαδή τα μέσα και τις μεθόδους ενός βίαιου δυνάστη και όχι ενός πατέρα, που υπολογίζει το παιδί του ως μια ανεξάρτητη ύπαρξη.

Ο κυριότερος ρόλος του ως πατέρας ήταν να ορίζει. Πιο συγκεκριμένα ο Βιολάντης ορίζει την Στέλλα, ⁸³ δηλ. ο Βιολάντης αποφάσιζε τι θα κάνει η Στέλλα στη ζωή της και ποιόν θα παντρευτεί. Η Στέλλα δεν μπορούσε να ορίσει μόνη της τον εαυτό της, δεν μπορεί να κάνει οτιδήποτε χωρίς την άδεια και την έγκριση του πατέρα της . Αυτά ισχύουν και για τα άλλα μέλη της οικογένειας ακόμη και για την θεία Νιόνια. Ο Πατέρας ήταν ο αρχηγός της οικογενείας και ήθελε τα μέλη της να είναι προστατευμένα, αλλά με λάθος τρόπο. Ήταν και ο ίδιος δέσμιος των αντιλήψεων μιας κοινωνίας που έβαζε πάνω από την αγάπη, πατρική, μητρική, αδελφική, ερωτική, την υπόληψη, το όνομα μιας οικογένειας, την υπόληψη μιας κοπέλας. Αποδείχτηκε θύτης αλλά και θύμα με τον πόνο και τις τύψεις από τον χαμό της Στέλλας. Ήταν θύμα ενός άμετρου εγωισμού, που ακόμη και την τελευταία στιγμή επιδιώκει την επιβεβαίωσή του, ρωτώντας τη νεκρή για Στέλλα, αν έχει μετανιώσει, αν και ήδη είχε δικαιωθεί από τη συμπεριφορά του Χρηστάκη, που ενώ η Στέλλα υπέφερε γι' αυτόν εκείνος είχε συνδεθεί με άλλη.⁸⁴

80 σελ. 29, 30

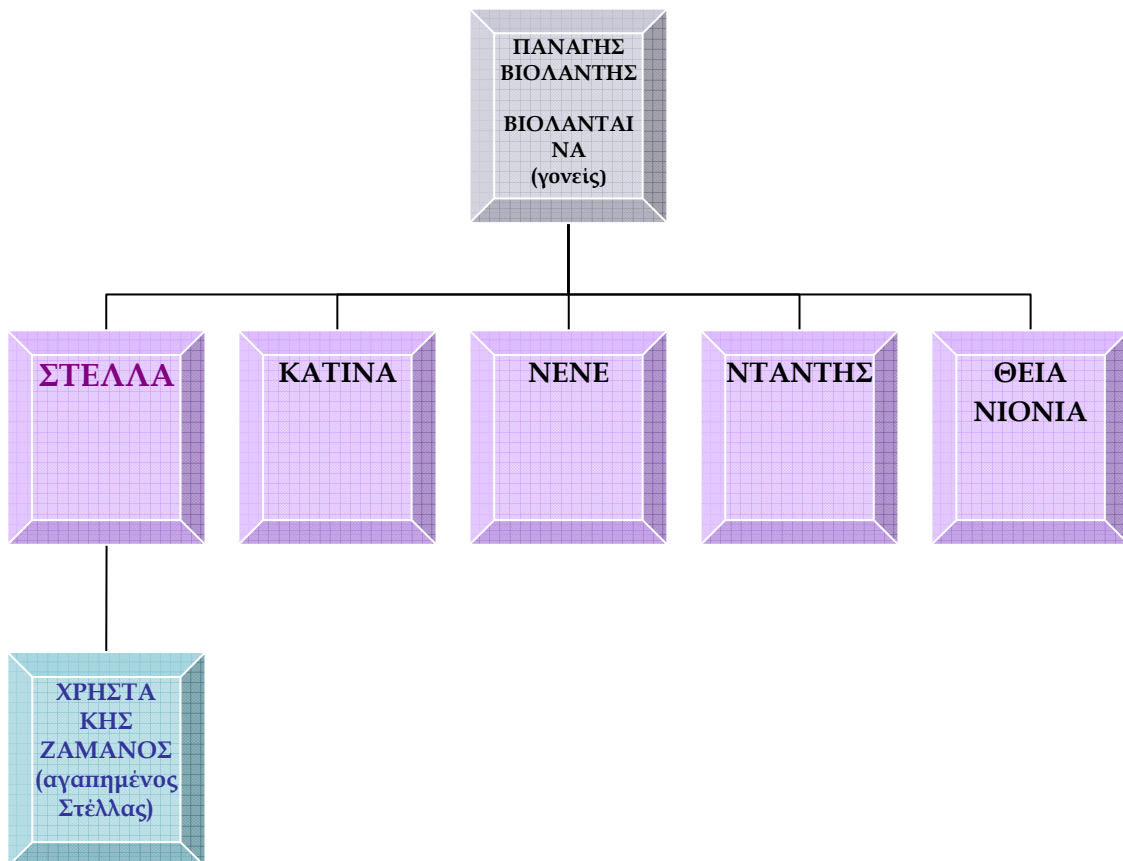
81 σελ. 48 -52

82 σελ.36,38

83 σελ. 37, 38, 39

84 Σελ.30,36,38,48-52,37,38,39

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΒΕΝΕΤΣΙΑΝΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ

ΓΡ.ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ, ΣΤΕΛΛΑ ΒΙΟΛΑΝΤΗ

Περίληψη

Ο Χρηστάκης Ζαμανός δουλεύει ως υπάλληλος του αγγλικού τυπογραφείου της Ζακυνθου. Εκεί γνωρίζει και ερωτεύεται την κόρη ενός πλούσιου μεγαλέμπορου, την Στέλλα Βιολάντη. Έτσι, αποφασίζει να της στείλει ένα γράμμα για να της εκμυστηρευτεί τα συναισθήματά του. Αυτή απαντά θετικά με τον ίδιο τρόπο. Όταν όμως μαθαίνει ο πατέρας της μαθαίνει τι έγινε, εξαγριώνεται κι οργίζεται, διότι του φαίνεται αδιανόητο η κόρη του να παντρευτεί κάποιον κατώτερης κοινωνικής και οικονομικής τάξης. Αποφασίζει να κλειδώσει την Στέλλα, αφού πρώτα την δειρεί. Στην συνέχεια, ενώ ο Χρηστάκης παντρεύεται κάποια άλλη γυναίκα, η Στέλλα αρρωσταίνει. Τελικά, πεθαίνει χωρίς να μάθει για την υποκρισία και την ψεύτικη αγάπη του.

Χαρακτηρισμός Ηρώων

Χρηστάκης: Εγωιστής, καυχησιάρης, φτωχός

Πατέρας της Στέλλας : παράδειγμα ανδρός εκείνης της εποχής, σκληρός, υποκριτής, αγαπά την οικογένεια του, υποτιμούσε τις γυναίκες και τους οικονομικά και κοινωνικά κατώτερους του.

Μάνα της Στέλλας: αφοσιωμένη στην οικογένεια της, υπάκουη στον άντρα της, δεν παίρνει πρωτοβουλίες, αδύναμη, δειλή

Στέλλα: δυναμική, θαρραλέα, τολμηρή επειδή ορθώνει το ανάστημά της στον πατέρα της, δεν υποτάσσεται στους κανόνες της εποχής της και της οικογένειάς της, αποφασιστική, περήφανη, σταθερή

15. ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ, Η ΑΔΕΡΦΟΥΛΑ ΜΟΥ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

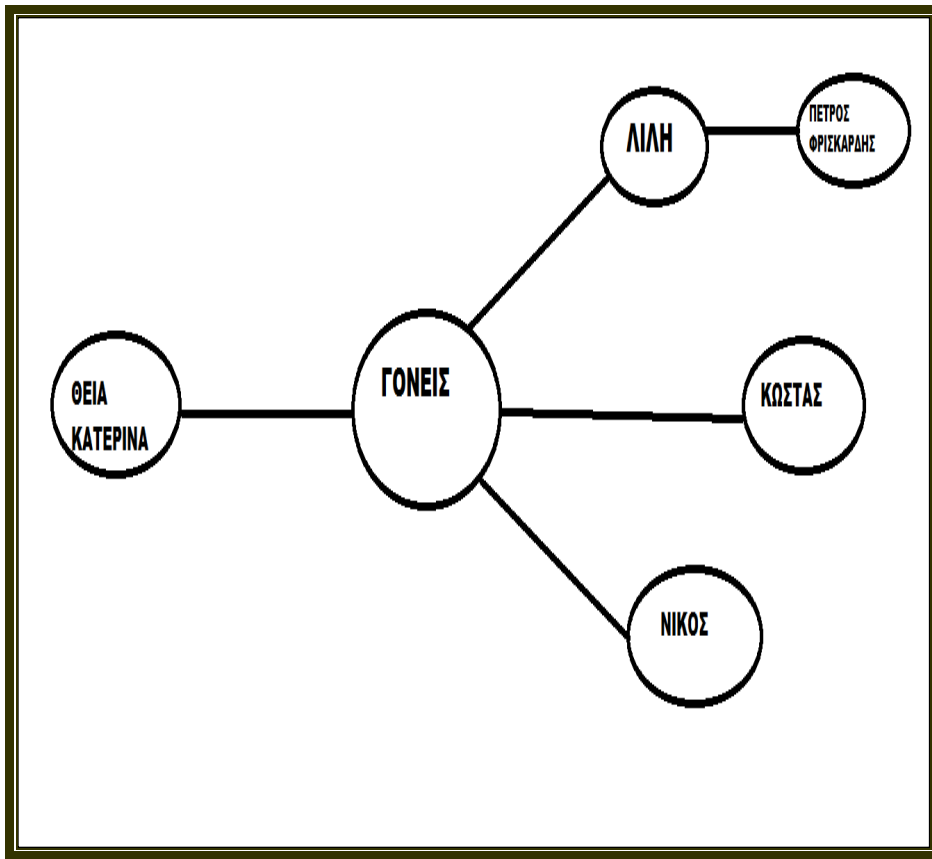
Στο νησί της Ζακύνθου κατοικούσε μια εύπορη οικογένεια. Αποτελείτο από την μητέρα, τον πατέρα και τα δύο τους παιδιά μέχρι εκείνη την στιγμή, τον Νίκο, τον μεγαλύτερο γιο, και τον Κωστάκη, τον μικρότερο. Επίσης, η οικογένεια περιελάμβανε και άλλο ένα μέλος, την θεία Κατερίνα. Ο ένας από τους δύο γιους, ο Κωστάκης φαινόταν να μη διασκεδάζει, όπως θα έπρεπε στην ηλικία του, καθώς δεν είχε κάποιον για να παίζει. Ο Νίκος ως μεγαλύτερος δεν έπαιζε μαζί του παρά μόνο τον συμβούλευε. Από τον Κωστάκη κάτι έλειπε. Αυτό το κενό καλύφθηκε με την γέννηση της μικρής του αδερφής. Παρόλο που συνηθισμένο είναι τα μεγαλύτερα αδέρφια να ζηλεύουν, ο Κωστάκης κάθε άλλο παρά αυτό έκανε. Χαιρόταν υπερβολικά, καθώς είχε την ευκαιρία να κάνει αυτά που δεν έκανε με τον Νίκο. Όσο μεγάλωνε η μικρή του αδερφή, που την ονόμασαν Λιλή, τόσο περισσότερο μεγάλωνε η αγάπη μεταξύ τους. Χαρακτηριστικό είναι ότι στις διακοπές, που τις έκαναν στο δικό τους περιβόλι ως εύπορη παραδοσιακή οικογένεια, έπαιζαν ατέλειωτες ώρες μαζί. Δείγμα της τεράστιας αγάπης τους είναι ότι περνούσαν παρά πολλές ώρες μαζί, έβγαιναν για περιπάτους και, όταν η Λιλή φοβόταν, ο Κωστάκης την έπαιρνε στο κρεβάτι του, για να την ηρεμήσει. Σιγά - σιγά, ο καιρός περνούσε, τα παιδιά μεγάλωναν και ήρθε η ώρα να φύγει ο Νίκος ως μεγαλύτερος για σπουδές στη σχολή Ευελπίδων. Με τα αδέρφια του επικοινωνούσε μέσω αλληλογραφίας. Η απουσία του Νίκου έκανε τον Κώστα να καταλάβει ότι ο Νίκος παρόλο που ήταν μετρημένος και δεν εκδήλωνε την αγάπη του με χάρδια και παιχνίδια, τον αγαπούσε πολύ.

Παράλληλα ο νονός της Λιλής, ο Πέτρος Κοσμάτος, πλούσιος έμπορος που ταξίδευε πολύ, έστελνε εντυπωσιακά δώρα στη Λιλή. Περνώντας ο καιρός ο Κωστάκης επικεντρωνόταν όλο και περισσότερο στα μαθήματα του, για να καταφέρει να σπουδάσει. Και το πέτυχε. Σύντομα έφυγε στην Αθήνα για σπουδές. Η Λιλή, σχεδόν κοπέλα πια, στενοχωρήθηκε πολύ. Αλληλογραφούσαν αρκετά συχνά, ανταλλάσσοντας τα νέα τους. Πίσω στην Ζάκυνθο η Λιλή έκανε μαθήματα πιάνου και μάλιστα ήταν πολύ καλή.

Περνώντας σιγά ο Κώστας γύρισε πίσω στην Ζάκυνθο, καθώς είχε ολοκληρώσει τις σπουδές του. Όμως κάποια δυσάρεστα γεγονότα τον περίμεναν. Η θεία Κατερίνα, σπουδαίο στήριγμα της οικογένειας, απεβίωσε κι ο πατέρας χρεοκόπησε. Όσες ανέσεις είχαν αποκτήσει έως τώρα, τις έχαναν σταδιακά. Η Λιλή, μεγάλη κοπέλα πια, θέλησε να βοηθήσει οικονομικά δουλεύοντας ως καθηγήτρια πιάνου. Μετά από πολλές αντιδράσεις, την βοήθησε η κυρία Φρισκάρδη, στενή φίλη της οικογένειας, για να βρει μαθητές. Ο Κώστας στο μεταξύ εργαζόταν ως καθηγητής. Μετά από λίγο καιρό ήρθε κι ο γιος της κυρίας Φρισκάρδη. Αγαπήθηκαν, ερωτεύτηκαν με την Λιλή και η αγάπη τους τους βοήθησε να ξεπεράσουν τα δύσκολα.

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Η ΑΝΑΤΡΟΦΗ ΑΓΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΟΡΙΤΣΙΩΝ

Η ανατροφή ανάμεσα στα αγόρια και στα κορίτσια διαφέρει αρκετά, ακόμη και σήμερα, πόσο μάλλον αν μεταφερθούμε στις αρχές του προηγούμενου αιώνα. Πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη ότι το κείμενο αναφέρεται σε μια εύπορη οικογένεια, άρα καταλαβαίνουμε ότι στην ανατροφή των παιδιών σημαντικό ρόλο παίζει η κοινωνική τάξη στην οποία ανήκουν., όπως κυρίως το φύλο τους, διότι τα παιδιά διαφορετικού φύλου μεγαλώνουν, για να εξυπηρετήσουν διαφορετικούς σκοπούς στη ζωή τους.

Τα αγόρια πήγαιναν στα τοπικά σχολεία και προσπαθούσαν σκληρά, για να σπουδάσουν και να πετύχουν στη ζωή τους. Εάν υπήρχε κάποιος στην οικογένεια που μπορούσε να βοηθήσει με τα μαθήματα το έκανε, ώστε να υπάρξει το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα. Δεν υπήρχε καμία προκατάληψη για το θέμα της δουλειάς, καθώς εκείνη την εποχή θεωρούσαν πως ένας άντρας πρέπει να εργάζεται και να συντηρεί την οικογένειά του. Αν δούλευε μια γυναίκα το θεωρούσαν ντροπή και συνήθως δεν το επέτρεπαν.⁸⁵ Η εργασία εξέθετε την γυναίκα σε πολλούς κινδύνους, έτσι πίστευαν, και απεδείκνυε την αδυναμία των αρρένων μελών της οικογένειας να τη συντηρήσουν.⁸⁶

Επίσης στο μυθιστόρημά μας ο μεγάλος αδελφός είχε αναλάβει τον ρόλο του ελεγκτή συμπεριφοράς. Προσπαθούσε να βελτιώσει ή να εξαλείψει τα αρνητικά στοιχεία του χαρακτήρα του μικρότερου αδελφού, ώστε να μη συναντήσει κανένα πρόβλημα στη ζωή του λόγω της άσχημης συμπεριφοράς του.⁸⁷

Για τα κορίτσια των εύπορων οικογενειών ίσχυε ότι οι γονείς τους ήταν επιλεκτικοί και πολλοί προσεκτικοί με την μόρφωση των κοριτσιών τους. Πολλές φορές δεν εμπιστεύονταν τα τοπικά σχολεία και επέλεγαν άλλους τρόπους μάθησης, σε αντίθεση με την εκπαίδευση των αγοριών.⁸⁸ Δεν υπήρχε θέμα επαγγελματικής αποκατάστασης για τα κορίτσια, καθώς το τελευταίο πράγμα που προοριζόταν να κάνει ένα κορίτσι ήταν να εργαστεί ! Για αυτό ακριβώς τον λόγο φρόντιζαν για την πνευματική τους καλλιέργεια που στην περίπτωση της ηρωίδας του μυθιστορηματός μας ήταν η ενασχόληση με το πιάνο.⁸⁹ Υπήρχε προκατάληψη για το θέμα της γυναικείας εργασίας, ακόμα κι αν ήταν τεράστια ανάγκη.⁹⁰

Επίσης φρόντιζαν να συναναστρέφονται με ανθρώπους του επιπέδου τους κι αυτό φαίνεται από την επιλογή του νονού της Λιλής, Πέτρου Κοσμάτου, και την στενή επαφή με την κυρία Φρισκάρδη, η οποία αποδείχτηκε πολύτιμο στήριγμα στις δύσκολες στιγμές της οικογένειας.

⁸⁵ Σελ.128

⁸⁶ Σελ. 15

⁸⁷ Σελ. 83

⁸⁸ Σελ. 64

⁸⁹ Σελ. 64

⁹⁰ Σελ.128

16. ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ, ΛΙΖΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Λίζα ή μήπως Κάρμεν Σύλβα; Δήμος Κυριαζίδης ή μήπως ... Δανάη; Πόσο μοιραία μπορεί να αποδειχθεί μία σελίδα περιοδικού εποχής που ο παντοπώλης το χρησιμοποιεί επιπόλαια σαν χαρτί περιτυλίγματος, για να τυλίξει μερικά πακέτα τσιγάρα;

Έτσι ξεκινάει και το μυθιστόρημα του Γρηγορίου Ξενόπουλου, «Λίζα», με ένα χαρτί περιοδικού. όπου ο παντοπώλης τυλίξε τα τσιγάρα του Δήμου! Ο Δήμος Κυριαζίδης, ένας νεαρός δικηγόρος έστειλε τον μικρό του υπηρέτη, τον Βαγγέλη να του αγοράσει τσιγάρα, πριν ο ίδιος φύγει για τη Σύρα. Μόλις ο Βαγγέλης έφερε τα τσιγάρα, ο Δήμος παρατήρησε στο χαρτί του περιοδικού μία εικόνα ενός πανέμορφου κοριτσιού από το Χόλλυγουντ, της Φάννυς Χάρολντ, και αμέσως μετά μία αγγελία ενός άλλου κοριτσιού, της Κάρμεν Σύλβα, η οποία ζητούσε αλληλογραφία με άλλα νεαρά κορίτσια της ηλικίας της.

Ο Δήμος παραδόξως συνέδεσε τα δύο κορίτσια, ίσως επειδή είχαν την ίδια ηλικία. Σκέφτηκε λοιπόν: αν η Κάρμεν Σύλβα είναι τόσο όμορφη όσο η Φάννυ Χάρολντ... Δεν είχε και τίποτα να χάσει άλλωστε! Θα μπορούσε λοιπόν να στείλει ένα γράμμα στην Κάρμεν και, αν τελικά η σχέση τους αναπτυσσόταν σε φιλία, θα μπορούσε μετά να της αποκαλύψει την αλήθεια και, γιατί όχι, η φιλία τους να εξελιχθεί σε έρωτα! Η Κάρμεν ήταν Συριανή και, αφού ο Δήμος θα επισκεπτόταν τη Σύρο αυτές τις μέρες για μια νομική υπόθεση, θα μπορούσε να ρωτήσει για αυτήν ή ακόμα και να την συναντήσει τυχαία. Ποιός ξέρει; Έτσι, φύλαξε την σελίδα του περιοδικού.

Μετά από λίγες μέρες γύρισε από τη Σύρα χωρίς να έχει μάθει τίποτα για την Κάρμεν Σύλβα και χωρίς να τη συναντήσει πουθενά τυχαία. Έτσι αποφάσισε να της στείλει ένα γράμμα ως «Δανάη». Μετά το πρώτο του γράμμα η Κάρμεν άργησε λίγο να απαντήσει αμφιβάλλοντας για το φύλο του αποστολέα. Όταν όμως την επιβεβαίωσε ο «θείος της Δανάης, ο Δ. Κυριαζίδης», απάντησε θετικά στο γράμμα της «Δανάης». Αφού η αλληλογραφία των δύο «κοριτσιών» είχε πλέον αρχίσει για τα καλά έφτασε η ώρα να στείλουν και φωτογραφίες η μία στην άλλη. Ο Δήμος έστειλε μία φωτογραφία της παρέας του στην οποία ήταν κι ο ίδιος, ενώ η Κάρμεν μία, στην οποία δε φαινόταν καλά το πρόσωπό της. Τότε ο Δήμος βρήκε έναν οικογενειακό του φίλο, τον Χαρίδημο Γλέζο, ο οποίος είχε ως χόμπυ την ενασχόλησή του με την φωτογραφία, και κατάφερε να αναδείξει το πρόσωπο της. Η Κάρμεν, αφού αναγνώρισε την «Δανάη», πρόσεξε δίπλα της έναν άνοστο νέο: τον Δήμο Κυριαζίδη! Μεσολάβησαν κι άλλα γράμματα και η Δανάη έστειλε κι άλλη φωτογραφία του Δήμου, για να ρωτήσει τη γνώμη της Κάρμεν, ώσπου προέκυψε «τηλέρωσ». Ο Δήμος είχε ήδη ερωτευτεί την Κάρμεν μέσα από τα γράμματά της και κυρίως το πανέμορφο προσωπάκι της, όταν αυτή του εξομολογήθηκε τον έρωτά της γι' αυτόν, πιστεύοντας πως το εμπιστευόταν στη φίλη της την Δανάη!

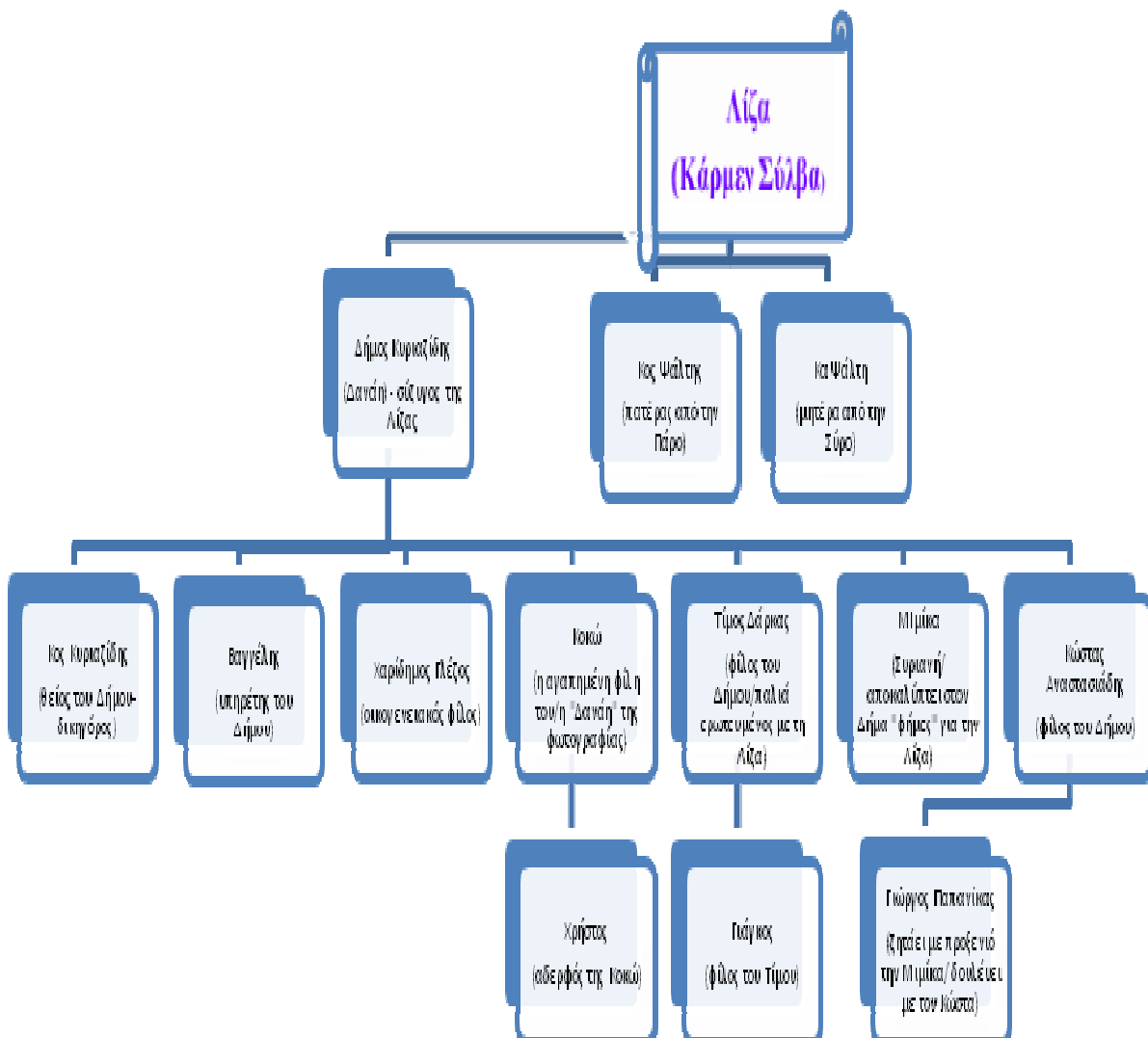
Η συνέχεια ήταν μονόδρομος! Η Κάρμεν θα ερχόταν στην Αθήνα να συναντήσει την Δανάη και έπρεπε να μάθει όλη την αλήθεια. Και εδώ βοήθησε η Κοκώ, η αγαπημένη φίλη του Δήμου, που η Κάρμεν την πέρασε για Δανάη στη φωτογραφία. Ο Δήμος αποκάλυψε όλο τον «τηλέρωτά» του στην Κοκώ, η οποία δέχτηκε να παραστήσει την Δανάη, για να βοηθήσει τον αδελφικό φίλο της στον έρωτά του. Έτσι, τα δυο κορίτσια

συναντήθηκαν σα να μη συμβαίνει τίποτα. Μετά τη συνάντησή τους ήταν κι οι δυο καλεσμένες σε ένα κοινό φιλικό τους σπίτι. Εκεί θα πήγαινε κι ο Δήμος να συναντήσει την Κοκώ, για να του πει τις εντυπώσεις της από την Κάρμεν Σύλβα ή καλύτερα τώρα πια Λίζα Ψάλτη. Προς μεγάλη του έκπληξη εκεί βρισκόταν και η Λίζα. Σε αυτό το φιλικό σπίτι λοιπόν έγινε και η πρώτη συνάντηση του Δήμου και της Λίζας. Ο «τηλέως» τους πήρε αμοιβαία σάρκα και οστά με την πρώτη ματιά. Μετά από αρκετές συναντήσεις τους και, αφού η Κοκώ είχε αποκαλύψει στην Λίζα ποιό ήταν το πραγματικό πρόσωπο που υπέγραφε ως Δανάη, ήρθε η ώρα οι γονείς της Λίζας να γνωρίσουν τον Δήμο ως εξάδερφο της φίλης της Λίζας, της Κοκώ! Μετά από πολλές συναντήσεις και συζητήσεις του κ. Ψάλτη (πατέρα της Λίζας) με τον Δήμο, ο κος Ψάλτης προξενεύει την κόρη του στον Δήμο! Οι δύο νέοι, συνεννοημένοι, κάνουν τους δύσκολους, τελικά όμως παντρεύονται και πίνουνστον «τηλέωτά» τους, που όμως πια δεν είναι «τηλέως», αφού είναι τόσο κοντά ο ένας στον άλλο που μπορούν να ενώσουν τα χείλη τους με ένα μεγάλο φιλή σαν την αγάπη τους.

Άραγε όλα ήταν μια σύμπτωση; Ή μήπως όλα γίνονται για κάποιο λόγο; Αχ, για πόσα είναι ικανός αυτός ο «τηλέως»!!!

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΣΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ Η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

A. Σπουδές ή γάμος;

Η γυναίκα του μυθιστορήματος, η Λίζα ήταν μια «ελεύθερη» γυναίκα στο βαθμό όμως που της επέτρεπε η εποχή στην οποία ζούσε. Μορφωμένη. Είχε τελειώσει το Γυμνάσιο και μάλιστα πριν από αυτό είχε φοιτήσει στις καλόγριες και έπειτα ήθελε να σπουδάσει στο πανεπιστήμιο, όμως οι γονείς της συνεχώς το ανέβαλαν.

Η μόνη μου αληθινή κλίση -όλα τα άλλα τα κάνω γιατί τα κάνουν κι άλλες , μουσική, ζωγραφική και καθεξής- είναι τα γράμματα. Κι η μόνη μου επιθυμία άμα τελείωσα το Γυμνάσιο, ήταν να 'ρθω εις τας Αθήνας, να σπουδάσω φιλολογία.⁹¹

Οι γονείς της αντίθετα πιστεύουν πως δεν της είναι ανάγκη να σπουδάσει, αφού πλέον θα αρχίσουν να την ζητούν σε γάμο!

ουφ! τι ανάγκη έχεις καημένη; θα φας τα νιάτα σου με τα λεξικά; Σε λίγο θα παντρευτείς.⁹²

Παρόλα αυτά η Λίζα δεν παύει να ελπίζει, αφού το να σπουδάσει είναι όνειρο ζωής για εκείνη.

Όσον αφορά τον γάμο ... ναι! τα κορίτσια είχαν δικαίωμα να απορρίψουν έναν «υποψήφιο γαμπρό». Οι γονείς ήταν εκείνοι που έπρεπε να δώσουν την άδεια τους και να εγκρίνουν ένα κατάλληλο γαμπρό για την κόρη τους, όμως αν εκείνη δεν ήθελε κανείς δεν την ανάγκαζε.

B. Τρόποι γνωριμίας - τηλέρωσ

Η ελευθερία των γυναικών φαίνεται και από το γεγονός ότι κορίτσια από όλη την χώρα είχαν την δυνατότητα να αλληλογραφούν μεταξύ τους και να συζητούν ακόμη και για πολιτικά θέματα, αφού όπως αναφέρεται, η Λίζα είχε και αλληλογραφία με δυο κομμουνίστριες.⁹³

⁹¹ Σελ. 36

⁹² Όπ. π.

⁹³ Όπ. π. ,σελ. 28

17. ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ, ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΧΩΡΙΣΜΕΝΗΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η Καίτη, η μικρότερη κόρη μιας μικροαστικής οικογένειας γνωρίζει και ερωτεύεται παράφορα τον Φάνη, έναν 26χρονο όμορφο νεαρό ο οποίος μόλις έχει έρθει από το εξωτερικό. Η μεσολάβηση ενός κοινού φίλου θα οδηγήσει στην γνωριμία των δυο νέων και γρήγορα η Καίτη και ο Φάνης αρραβωνιάζονται.

Όσο διάστημα είναι αρραβωνιασμένοι η Καίτη δείχνει τον ερωτά της προς τον Φάνη, αλλά μάταια περιμένει μια ανταπόκριση. Στην αρχή υποσιάζεται πως ο Φάνης είναι άπειρος στα θέματα του έρωτα, όμως μετά από ένα παράφορο φιλή του υποθέτει πως σέβεται τον αρραβώνα τους και περιμένει τον γάμο. Η υπόθεση αυτή κάνει την Καίτη να μη δίνει σημασία σε μικρά σημάδια, ώσπου έρχεται η ώρα του γάμου και το γαμήλιο ταξίδι. Εκεί η Καίτη θα νιώσει για πρώτη φορά γυναίκα και έπειτα θα βυθιστεί στην απέραντη θλίψη που της δίνει η διαπίστωση ότι ο άντρας της την θεωρεί φίλη του και όχι σύζυγό του.

Γυρνώντας από το ταξίδι του μέλιτος η Καίτη συμβιβάζεται σε μια συμβατική ζωή, σε έναν λευκό γάμο, δίνοντας παντού την εντύπωση ότι αυτή και ο Φάνης είναι ένα από τα πιο ερωτευμένα ζευγάρια της Αθήνας. Η ζωή τους κυλά μέσα σε συμβιβασμούς, ώσπου μια μέρα η Καίτη ανακαλύπτει ότι ο σύζυγός της την απατά με την 15χρονη καμαριέρα τους.

Η ίδια νιώθει πολύ αναστατωμένη και ταπεινωμένη, όταν συνειδητοποιεί ότι το κορίτσι αυτό δεν είναι μόνο μικρό σε ηλικία αλλά έχει χαμηλή αντίληψη, είναι βρώμικη και ακατάστατη. Στον καβγά που ακολουθεί η Καίτη σοκάρεται, όταν ο Φάνης της αποκαλύπτει ότι πάσχει από κάποια σεξουαλική διαστροφή, η οποία τον κάνει να επιθυμεί τέτοιου είδους γυναίκες. Η έκπληξη και η απογοήτευσή της είναι ακόμα μεγαλύτερες, όταν ο άντρας της συμπληρώνει πως η ομορφιά και η εξυπνάδα της τον απωθούσαν τρομερά.

Η Καίτη δεν μπορεί να ζει άλλο σε αυτόν τον γάμο και ζητά διαζύγιο, κάτι που ο Φάνης αρνείται, ενώ την εκβιάζει πως θα διαδώσει φήμες για αυτήν. Τέλος, της προτείνει να κάνει και η ίδια την ζωή της και να βρει ερωτικούς συντρόφους. Τολμά μάλιστα να πληρώσει τον κουρέα του, έναν όμορφο νεαρό, για να γίνει ερωτικός σύντροφος της γυναίκας του. Η Καίτη αντιλαμβάνεται πως δεν μπορεί να είναι πια σε ένα τέτοιο γάμο και έτσι αποκαλύπτει την αλήθεια στους γονείς της. Με την βοήθεια τους το διαζύγιο προχωρά. Ελεύθερη πια αλλά πολύ πληγωμένη είναι έτοιμη να ξεκινήσει πάλι από την αρχή.

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Μήτσος → κουρέας του Φάνη

Βαγγέλης → υπηρέτης Καίτης

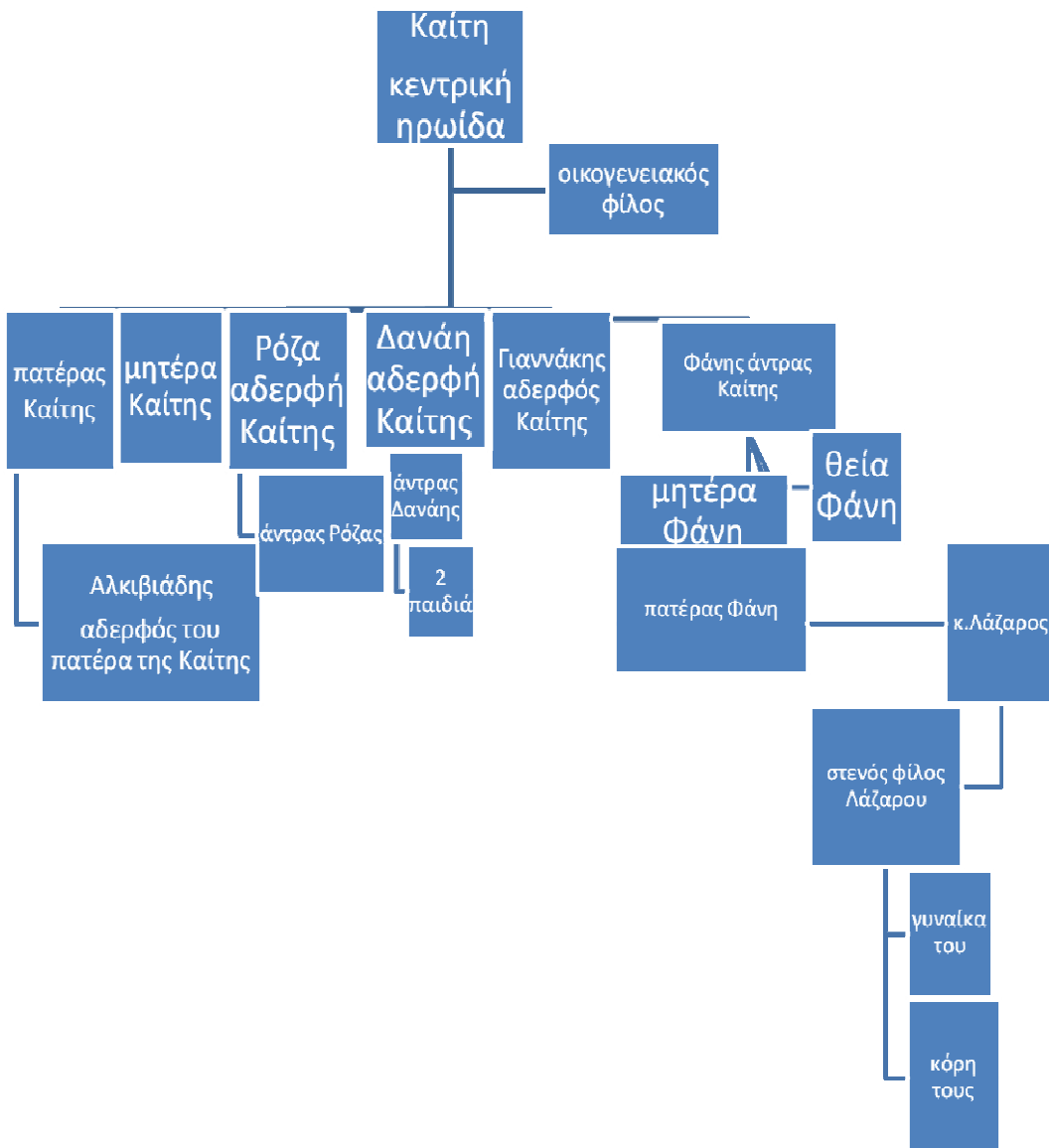
Μαγειρίσσα Δανάης

Μαρία → καμαριέρα Καίτης

Σπεράντζα → ανθοπώλισσα

Ανθή → γειτόνισσα , έφερνε αυγά στον Φάνη και την Μαρία

Μπετινα → καμαριέρα στο ξενοδοχείο Βρετανία

ΛΕΥΚΟΣ ΓΑΜΟΣ

Λευκός γάμος ονομάζεται ο γάμος εκείνος κατά τον οποίο οι σύζυγοι δεν έχουν ερωτικές επαφές. Ζουν συμβατικά μαζί ικανοποιώντας έτσι κάποιες ανάγκες και συμφέροντα.

Στο συγκεκριμένο μυθιστόρημα ο γάμος της Καίτης και του Φάνη ήταν λευκός, αφού το ζευγάρι πέρα των τριών πρώτων βραδιών δεν είχε ξανά ερωτική επαφή. Αρχικά, επειδή ο Φάνης δεν ήθελε να συνευρεθεί ερωτικά με την γυναίκα του αλλά ούτε και να της αποκαλύψει την ιδιαιτερότητά του, σκόπιμα εξαντλούσε και τους δυο με ατέλειωτες εκδρομές, επισκέψεις και διασκεδάσεις στην Βενετία, έτσι ώστε να μπορεί να δικαιολογήσει την κούραση και την ανάγκη για ύπνο. Το ζευγάρι θα μπορούσε να έχει ερωτικές σχέσεις και τα πρωινά αλλά ο Φάνης μη θέλοντας να αποκαλύψει τι του συμβαίνει έβαζε σαν δικαιολογία ότι είχαν αργήσει και έπρεπε να φύγουν.⁹⁴ Με τον τρόπο αυτό πίστευε πως θα κρατούσε την γυναίκα του και τις επιθυμίες της μακριά του.

Ταυτόχρονα όμως η συμπεριφορά του δείχνει και μια αδιαφορία για τα συναισθήματα της Καίτης. Η Καίτη ένιωθε απελπισμένη, αφού δεν μπορούσε να ελκύσει τον άντρα της και συνειδητοποίησε πως ο Φάνης την σιχαινόταν ως γυναίκα⁹⁵ και την απεχθανόταν ερωτικά.

Ήταν σχεδόν σίγουρη πως ο άντρας της είχε ερωτικές σχέσεις με άλλες γυναίκες και όχι σχέσεις φιλίας σαν την δική τους.⁹⁶ Παρόλο αυτά όμως η Καίτη δεν του γκρίνιαζε καθόλου και φερόταν σαν να το είχε πάρει απόφαση. Φερόταν έτσι, γιατί πίστευε πως κάποια στιγμή τα πράγματα θα αλλάξουν και γνωρίζοντας ποιά και πως είναι πίστευε πως ο άντρας της θα την δει και ως γυναίκα.

Οι σκέψεις της πως ο Φάνης είχε ερωμένη επιβεβαιώθηκαν. Ο Φάνης χρησιμοποιώντας την δικαιολογία πως είναι άντρας της είπε πως από την στιγμή που δεν του αρέσει η γυναίκα του έχει το δικαίωμα να γυρέψει άλλη και πως από νομικής πλευράς δεν υπήρχε λόγος διαζυγίου. Ο Φάνης άφησε την Καίτη άφωνη, η οποία δεν τόλμησε να του ζητήσει διαζύγιο γιατί πίστευε όσα της είχε πει.⁹⁷

Μετά από καιρό ο Φάνης αποκάλυψε στην γυναίκα του πως είχε μια σεξουαλική διαστροφή, η οποία τον έκανε να επιθυμεί μικρά, βρώμικα και με χαμηλή αντίληψη κορίτσια. Η Καίτη αποφάσισε να μην πάρει διαζύγιο και να ζήσουν μαζί μια αδελφική ζωή χωρίς να υπάρχουν σεξουαλικές επαφές, που άλλωστε ποτέ δεν υπήρχαν, με τον όρο όμως πως δεν μπορεί μόνο ο Φάνης να έχει ερωμένες αλλά και αυτή. Ο λευκός αυτός γάμος έλαβε τέλος, όταν η Καίτη ένιωσε προσβεβλημένη, γιατί ο Φάνης στην προσπάθειά του να κρύψει το δικό του πρόβλημα και να συντηρήσει την κατάστασή του εξέθεσε την αξιοπρέπεια της Καίτης πληρώνοντας τον κουρέα του για να γίνει ερωμένος της γυναίκας του.⁹⁸

⁹⁴ Σελ. 63

⁹⁵ Σελ.64

⁹⁶ Σελ.65

⁹⁷ Σελ. 79,80

⁹⁸ Σελ. 100

18. ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ, Η ΑΠΕΡΙΓΡΑΠΤΗ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ένα όμορφο πρωινό στην υπέροχη Αύρα (αυλή) γίνεται μια συζήτηση μεταξύ της κύριας Ασπασίας και του συζύγου της κυρίου Κλεάνθη, οι οποίοι έχουν δύο κόρες, την μεγάλη τους Ρόζα και την κατά δυο χρόνια μικρότερη, Θάλεια. Η συζήτηση μεταξύ του ζευγαριού γίνεται κρυφά από τις κόρες τους και είναι σχετική με το ότι βρέθηκε γαμπρός για την Ρόζα, όπως πίστευαν. Η κυρία Ασπασία ζητάει την γνώμη του άνδρα της για τον γαμπρό, ο οποίος παρουσιάζεται ως τον πάμπλουτο Πετράκη Σωτηρόπουλο, τον τριανταπεντάρη και όμορφο νέο. που θέλουν όλες να τον κάνουν σύζυγό τους. Οι περισσότερες από τις κοπέλες δίνουν μεγάλες προίκες, για να τον κερδίσουν, όμως τι τον ενδιαφέρουν τα χρήματα τον κύριο Πετράκη Σωτηρόπουλο με τόσα εκατομμύρια;

Ο κύριος Κλεάνθης που δεν έχει πολύ χρόνο για συζήτηση στην αρχή είναι αντίθετος, αλλά μετά αρχίζει να αλλάζει γνώμη. Μια μέρα ο κύριος Κλεάνθης έφευγε για την δουλειά του και εκείνη την στιγμή κατέβηκε και η Ρόζα και ρώτησε την μαμά της τι έγινε. Η μικρότερη Θάλεια στο μεταξύ κρυφάκουσε την συζήτηση τους και γελώντας είπε από μέσα της: μα καλά αυτοί πιστεύουν πως ο κύριος Πετράκης θέλει την Ρόζα, ενώ αυτός έχει τάξει γάμο σε εμένα;

Οι μέρες περνούσαν και ο κύριος Πετράκης Σωτηρόπουλος ήταν καθημερινά με τις κοπέλες. Η μικρή αφελής Θάλεια έκανε τα γνωστά κόλπα της για να τον κερδίσει και τα κατάφερνε μια χαρά. Η Ρόζα δεν είχε υποψιαστεί τίποτα, αφού για άλλη μια φορά πίστευε πως η μικρή ήταν απλά αφελής. Η Θάλεια λοιπόν με τα κόλπα της κέρδισε την κάρδια του Πετράκη, και σε ένα παιχνίδι στα γόνατα του της εκμυστηρεύτηκε ότι τελικά θα την κάνει γυναίκα του και θα μιλήσει άμεσα στον φίλο του, που ήταν θεός της Θάλειας.

Ο Πετράκης τελικά «το 'πε και το 'κάνε». Βρήκε τον φίλο του Κωστάκη και του είπε πως θέλει την Θάλεια, η οποία δεν είναι τόσο αφελής όσο δείχνει. Ο θεός Κώστας ενημέρωσε τους γονείς της Θάλειας, οι οποίοι, όπως και η Ρόζα, έπεσαν από τα σύννεφα. Στην αρχή οι γονείς ήταν αντίθετοι, εκτός από την Ρόζα η οποία ήταν ψύχραιμη. Άλλαξαν γνώμη και αποφάσισαν όλοι μαζί να κάνουν μια φάρσα στην Θάλεια. Όταν κατέβηκε η Θάλεια της είπαν ότι ο Πετράκης διάλεξε την Ρόζα. Η μικρή αντέδρασε άσχημα και έτσι της είπαν την αλήθεια και κάλεσαν τον Πετράκη στο σπίτι, για να συζητήσουν για τους αρραβώνες. Μετά από λίγες μέρες οι αρραβώνες έγιναν και η μικρή Θάλεια ήταν χαρούμενη. Την εβδομάδα μέχρι να γίνει ο γάμος άρχισαν να δημιουργούνται υποψίες για τον κύριο Πετράκη. Η γειτονιά άρχισε να μιλάει για αυτόν και να τονίζει πως είναι ένας φτωχός απατεώνας. Οι συκοφαντίες έφτασαν στα αυτιά της οικογένειας και μετά από μια μεγάλη συζήτηση κατέληξαν πως οι γείτονες είχαν δίκιο. Η Θάλεια έπιασε τον Πετράκη για να μάθει την αλήθεια και αυτός της εξήγησε πως είχαν τα πράγματα. Έτσι αποκαλύφθηκε πως ήταν ένας φτωχός αλλά όχι απατεώνας.

ΠΟΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΝΟΥΝ ΕΝΑΝ ΝΕΑΡΟ ΠΕΡΙΖΗΤΗΤΟ ΓΑΜΠΡΟ;

Όπως βλέπουμε και στο βιβλίο υπάρχουν πολλά στοιχεία που κάνουν έναν νεαρό περιζήτητο γαμπρό. Πιο συγκεκριμένα στην αρχή του βιβλίου βλέπουμε πως η κυρία Ασπασία περιγράφει τον ιδανικό γαμπρό, που στην συγκεκριμένη περίπτωση είναι ο Πετράκης Σωτηρόπουλος. Η κυρία τονίζει τα χαρακτηριστικά του ιδανικού γαμπρού τα οποία είναι η ομορφιά, η νεότητα και η καλή κοινωνική θέση. Μέσα από το κείμενο επίσης διαπιστώνουμε ότι όλες οι νιόπαντρες κοπέλες θέλουν τον Πετράκη για σύζυγό τους και είναι έτοιμες να κάνουν αλλά και να δώσουν τα πάντα για να τον κερδίσουν. Οι γονείς των κοριτσιών είναι πρόθυμοι να δώσουν μεγάλες αλλά και μικρές περιουσίες ανάλογα με την οικονομική τους κατάσταση. Στο βιβλίο παρατηρούμε πως ο Πετράκης Σωτηρόπουλος είναι ο πιο περιζήτητος γαμπρός λόγω της ομορφιάς και τω νιάτων του αλλά και λόγω της τεράστιας περιουσίας τους. Τα λόγια της κυρίας Ασπασίας είναι χαρακτηριστικά : *«επρόκειτο για ένα συμπαθητικό, ωραιότατο νέο, το πολύ τριανταπεντάρη, πλουσιότατο, αριστοκράτη»*.

ΑΝΤΙ ΕΠΙΛΟΓΟΥ...

ΤΕΛΟΣ